

Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

“Εθελοντισμός και Επαγγελματισμός. Θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία”

Καθηγητής: Πολυδωρόπουλος Άγγελος

Σπουδάστριες:

Παπαδοπούλου Αντριάνα

Τσίτζου Βαρβάρα

ΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

3055

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
Α. Εμφάνιση εθελοντισμού.....	3
Β. Επαγγελματισμός στην αρχαιότητα.....	4
- Η συμβολή των επαγγελματικών ενώσεων στην διατήρηση του επαγγελματισμού.....	6
- Η Σημασία του Εθελοντισμού.....	6
- Ο ρόλος της Εκκλησίας (Γενικά) στην δημιουργία εθελοντικών Οργανώσεων.....	8
1. Η συμβολή της Εκκλησίας και της ιδιωτικής εθελοντικής πρωτοβουλίας κατά και μετά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας.....	9
2. Η Μικρασιατική Καταστροφή.....	11
3. Γενικά περί Εθελοντικών Οργανώσεων στην Ελλάδα. 1970 και μετά..	11
Ορισμός Εθελοντισμού – Επαγγελματισμού	
1. Εθελοντισμός – Επαγγελματισμός.....	12
2. Χαρακτηριστικά εθελοντή.....	12
Χαρακτηριστικά επαγγελματία.....	13
Εκπαίδευση εθελοντών.....	14
Κίνητρα εθελοντή.....	14
Επαγγελματισμός	
Ιδιωτικός (κερδοσκοπικός) τομέας.....	15
Εθελοντικός μη (κερδοσκοπικός) τομέας.....	16
Ρόλοι του εθελοντικού τομέα υπηρεσιών.....	17
Πως επεμβαίνει το κράτος στους τομείς της επαγγελματικής Δραστηριότητας.....	19
Πως αντιμετωπίζει το κράτος το θερμό του εθελοντισμού.....	20

Μήπως πρέπει να ξαναδούμε τον εθελοντισμό;.....	21
Εθελοντικές Οργανώσεις μη Κυβερνητικού Χαρακτήρα	
1) Ερυθρός Σταυρός.....	23
2) Γιατροί Χωρίς Σύνορα.....	31
3) Σώμα Εθελοντών Αιμοδοτών.....	37
4) ΟΚΑΝΑ.....	42
5) Unicef.....	49
6) ΚΕΘΕΑ.....	52
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ.....	70
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	195
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	198

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το ταξίδι του εθελοντισμού και του επαγγελματισμού στον χρόνο

Η εθελοντική δραστηριότητα έχει μακρά ιστορία στην Ελλάδα. Προπορεύεται του κράτους και της αγοράς στους τομείς υγείας, της πρόνοιας, της προστασίας του περιβάλλοντος ή ακόμα και του ίδιου του εθελοντισμού. Οι πρώτες μορφές οργανωμένης εθελοντικής κάλυψης αναγκών ριζώνουν στις πρωτοχριστιανικές κοινότητες με την δράση των Αγίων Αποστόλων όπου εκεί η αγάπη και η φιλανθρωπία για τον άνθρωπο ήταν το κίνητρο και η φιλοσοφία της αναγνώρισης και κάλυψης των αναγκών του συνανθρώπου.

Το ταξίδι αυτό του εθελοντισμού συνεχίστηκε και καθώς συνεχιζόταν ακόμα περισσότερο με καινούργια στοιχεία, καινούργιες προοπτικές, καινούργια δομή και οργάνωση. Ταξίδεψε πολύ, πέρασε από το Βυζάντιο όπου εκεί η εθελοντική προσφορά αποτέλεσε βασικό παράγοντα λειτουργίας της ιδρυματικής κοινωνικής προστασίας και συνεχίστηκε επί Τουρκοκρατίας με την συμβολή του ανώτερου κλήρου στη διατήρηση της πίστης και της πολιτιστικής κληρονομιάς, στην προτροπή των πιστών να προσφέρουν εθελοντικά αλλά και μέσα από τη δράση των μοναστηριών.

Το μεγάλο όμως ταξίδι του εθελοντισμού δεν σταματάει εκεί. Συνεχίζεται και τον 19^ο αιώνα διαγράφοντας μια πιο σύνθετη ιδεολογική τροχιά για να καταλήξει τελικά στην μορφή που έχουν σήμερα οι εθελοντικές οργανώσεις, τον 20^ο αιώνα. Τώρα πλέον η συμμετοχή σε εθελοντικούς φορείς, ομάδες πρωτοβουλίας πολιτών και ομάδες αυτοβοήθειας είναι μεγαλύτερη μια και τώρα ξεπροβάλλει καθαρά η ανάγκη ανάπτυξης σύγχρονων μεθόδων διοίκησης, τεχνολογικής υποδομής και εκπαιδευμένου επαγγελματικού και εθελοντικού δυναμικού.

Όσον αφορά το φαινόμενο του επαγγελματισμού η εμφάνισή του τοποθετείται στην Αρχαιότητα ακόμα όπου αρχίζουν να εμφανίζονται τα πρώτα επαγγέλματα, για να πάρουν σιγά – σιγά με το πέρασμα των αιώνων την έννοια που έχουν σήμερα. Στην αρχαιότητα δεν υπήρχαν σχολεία που να παρέ-

χουν επαγγελματική εκπαίδευση και οι επαγγελματίες σπάνια ή ποτέ δεν αποτελούσαν ξεχωριστή κοινωνική ομάδα – βρίσκονταν σε σχέση εξάρτησης. Ούτε υπήρχαν οι επαγγελματικές ομάδες που είναι σήμερα. Π.χ ο δικηγόρος δεν ήταν ο ειδικά εκπαιδευμένος νομικός αλλά κάποιος που υπερασπιζόταν τον φίλο του χωρίς να έχει ειδικές γνώσεις.

Στον Μεσαίωνα οι περισσότεροι από όσους έχουν ειδικότητα που χαρακτηρίζεται σαν επάγγελμα ανήκουν στον κλήρο, ενώ άλλοι οργανώνονται σε συντεχνίες. Η βασική διαφορά ανάμεσα Μεσαίωνα και Αρχαιότητα είναι ότι τώρα οι διδάσκαλοι, νομικοί, γιατροί και διοικητικοί λειτουργοί έπαιρναν μια μακρόχρονη επίσημη μόρφωση και σχημάτιζαν ιδιαίτερη τάξη τους επαγγελματίες που όλο και αυξανόταν με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες που υπήρχαν τον Μεσαίωνα και του τις χαρακτηρίζουμε σαν επαγγέλματα αποκτούν τον 18^ο αι. οργανική αυτοτέλεια. Από την Αναγέννηση ως την Βιομηχανική επανάσταση ο αριθμός των επαγγελματιών και των ανθρώπων που τα ασκούν να μεγαλώνει.

Έτσι ο επαγγελματισμός που προέκυψε από την εξάπλωση των πανεπιστημίων και που υπήρξε στην αρχή παράλληλα με την εκκλησία εξελίχθηκε και εξελίσσεται ακόμα και σήμερα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ιστορική Αναδρομή

Πότε εμφανίστηκαν οι δύο έννοιες

A. Εμφάνιση εθελοντισμού

Αν προσπαθήσουμε να δούμε την πορεία του εθελοντισμού μέσα στον χρόνο θα διαπιστώσουμε ότι οι ρίζες του ξεκινούν πριν από την μεσαίωνα και αποκτά «οργανωμένη» μορφή κατά την διάρκεια της βιομηχανικής επανάστασης. Την περίοδο αυτή οι αυξανόμενες ανάγκες και η άνοδος της φτώχειας οδήγησαν στη δημιουργία ομάδων ή ατόμων που πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους με την μορφή αγαθοεργίας προς τους ανθρώπους που υπέφεραν.

Βλέπουμε ότι στο παρελθόν όταν μιλάμε για εθελοντισμό αναφερόμαστε κυρίως στην δραστηριότητα κάποιων ομάδων ατόμων που προέρχονται από τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα, οι οποίοι έχουν την «καλή θέληση» και προσφερόταν κατά βούληση σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο να ενισχύουν τους άπορους. Η προσφορά αυτή αναφερόταν κυρίως στην κάλυψη βασικών αναγκών δηλ. σε είδη τροφής και ένδυσης.

Με το πέρασμα του χρόνου ο εθελοντισμός αλλάζει δομή και λειτουργικότητα. Η εθελοντική εργασία πέρασε σιγά – σιγά τα στάδια της βιομηχανικής επανάστασης, παρακολουθούσε τις αλλαγές των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών με συνέπεια να επηρεαστεί η δράση της και οι μέθοδοί της. Η έννοια της φιλανθρωπίας που ίσχυε σε παλιότερες εποχές, άρχισε να αλλάζει και να εκφράζεται σαν κατανόηση των αναγκών του ατόμου, να κατευθύνεται στην προσπάθεια να βοηθήσει το ίδιο το άτομο να κινητοποιήσει τις δικές του δυνάμεις.

Είναι πλέον παραδεκτό ότι ο εθελοντισμός έχει πάρει την μορφή δυναμικού στοιχείου κοινωνικής ανάπτυξης και αλλαγής. Έχει την δυνατότητα να αντιμετωπίσει σημερινά προβλήματα και ανάγκες με σύγχρονες μεθόδους, γνώσεις και αντιλήψεις.

B. Επαγγελματισμός στην αρχαιότητα

Η έννοια του επαγγελματισμού έχει τις ρίζες του στην αρχαιότητα και συγκεκριμένα ο Όμηρος και ο Ησίοδος στα ποιήματά τους μας πληροφορούν για μια νέα τάξη εργατών μισθωτών: τους θήτες οι οποίοι παρουσιάζονται σαν μισθωτοί που μισθώνουν την εργατική τους δύναμη για μια συγκεκριμένη δουλειά ή για μια εποχή ή καμιά φορά για 1 χρόνο ή και περισσότερο. Ο μισθός πληρώνεται πάντα σε είδος αλλά ο ιδιοκτήτης πολλές φορές δεν είναι συνεπής με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα.

Παράλληλα στην Ομηρική εποχή υπήρχε μια κατηγορία πολύ αξιόλογων ανθρώπων που κατέχουν ξεχωριστή θέση: οι «Δημιουργοί». Η λέξη «δημιουργός» συμπίπτει με την λέξη τεχνίτης ή εργάτης. Η αληθινή έννοια όμως είναι «δημόσιος λειτουργός». Έτσι χαρακτηρίζονται οι χειρώνακτες που κατασκευάζουν υλικά αντικείμενα καθώς και οι μάντιες, γιατροί, ξυλουργοί και οι αοιδοί. Οι δημιουργοί δηλ. ασκούν επαγγέλματα που τους τοποθετούν στην υπηρεσία του κοινού και άρα της πόλεως και του αρχηγού τους, συνεπώς δεν είναι έμποροι με την ακριβή σημασία της λέξεως που ζουν πουλώντας τις υπηρεσίες τους ή των εμπορευμάτων τους. Εκπληρώνουν ένα δημόσιο λειτουργήμα ακριβώς όπως ο ιερέας, οι βασιλείς, ή οι στρατιώτες χωρικοί.

Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα σιδηρουργών οι οποίοι καλούνταν από βασιλείς στα παλάτια για να αναλάβουν εργασίες σχετικές με την τέχνη τους. Γι' αυτούς δεν υπάρχει θέμα πληρωμής. Καθώς επίσης ούτε για τους αοιδούς οι οποίοι ερχόταν κατά διαταγή των βασιλέων για να τραγουδήσουν στα διάφορα συμπόσια φαίνεται καθαρά ότι όλοι τους καλούνταν να εκπληρώσουν μια αποστολή που ξεπηδάει από την ιδιότητά τους. Τους συμπεριφέρονται καλά και τους προσφέρουν φαγητό και ίσως κάποιο δώρο αλλά για μισθό δεν γίνεται λόγος.

Επίσης ο σιδηρουργός και οι αγγειοπλάστες εργάζονταν συνήθως στα δικά τους εργαστήρια. Πολλοί από αυτούς οι πιο φημισμένοι και αυτοί που έχουν μεγαλύτερη πελατεία χρησιμοποιούν στην δουλειά τους δούλους ή βοηθούς μισθωτούς. Πρέπει να πληρώσουν αυτό το ολιγάριθμο προσωπικό και αυτό γίνεται κατορθωτό από τη μια χάρη στα προϊόντα που διαθέτουν σαν δημιουργοί και από την άλλη χάρη στις αμοιβές που παίρνουν από την πελα-

τεία τους οι οποίες γίνονται σε είδος γιατί το νόμισμα που έχει αρχίσει ήδη να κυκλοφορεί χρησιμοποιείται μόνο στο θαλάσσιο εμπόριο.

Κατά την διάρκεια του 5^{ου} αιώνα υπήρχε μια αποστροφή του αστικού πληθυσμού από τις χειρωνακτικές εργασίες γιατί επικρατεί η αντίληψη ότι η αξιοπρέπεια του ανθρώπου εξασφαλιζόταν μόνο με την ιδιοκτησία γης και την αυτάρκεια σε είδη πρώτης ανάγκης. Με τις χειρωνακτικές εργασίες ασχολούνταν κυρίως οι μέτοικοι και οι δούλοι. Επίσης, οι μικροαστοί ασχολούνταν με τα επαγγέλματα του ξυλουργού, του σιδηρουργού, του κεραμέα κ.τ.λ. εκτός από τα χειρωνακτικά επαγγέλματα υπήρχαν και εκείνα που απαιτούσαν πνευματική καλλιέργεια όπως του δασκάλου, του ιερέα, του ιατρού, του καλλιτέχνη. Ακόμα το κράτος πλήρωνε τα φάρμακα των άπορων ασθενών οι οποίοι επειδή δεν μπορούσαν να πληρώσουν τους ιδιωτικούς ιατρούς, θεραπεύονταν από αυτούς του δημοσίου.

Παράλληλα ο Περικλής με τα έργα της Ακρόπολης και με άλλα δημόσια έργα έλυσε το πρόβλημα της ανεργίας. Επίσης ακόμα και στο στρατιωτικό θέμα κυριαρχεί πνεύμα επαγγελματισμού. Η στρατιωτική θητεία από υποχρέωση ή προνόμιο έγινε επάγγελμα. Οι στρατιώτες τώρα αγωνίζονται όχι για την σωτηρία της πατρίδας αλλά για την καλύτερη πληρωμή. Με την μισθοφορία εξασφαλιζόταν πόρος ζωής στους ανέργους και στους εξόριστους. Πολλές φορές Έλληνες μισθοφόροι κατέφευγαν σε βαρβαρικούς στρατούς. Επίσης ο μισθοφορικός στρατός ήταν επικίνδυνος και για την ίδια την πόλη που φρουρούσε επειδή μπορούσε να περιορίσει τα δικαιώματα του πολίτη.

Κατά την διάρκεια του 4^{ου} αιώνα αρχίζει να επικρατεί ένα υλιστικό πνεύμα, οι άνθρωποι ενδιαφέρονταν όχι για τα κοινά αλλά για το πώς θα αποκτήσουν περισσότερα χρήματα. Αυτό έχει ως συνέπεια την εμφάνιση του φαινομένου της επαγγελματικής εξειδίκευσης σ' όλες τις εκδηλώσεις της κοινωνικής ζωής. Επαγγελματισμός παρατηρείται ακόμα και στον αθλητισμό, οι νέοι συρρέουν στα γυμναστήρια όχι για να γυμναστούν, αλλά για να παρακολουθήσουν τις επιδόσεις των επαγγελματικών αθλητών.

- Η συμβολή των επαγγελματικών ενώσεων στην διατήρηση του επαγγελματισμού

Ο ρόλος του επαγγέλματος εκτός από τον κρατικό μηχανισμό, ρυθμίζεται και από τις επαγγελματικές ενώσεις του ιδρύθηκαν για να εξασφαλίζουν την ηθική και τεχνική υποστήριξη των υπηρεσιών που προσφέρουν τα μέλη τους. Οι ενώσεις αυτές αποτελούνται από άτομα, τα οποία έχουν μια ορισμένη εξειδίκευση αλλά και ειδικές γνώσεις όσον αφορά το επάγγελμα που ασκούν.

Οι ενώσεις αυτές με την συγκρότηση των καταστατικών και των επαγγελματικών μητρώων, αντιπροσωπεύουν απέναντι στην κοινή γνώμη τους πραγματικούς φρουρούς της επαγγελματικής ηθικής και κατά συνέπεια συμβάλλουν στην διατήρηση του επαγγελματισμού σε κάποιο επίπεδο. Η επαγγελματική ηθική καθορίζει ότι η σχέση ανάμεσα στον επαγγελματία και στον πελάτη, πρέπει να χαρακτηρίζεται από τον σεβασμό του αμοιβαίου συμφέροντος. Ο επαγγελματίας δεν πρέπει να προδίδει την εμπιστοσύνη του πελάτη, αλλά είναι αναγκαίο να ανταποκρίνεται όσο το δυνατόν καλύτερα στις προσδοκίες του.

Οι ενώσεις επαγγελματιών δεσμεύουν τα μέλη τους με ακριβείς κώδικες εκλογής και αποφάσεων και φτάνουν στο σημείο να καταδιώξουν όποιον ασκεί παράνομα – αυθαίρετα ένα επάγγελμα, αλλά και να διαγράψουν από το επαγγελματικό μητρώο και συνεπώς να απαγορεύσουν την άσκηση επαγγέλματος στους ενόχους ή στους ανίκανους επαγγελματίες.

Λειτουργούν μ' αυτό τον τρόπο οι επαγγελματικές ενώσεις προς τη διεύρυνση και προστασία του επαγγελματισμού και κατ' επέκταση προς όφελος του κοινωνικού συμφέροντος.

Η Σημασία του Εθελοντισμού

Εκεί που η εθελοντική εργασία ήταν ιδιωτική υπόθεση, πέρασε στην συλλογικότητα και έτσι τα μεμονωμένα άτομα συγκρότησαν οργανωμένες ομάδες που εργάζονται πλέον με συγκεκριμένους σκοπούς σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Το ενδιαφέρον όσων ασχολούνται με την υπόθεση που λέγεται εθελοντισμός, μετατίθεται από την καθαρά οικονομική ενίσχυση του

αδυνάτου στην κατανόηση των ψυχολογικών και συναισθηματικών του αναγκών. Το ενδιαφέρον δεν παραμένει στο άτομο και την μακροπρόθεσμη κάλυψη των βασικών του αναγκών αλλά γίνεται προσπάθεια να βελτιωθεί η προσωπικότητά του – με την δική του πάντα συμμετοχή- και παράλληλα στην βελτίωση του ρόλου του σαν μέλος της οικογένειας και της ευρύτερης κοινωνίας που ζει.

Έτσι η επέκταση του θεσμού του εθελοντισμού έχει μεγάλη σημασία για την κοινωνία μας γιατί α) από τη μια καθιστά περισσότερο συνειδητούς τους εθελοντές οι οποίοι έχουν, με τον τρόπο αυτό, την ευκαιρία και τη δυνατότητα να προσφέρουν περισσότερα στο κοινωνικό σύνολο, καλύπτοντας, παράλληλα, μια εσωτερική τους ανάγκη. β) Από την άλλη δεν συμβάλλει στη σωστότερη ανακούφιση των ατόμων εκείνων που είχαν την ατυχία να στερηθούν τις βασικές ανάγκες, χαρίζοντας χαμόγελα, εκεί όπου, συνήθως, φωλιάζει η λύπη, η αβεβαιότητα, η άρνηση, η περιθωριοποίηση.

Ο ρόλος του εθελοντισμού είναι ουσιαστικός για τη δομή, την ευημερία και την εξέλιξη των σύγχρονων κοινωνιών. Σήμερα οι εθελοντές διαθέτουν καλή θέληση, ειδικές γνώσεις αλλά και κριτήρια για τον τόπο και τον χρόνο που θα ασκήσουν την εθελοντική εργασία.

Ο Ρόλος της Εκκλησίας (Γενικά) στην δημιουργία Εθελοντικών Οργανώσεων

Ο ρόλος της Εκκλησίας συνεπάγεται στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών προς τα μέλη της, ιδίως σε θέματα που υπαγορεύονται από τις αξίες, τις πεποιθήσεις και τα δόγματα της Εκκλησίας. Π.χ Συμβουλευτική οικογένεια για θέματα Οικογενειακού Προγραμματισμού, αμβλώσεις, υιοθεσίες κ.τ.λ. για τα οποία μια δημόσια οργάνωση δεν έχει τη δυνατότητα να παρέχει τέτοιες υπηρεσίες. Σχεδόν όλες οι θρησκείες έχουν προγράμματα κοινωνικής αλληλεγγύης σε εθνικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για τα μέλη τους αλλά και για τα άτομα άλλων δοξασιών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της πολύμορφης Εκκλησιαστικής δραστηριότητα στον τομέα της Κοινωνικής Πρόνοιας είναι η Μητρόπολη Πειραιών. Με πρωτοβουλία της και με οικονομική ενίσχυση των ενοριών λειτουργούν συμβουλευτικές σχολές γονέων, κέντρα νεότητας, παιδικό σταθμοί καθώς και προγράμματα επισκέψεων σε νοσοκομεία, φυλακές κ.α τα οποία στηρίζουν την λειτουργία τους στην προσφορά εθελοντών.

Στην Ευρώπη οι εθελοντικές φιλανθρωπικές και εκκλησιαστικές οργανώσεις ανέπτυξαν αξιόλογη δράση. Στα μέσα του 19ου αιώνα οι προτεσταντικές εκκλησίες ίδρυσαν αδελφότητες με αξιοθαύμαστη κοινωνική δράση. χαρακτηριστικές φυσιογνωμίες είναι ο ευαγγελικός πάστορας Friendh ο οποίος ίδρυσε τις αδελφότητες διακονισσών, με σκοπό την άσκηση φιλανθρωπικού έργου και κοινωνικής αλληλεγγύης. Ο William Booth, είναι ο ιδρυτής μιας θρησκευτικοφιλανθρωπικής οργάνωσης γνωστής ως Στρατός Σωτηρίας. Η οργάνωση επεκτάθηκε σε όλο τον κόσμο κι έχει στόχο την ηθική αναγέννηση και υλική ανακούφιση των πασχόντων και κατατρεγμένων στις φτωχές συνοικίες και τα γκέτο των μεγαλουπόλεων. Τα μέλη της και σήμερα ακόμη φορούν ειδική στολή και κάνουν κηρύγματα, μοιράζουν φαγητό και ψάλλουν ύμνους για την "πνευματική εξύψωση των βοηθούμενων".

Στις Η.Π.Α όπου η Ομοσπονδιακή κυβέρνηση με μεγάλη διστακτικότητα και πολλή καθυστέρηση εισήλθε στο χώρο της κοινωνικής πρόνοιας, οι θρησκευτικές και εθελοντικές οργανώσεις έπαιξαν πρωταρχικό ρόλο μέχρι το

τέλος της δεκαετίας του 1930. Η πιο σημαντική Οργάνωση του εθελοντικού τομέα είναι η Φιλανθρωπική εταιρεία, η οποία ιδρύθηκε το 1869 στο Λονδίνο, με σκοπό να συντονίζει το έργο διαφόρων Εκκλησιαστικών, Φιλανθρωπικών και Προνοιακών οργανώσεων του δημόσιου τομέα. Χρησιμοποίησε εθελοντές αλλά και μισθοδοτούμενο προσωπικό για τη διερεύνηση των προβλημάτων και την παροχή βοήθειας στους φτωχούς.

1. Η συμβολή της Εκκλησίας και της ιδιωτικής εθελοντικής πρωτοβουλίας κατά και μετά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας.

Ο ρόλος του κράτους στην περίοδο αυτή συνίσταται σε μια περιορισμένη παρέμβαση. Στο νεοϊδρυόμενο ελληνικό κράτος η κοινωνική πρόνοια ως εκδήλωση επιδιώξεως παροχής, περιθάλψεως και προστασίας στους δυστυχισμένους πολίτες, είχε ως φορείς από την εποχή της Τουρκοκρατίας ακόμα της Εκκλησίας, την Ιδιωτική πρωτοβουλία, τους μεγάλους ευεργέτες των οποίων η θαυμάσια δραστηριότητά τους σε αγαθοεργίες έδινε το μέτρο της έκτασης των αναγκών αλλά και της αδυναμίας εκ μέρους της οργανωμένης κοινωνίας να ανταποκριθεί επαρκώς σε αυτά μέσω της άσκησης μέτρων Κοινωνικής Δημόσιας Πρόνοιας.

Μετά τον πόλεμο είναι έκδηλη η ανάγκη για την Προστασία των Ορφανών πολέμου. Η περίθαλψη των παιδιών γίνεται μέσα σε ιδρύματα τα οποία χτίζονται με δωρεές από Έλληνες της Διασποράς και Φιλέλληνες οι οποίοι συγκινημένοι από τον ένδοξο αγώνα αλλά και την αφάνταστη δυστυχία του λαού προσφέρουν γενναιόδωρη βοήθεια. Ανάμεσά τους και οι Χατζηκυριάκος, Αρσάκης, Μπεκιάρης κ.τ.λ. Σύμφωνα με στοιχεία όλα σχεδόν τα μεγάλα κτίρια χτίστηκαν με ιδιωτικές χορηγήσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι το άθροισμα των δέκα μεγαλύτερων δωρεών για πολιτιστικούς σκοπούς μεταξύ 1830 – 1870 υπολογίζεται σε 25 εκ. δρχ. ποσό που αντιστοιχεί στο 3,2% του συνόλου των δημοσίων εισπράξεων σ' όλη τη διάρκεια της περιόδου.

Ωστόσο το κύριο βάρος για την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού το επωμίσθηκε η Εκκλησία. Η Ορθόδοξη Εκκλησία έπαιξε σημαντικό ρόλο παρακινώντας του Έλληνες της διασποράς και όχι μόνο τους πλούσιους να συνδράμουν στο μέτρο του δυνατού ο καθένας σε έργα Φιλανθρωπίας. Ανα-

φέρονται περιστατικά ανθρώπων οι οποίοι έζησαν στερημένοι για να συνδράμουν και αυτοί στην ανέγερση ενός σχολείου ή ιδρύματος. Η εκκλησιαστική δραστηριότητα στον τομέα της πρόνοιας είναι πολύπλευρη. Τα περισσότερα νοσοκομεία και άλλα ιδρύματα χτίζονται σε οικόπεδα τα οποία παραχωρούν κυρίως τα μοναστήρια. Σε επίπεδο ενορίας ασκείται φιλανθρωπικό έργο. Φτωχοί, χήρες, άρρωστοι βρίσκουν παρηγοριά σχεδόν σε κάθε ενορία.

Κατά την περίοδο της Βασιλείας του Όθωνα έγινε απόπειρα αναδιοργάνωση του νέου κράτους. Οι Βαυαροί σύμβουλοι του βασιλιά, αγνόησαν τις κοινωνικές συνθήκες, τα ήθη και τα έθιμα και εισήγαγαν θεσμούς και συστήματα τα οποία εφαρμόζουν στην Ευρώπη. Επηρεασμένοι από τα ανάκτορα εκπρόσωποι της ηγέτιδας τάξης δημιούργησαν διάφορες επιτροπές και φιλανθρωπικά σωματεία με έκδηλο σκοπό την αλληλεγγύη προς τους φτωχούς, τους πάσχοντες οι οποίοι είχαν κατακλύσει τους δρόμους της Αθήνας. Τα σωματεία αυτά διοικούντο από κυρίες της ανώτερης τάξης οι οποίες επηρεασμένες από τα δυτικά πρότυπα φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων, ήθελαν να εξαφανίσουν το “προσβλητικό” αυτό θέαμα γιατί δεν ταίριαζε στην εικόνα της πρωτεύουσας του νέου κράτους.

Όπως και στη Δύση αποδυναμώνεται ο ρόλος της Εκκλησίας και ανατίθεται η ευθύνη για την κοινωνική πρόνοια στην τοπική κοινότητα. Μειώθηκε σημαντικά ο αριθμός των μοναστηριών τα οποία εκτός από κέντρα λατρείας καλούνταν να γίνουν “Κοινωνικές Υπηρεσίες”. Επίσης, οι Δήμοι αποκτούν αρμοδιότητες σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας. Ιδρύονται Δημοτικά Βρεφοκομεία και νοσοκομεία όπως το “Ελπίς” στην Αθήνα.

Παρά την προσπάθεια του κράτους για αναδιοργάνωση της κοινωνικής πρόνοιας την περίοδο 1864 – 1922, το κύριο βάρος το έχει η Εκκλησία και η Ιδιωτική Πρωτοβουλία. Το κράτος προσπάθησε ν’ αντιμετωπίσει τα προβλήματα στέγασης προσφύγων, αναπήρων κ.τ.λ όμως η έκταση των αναγκών ήταν τόση ώστε το κράτος αναγκάστηκε να αναλάβει ενεργότερο ρόλο. Δημιουργήθηκαν μεγάλες οργανώσεις όπως το Πατριωτικό Ίδρυμα Κοινωνικής Προστασίας και Αντιλήψεως Π.Ι.Κ.Π.Α (1914). Το Π.Ι.Κ.Π.Α ιδρύθηκε για να ανταποκριθεί στις ανάγκες των τραυματιών των βαλκανικών πολέμων και να περιθάλπει τις οικογένειες των άπορων στρατευμένων. Μετά τους βαλκανικούς πολέμους το Π.Ι.Κ.Π.Α ανέλαβε δράση και στην Μικρασιατική καταστρο-

φή όπου ασχολήθηκε με την αποκατάσταση των προσφύγων και την παροχή υλικής και ιατρικής βοήθειας.

2. Η Μικρασιατική Καταστροφή

Μετά την κατάρρευση του Μικρασιατικού Μετώπου άρχισε η φυγή προς την Ελλάδα, όλοι τους ήταν άστεγοι, ασθενείς και ζητούσαν άσυλο και προστασία από το ελληνικό κράτος. Εκτός όμως της κρατικής μέριμνας στο έργο της αποκατάστασης των προσφύγων, σημαντικό ρόλο διαδραμάτισαν και οι φιλανθρωπικές εθελοντικές οργανώσεις τόσο εντός όσο και εκτός Ελλάδας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Χ.Α.Ν Θεσσαλονίκης, όπου παρεχώρησε πολύτιμο υλικό ενδυμασίας στους πρόσφυγες. Σημαντική ήταν η βοήθεια του Έρυθρου Σταυρού για την αποκατάσταση των προσφύγων.

3. Γενικά περί Εθελοντικών Οργανώσεων στην Ελλάδα. 1970 και μετά.

Μέχρι τις αρχές του 1970 η κυβερνητική παρέμβαση στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας περιοριζόταν σχεδόν αποκλειστικά σε ιδρυματική φροντίδα. Υπήρχαν ιδρύματα για ορφανά εγκαταλελειμμένα ή παραμελημένα παιδιά και νέους, ιδρύματα για κουφούς, τυφλούς καθώς και γηροκομεία. Όμως η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών μέσα στα ιδρύματα ήταν χαμηλού επιπέδου και οι ελλείψεις σε επαγγελματικό προσωπικό πολύ μεγάλες.

Οι εθελοντικές Οργανώσεις κοινωνικής πρόνοιας κάλυπταν ένα μικρό μέρος των αναγκών του πληθυσμού με προγράμματα εξωιδρυματικής φροντίδας. Το 1980 υπήρχαν 1.053 οργανώσεις κοινωνικής πρόνοιας σ' όλη τη χώρα. Απ' αυτές το 33% ανήκε στον εθελοντικό μη κερδοσκοπικό τομέα. Ενώ την περίοδο 1980 – 1988 οι οργανώσεις κοινωνικής πρόνοιας του δημοσίου τομέα αυξήθηκαν κατά 68% ενώ οι οργανώσεις του εθελοντικού τομέα μειώθηκαν κατά 18%.

Στην δεκαετία του 1990 η ελληνική κυβέρνηση ενθαρρύνει την επέκταση του εθελοντικού μη κερδοσκοπικού τομέα, αυξάνοντας συγχρόνως τον έ-

λεγχο και την εποπτεία των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών στις εθελοντικές Οργανώσεις.

Ορισμός εθελοντισμού – επαγγελματισμού

1. Εθελοντισμός – επαγγελματισμός

Ο εθελοντισμός είναι μια πολύ σημαντική δύναμη της κοινωνίας εγγυάται την ανιδιοτέλεια για το έργο, την συνέχεια παρά τις δυσκολίες αλλά κυρίως επιβεβαιώνει στην πράξη ότι η ουτοπία για κοινωνικές αλλαγές είναι και πραγματικότητα.

Ο όρος “εθελοντισμός” χρησιμοποιείται με την ευρεία έννοια και σημαίνει μια αυτόβουλη και συνειδητή πράξη συμμετοχής του πολίτη στα κοινά, χωρίς υλική αντιπαροχή, για την αντιμετώπιση εκτάκτων, παροδικών ή και μονίμων αναγκών της κοινωνικής ζωής.

Ο επαγγελματισμός στην Ελλάδα έχει αρνητική έννοια από την άποψη του Οικονομικού Οφέλους, ενώ στην Ευρώπη έχει την έννοια της επιστημονικής εγκυρότητας. Με τον όρο “επαγγελματισμό” εννοούμε την συνέπεια, την ειδίκευση, την υπευθυνότητα και την συστηματικότητα ενός ατόμου κατά την άσκηση του επαγγέλματός του. Καθώς και την προσήλωση στην επαγγελματική επιτυχία χωρίς συναισθηματικές ή ιδεολογικές επιρροές που συνοδεύεται με υλικές αντιπαροχές.

2. Χαρακτηριστικά εθελοντή

Η εθελοντική εργασία απαιτεί ξεχωριστή φροντίδα, ιδιαίτερες γνώσεις και κυρίως αυξημένο αίσθημα ευθύνης. Γι’ αυτό ο εθελοντής θα πρέπει να είναι προικισμένος με ορισμένες αρετές να έχει δηλ. μερικά βασικά χαρακτηριστικά:

α) Πρώτα απ’ όλα θα πρέπει ν’ αγαπάει αυτό που κάνει, διαφορετικά η προσφορά υπηρεσιών θα έχει περιορισμένα ή και αρνητικά αποτελέσματα. Κάθε εργαζόμενος είναι ανάγκη να αγαπάει τη δουλειά του, οι δραστηριότητες όμως, που συνδέονται με τον άνθρωπο απαιτούν μια ανιδιοτελή αγάπη, μια

βαθεία συνειδητή επαφή με το ψυχικό κόσμο των συνανθρώπων μας ή μια απεριόριστη υπομονή και επιμονή που μόνο η συνειδητοποίηση της ευρύτερης σημασίας που η αποστολή αυτή έχει για το κοινωνικό σύνολο μπορεί να δώσει

β) Ο εθελοντής θα πρέπει να έχει και μια ολοκληρωμένη αρμονική προσωπικότητα, να διακρίνεται δηλ. για τη ηθική αρχή του και να πιστεύει σε υψηλά ιδανικά.

γ) Ένα άλλο βασικό χαρακτηριστικό ενός καλού εθελοντή είναι η ικανότητα να προσδιορίζει σωστά τη δραστηριότητά του οικογενειακά και επαγγελματικά και κατά συνέπεια η δυνατότητά του να είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του στον τομέα της εθελοντικής προσφοράς υπηρεσιών. Η συνέπεια εκ μέρους του εθελοντή συμβάλλει στην επιτυχία του θεσμού.

δ) Παράλληλα τον εθελοντή θα πρέπει να τον διακρίνει η ικανότητα να προσδιορίζει σωστά την έκταση των καθηκόντων του και κατά συνέπεια, η δυνατότητα του να περιορίζεται αποκλειστικά στα έργα που προσδιορίζουν τα καθήκοντα αυτά και να μην παρεμβαίνει στις δραστηριότητες του μόνιμου προσωπικού των διαφόρων κοινωνικών φορέων.

Χαρακτηριστικά επαγγελματία

- α) Ο Επαγγελματίας ασκεί κάποιο επάγγελμα συστηματικά με στόχο να καλύψει τις βιοποριστικές του ανάγκες. Επιδιώκει δηλ. το κέρδος, ώστε να εξασφαλίσει μια καλύτερη ζωή τόσο για τον ίδιο όσο και για την οικογένειά του.
- β) Βασικό χαρακτηριστικό είναι η ειδίκευση καθώς και η ειδικές γνώσεις που πρέπει να έχει ο επαγγελματίας πάνω στο αντικείμενο με το οποίο ασχολείται, ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις προσδοκίες των πελατών του.
- γ) Επίσης δεν θα πρέπει να επηρεάζεται από συναισθηματισμούς που θα μπορούσαν να γίνουν εμπόδιο στην σωστή άσκηση του επαγγέλματός του. Κοιτάζει μόνο το επαγγελματικό του συμφέρον.

Εκπαίδευση εθελοντών

Ο εθελοντής στην κοινωνία μας ταυτίζεται με τον αυθόρμητο ερασιτεχνικό και την επιφανειακή απασχόληση. Αν ο εθελοντισμός δεν συνδυάζεται με εκπαίδευση τότε συνήθως δεν προχωρά σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, υπάρχουν πολλές αποτυχίες, δεν γίνονται ορατές αλλαγές με τελικό αποτέλεσμα ή να επέρχεται απογοήτευση ή να εξαντλείται σε μικρές παρεμβάσεις Κυρίως συμπτωματικού και όχι προληπτικού χαρακτήρα π.χ βοήθεια πτωχών.

Η εκπαίδευση αποτελεί και εξειδικευμένες μορφές προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ομάδων στόχου. Ο όρος εκπαίδευση κοινότητας πρέπει να γίνεται αντιληπτός όχι ως μαθησιακή διαδικασία αλλά ως διεργασία και διαδικασία κατανόησης γεγονότων, έρευνας, ανάπτυξης δράσεων και διαμόρφωση στάσεων και συμπεριφορών που διευκολύνουν την λειτουργία των ατόμων και των ομάδων για μια ανθρώπινη ζωή με ποιότητα στα πλαίσια της αειφόρου ανάπτυξης .

Η ίδια η λειτουργία των ομάδων αποτελεί ανεξάντλητη πηγή εκπαίδευσης μέσα από τους διάφορους ρόλους ως μέλος, συντονιστής κ.τ.λ αλλά κυρίως μέσα από την πράξη πραγματοποιείται η εκπαίδευση των εθελοντών. Το μέλος εκπαιδεύει και εκπαιδύεται, πράττει, αξιολογεί, διορθώνει και αυτή η διεργασία προχωρά για το πρόσωπο αλλά και την ομάδα. Υπάρχει μια συνεχής αλληλεπίδραση και εξέλιξη των διαφόρων επιπέδων που η κάθε αλλαγή στο ένα επίπεδο επιδρά στο άλλο και αυτό με την σειρά του στα προηγούμενα. Αυτή είναι μια συνεχής διαδικασία εκπαίδευσης.

Κίνητρα εθελοντή

Το άτομο το οποίο συμμετέχει σε εθελοντικές οργανώσεις έχει ορισμένα κίνητρα, είτε φανερά, είτε υποσυνείδητα:

- Η αγάπη του ανθρώπου προς την συνάνθρωπό του και η κατανόηση των προβλημάτων του.
- Η ανάγκη του ατόμου για πληροφόρηση – γνώσεις.
- Η ανάγκη του ατόμου και η πεποίθησή του για αλλαγή μέσα από την ομαδική συμμετοχή.

- Κάλυψη αναγκών για επικοινωνία και συνεύρεση με άλλους ανθρώπους.
- Ανάγκη για να διοχετεύσει το άτομο ένα σημαντικό «φορτίο» από γνώσεις, αξίες, αρχές προς ένα συγκεκριμένο σκοπό.

Επίσης, σύμφωνα με τον Γκάρζ (1986) μερικά κίνητρα εθελοντικής προσφοράς είναι:

- Η αντίσταση στον οικονομισμό και η θέληση για μια καλύτερη ποιότητα ζωής.
- Η επικράτηση στην σημερινή κοινωνία των εμπορευματικών σχέσεων πάνω στις σχέσεις αμοιβαιότητας.
- Η άρνηση να δεχθούν οι άνθρωποι μια ηθική και έναν πολιτισμό που δεν τους εκφράζει.

Επαγγελματισμός

Ιδιωτικός (κερδοσκοπικός) τομέας

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει ιδιωτικούς κερδοσκοπικούς φορείς οι οποίοι λειτουργούν με άδεια των κρατικών αρχών και συγκεκριμένα το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας έχει την ευθύνη για την έκδοση άδειας λειτουργίας και την εποπτεία τέτοιων Οργανισμών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα φορέων πρόνοιας στον ιδιωτικό κερδοσκοπικό τομέα οι βρεφικοί και παιδικοί σταθμοί, οι οίκοι ευγηρίας, τα ιδρύματα κλειστής περίθαλψης κ.α. Αντίστοιχα προγράμματα λειτουργούν και στα πλαίσια του Δημοσίου και του εθελοντικού μη κερδοσκοπικού φορέα για όσους δεν μπορούν ή δεν επιθυμούν να πληρώσουν για τις υπηρεσίες αυτές. Οι φορείς του Ιδιωτικού κερδοσκοπικού τομέα λειτουργούν με ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια όχι πάντα με αποκλειστικό σκοπό το κέρδος. Οι δαπάνες για την παροχή υπηρεσιών καλύπτονται άμεσα ή έμμεσα από τους εξυπηρετούμενους ή τις οικογένειές τους.

Η επέκταση του ιδιωτικού τομέα στο χώρο της κοινωνικής πρόνοιας ευνοείται στο πλαίσιο της επιχειρούμενης συρρίκνωσης του ρόλου του κράτους. Μερικές από τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την επιτυχία αυτού του σκοπού περιλαμβάνουν.

α) Κλείσιμο των Δημοσίων Υπηρεσιών Πρόνοιας

β) Επιδότηση και ενθάρρυνση του Ιδιωτικού τομέα για την ανάληψη προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας.

Από την δεκαετία του '80 με την κρίση του κράτους πρόνοιας και την πολιτική της ιδιωτικοποίησης, άρχισε η επέκταση του ιδιωτικού κερδοσκοπικού τομέα σε προγράμματα πρόνοιας τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Β. Αμερική. Ο ιδιωτικός τομέας είχε αναπτυχθεί σε προγράμματα υγείας σ' αυτές τις ηπείρους και εδώ και χρόνια λειτουργούν ιδιωτικές κλινικές, νοσοκομεία, πανεπιστήμια κ.α.

Τα προγράμματα πρόνοιας αναπτύχθηκαν για να καλύψουν εξειδικευμένες ανάγκες για παροχή υπηρεσιών. Μερικά παραδείγματα είναι η ίδρυση και λειτουργία ξενώνων στην κοινότητα για πρώην ψυχικά ασθενείς και άτομα με διανοητικές αναπηρίες. Η ανάπτυξη ιατροκοινωνικών μονάδων μετανοσοκομειακής φροντίδας για χρονίως πάσχοντες, είναι επίσης παραδείγματα δραστηριότητας της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Κατά κανόνα τα προγράμματα αυτά επιχορηγούνται από το Δημόσιο Τομέα.

Με την πάροδο του χρόνου ο ιδιωτικός τομέας απέκτησε ισχυρή πολιτική δύναμη επηρεάζοντας την πολιτική της κυβέρνησης στον τομέα της πρόνοιας. Στην Ελλάδα υπάρχουν τα επιδοτούμενα προγράμματα HORIZON, NOW, Κοινωνικού Αποκλεισμού όπου ιδιωτικού φορείς συναγωνίζονται με επιτυχία τους δημόσιους για την ανάληψη συμβάσεων και την εκτέλεση προγραμμάτων προνομιακού χαρακτήρα. Το προσωπικό ανάλογα με την φυσιογνωμία του φορέα αποτελείται από έμμισθα – επαγγελματικά στελέχη. Ο αριθμός, το επίπεδο της εκπαίδευσης, το εύρος των ειδικοτήτων εξαρτάται από το είδος και το επίπεδο της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ανάλογα με τη φιλοσοφία της διεύθυνσης μπορεί να ενθαρρύνεται και η προσφορά υπηρεσιών από εθελοντές. Παρά την κριτική που ασκείται στον κερδοσκοπικό τομέα, η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών δεν είναι κακή.

Εθελοντικός (μη κερδοσκοπικός) τομέας

Σ' αυτόν τον τομέα ανήκουν μη κυβερνητικοί φορείς όπως η Εκκλησία, οι Εθελοντικές Οργανώσεις και τα Φιλανθρωπικά σωματεία. Πρόκειται για Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Το κύριο χα-

ρακτηριστικό τους είναι ότι δεν αποτελούν δημόσιες υπηρεσίες. Οι εθελοντικές οργανώσεις μπορεί να είναι μικρές μονάδες ή και πολύ μεγάλες. Οι πιο πολλές αναπτύσσονται δραστηριότητες σε τοπικό επίπεδο, ενώ υπάρχουν και άλλες οι οποίες δραστηριοποιούνται σε Εθνικό ή και Διεθνές επίπεδο όπως ο Ερυθρός Σταυρός, οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα κ.τ.λ. Λειτουργούν κάτω από την εποπτεία των Υπουργείων Κοινωνικής Πρόνοιας και Οικονομικών, ώστε να υπάρχει ο σχετικός έλεγχος ως προς την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη διαχείριση των πόρων. Οι φορείς αυτοί ιδρύονται από φυσικά πρόσωπα με βασικό κίνητρο το ηθικό αίσθημα προσφοράς προς τον πάσχοντα συνάνθρωπο, που σημαίνει ότι η υποχρέωση για παροχή υπηρεσιών έχει ηθικό έρεισμα, ενώ στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα έχει νομικό έρεισμα.

Ο εθελοντισμός στηρίζεται στο χρέος κάθε ανθρώπου να βοηθήσει τον συνάνθρωπό του και εκφράζει τα ανιδιοτελή κίνητρα του καθενός. Ο εθελοντικός τομέας είναι πιο περιορισμένος από τον επαγγελματικό – δημόσιο τομέα, γιατί έχει στη διάθεσή του λιγοστούς οικονομικούς πόρους. Με βάση έρευνες που έγιναν στις Η.Π.Α αποδείχθηκε ότι το 15% του συνόλου των δαπανών δαπανάται από τον εθελοντικό τομέα για προσωπικές – κοινωνικές υπηρεσίες. Επίσης παρατηρείται το φαινόμενο ότι ενώ η πλειοψηφία των εθελοντών που προσφέρουν εθελοντική εργασία είναι γυναίκες, εντούτοις όμως η διοίκηση των εθελοντικών οργανώσεων ανήκει σε άνδρες. Από τη δεκαετία του '60 έχουν γίνει πολλές αλλαγές με αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη εκπροσώπηση των γυναικών στα διοικητικά συμβούλια.

Η ανάπτυξη των εθελοντικών οργανώσεων λειτουργεί σαν αντίβαρο στη γραφειοκρατική δυσκαμψία των φορέων του δημόσιου τομέα. Οι εθελοντικές οργανώσεις δείχνουν περισσότερη ευαισθησία στις ανάγκες των ανθρώπων, απ' ότι οι επαγγελματίες που αποτελούν φορείς του Δημοσίου και καταλαμβάνουν κεντρική θέση στην παροχή κοινωνικής φροντίδας.

Ρόλοι του εθελοντικού τομέα υπηρεσιών

Οι βασικοί ρόλοι του εθελοντικού τομέα είναι:

α) **Δημιουργικός ρόλος.** Ο εθελοντικός τομέας από τη φύση του είναι ελεύθερος να καινοτομεί, να αναλαμβάνει προγράμματα και δραστηριότητες που

αποσκοπούν στην πλήρη ανάπτυξη των ατόμων που ανήκουν σε οικογένειες, καλύπτοντας όχι μόνο τις βασικές ανάγκες επιβίωσης αλλά και άλλες δευτερεύουσες όπως αναφέρονται στην ικανότητα του ατόμου να παίρνει αποφάσεις για τη ζωή του αλλά η ανάγκη του ατόμου να ανήκει σε κάποια κοινωνική ομάδα που να μπορεί να λειτουργεί με ωριμότητα.

Παράλληλα οι εθελοντικές οργανώσεις, με την ανάπτυξη των ατόμων, πρέπει να συμβάλλουν με τα προγράμματά τους στην ανάπτυξη κοινοτήτων οι οποίες έχουν την ικανότητα και τους μηχανισμούς να προάγουν την αυτοβοήθεια, την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της κοινότητας. Οι εθελοντικές οργανώσεις κινητοποιούν ένα μεγάλο αριθμό εθελοντών, ευαισθητοποιούν την κοινή γνώμη με τα κοινωνικά προβλήματα και επισημαίνουν την υποχρέωση κάθε πολίτη να συμβάλλει στην αντιμετώπισή τους. Πρέπει ακόμη να ασκούν πίεση προς τους φορείς του δημόσιου τομέα. Όντας ανεξάρτητες από το δημόσιο τομέα έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να ασκούν κριτική και να συνηγορούν υπεύθυνα για την προώθηση αλλαγών στις δομές των κοινωνικών φορέων ώστε να εξυπηρετούνται και οι μη προνομιούχες ομάδες. Για να ασκήσουν το ρόλο αυτό οι εθελοντικές Οργανώσεις πρέπει να διατηρήσουν την οικονομική και θεσμική τους ανεξαρτησία τόσο από το δημόσιο όσο και από τον κερδοσκοπικό τομέα.

β) Στο δεύτερο ρόλο παροχής υπηρεσιών ο εθελοντικός τομέας λειτουργεί συμπληρωματικά προς το δημόσιο τομέα. Τόσο ο δημόσιος όσο και ο εθελοντικός τομέας έχουν ως τελικό στόχο την κάλυψη ανθρώπινων αναγκών και για την επίτευξη του στόχου αυτού ο κάθε τομέας έχει τις δικές του δυνάμεις.

Επίσης, ο εθελοντικός τομέας λειτουργεί υποβοηθητικά προς το δημόσιο, που σημαίνει ότι την κύρια ευθύνη για την παροχή υπηρεσιών την έχει ο δημόσιος τομέας για έχει στη διάθεσή του περισσότερους οικονομικούς πόρους. Ο ρόλος του εθελοντικού τομέα είναι η κάλυψη κενών και η επιπρόσθετη βοήθεια πέρα από τις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα. Μεγάλη είναι η προσφορά των εθελοντών οι οποίοι προσφέρουν συμπληρωματικές αλλά σημαντικότερες υπηρεσίες σε σχέση προς τους επαγγελματίες. Η χρησιμοποίησή τους δεν δημιουργεί προβλήματα ανεργίας για τους επαγγελματίες. Σχετικές έρευνες στην Αγγλία δείχνουν ότι οι γυναίκες επαγγελματίες αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό των εθελοντών στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών. Οι εθελοντές συνεργάζονται μεταξύ τους και παρακολουθούνται στην εκτέλεση

των καθηκόντων τους από επαγγελματίες κοινωνικούς λειτουργούς, οι οποίοι έχουν και την τελική ευθύνη για την αξιοποίηση των εθελοντών.

γ) Ένας ακόμη σημαντικός ρόλος των εθελοντικών ομάδων είναι η χρησιμοποίηση της δύναμής τους, των εμπειριών τους και οι γνωριμίες των μελών, ώστε να λειτουργήσουν ως ομάδες πίεσης προς την κυβέρνηση για την προώθηση μέτρων κοινωνικής πολιτικής. Οι ομάδες αυτές κινητοποιούνται σε περιόδους περικοπής των κρατικών δαπανών για να εμποδίσουν ή έστω να μειώσουν τις περικοπές σε προγράμματα κοινωνικής προστασίας.

Πως επεμβαίνει το κράτος στους τομείς της επαγγελματικής δραστηριότητας

Ο ρόλος του επαγγέλματος και γενικά η επαγγελματική δραστηριότητα κάθε χώρας ρυθμίζεται από το κράτος. Η κρατική ρύθμιση διαφέρει μεταξύ των χωρών, πρώτον κατά τον αριθμό των επαγγελμάτων που αφορά και ύστερα ως προς τα προνόμια που αναγνωρίζει στους ειδικευμένους. Από τις δυτικές χώρες απόλυτη απαγόρευση επαγγελματικής δράσης σε όσους δεν συγκεντρώνουν τα τυπικά προσόντα συναντάμε στη Γαλλία όπου νομικοί, γιατροί, μηχανικοί και άλλοι επαγγελματίες αποκλείονται από τον επαγγελματικό χώρο αν δεν κατέχουν νόμιμο δικαίωμα. Στη Γερμανία με εξαίρεση το νομικό επάγγελμα και στην Αγγλία με εξαίρεση το νομικό και το οδοντιατρικό, τα τυπικώς προσοντούχα μέλη κάθε επαγγέλματος έχουν μόνο προνόμιο με δευτερεύουσα σημασία όπως είναι η προστασία του τίτλου. Στις Η.Π.Α λόγω του πλήθους των νομοθεσιών που έχουν ρυθμιστική αρμοδιότητα πάνω στο θέμα, δεν είναι εύκολο να διατυπωθεί γενική άποψη, παρά μόνο ότι επικρατεί μια θέση που αποτελεί τη μέση οδό σε σχέση με την Γαλλία από τη μια μεριά και τη Γερμανία και την Αγγλία από την άλλη.

Σε όλες τις πολιτισμένες χώρες το κράτος ρυθμίζει την άσκηση της ιατρικής και την νομικής. Ο λόγος γι' αυτό είναι ότι τα δύο αυτά επαγγέλματα είναι ζωτικής σημασίας για τις διάφορες κοινωνίες και πρέπει να προστατευθούν. Μερικές πολιτείες προωθούν περισσότερο τον έλεγχο τους, ρυθμίζοντας επαγγέλματα που δεν είναι σε υψηλό βαθμό ζωτική ή εμπιστευτικά και

συνήθως δεν έχουν ζήτηση από την μέσο άνθρωπο. Προσπαθεί το κράτος μ' αυτόν τον τρόπο να διατηρήσει σε κάποιο επίπεδο τον επαγγελματισμό.

Ανεξάρτητα από τις αρετές και τα μειονεκτήματα μια τέτοιας κρατικής παρέμβασης, είναι φανερό ότι η κρατική ρύθμιση επηρεάζει βαθιά την επαγγελματική δραστηριότητα. Όπου τα επαγγέλματα δεν ρυθμίζονται από το κράτος, οι επαγγελματικές ενώσεις καθιερώνουν δικά τους κριτήρια ικανότητας καθώς και κώδικες επαγγελματικής ηθικής που πρέπει να τηρηθούν από τα μέλη τους και η μη τήρησή τους συνεπάγεται αποβολή από τις τάξεις των επαγγελματιών.

Αλλά η κρατική ρύθμιση σημαίνει ότι μόνο το κράτος έχει αρμοδιότητα να κρίνει την επαγγελματική ικανότητα και δεν επιτρέπει σε άλλο όργανο να κρίνει ποιος θα αποβληθεί. Έτσι όπου υπάρχει κρατική ρύθμιση ο ρόλος των επαγγελματικών ενώσεων περιορίζεται στην προστασία των συμφερόντων των μελών τους. Η διαφορά ανάμεσα στις εσωτερικές κυρώσεις που επιβάλλει η πολιτεία μέσω των νόμων, βρίσκεται στο ότι, στην πρώτη περίπτωση έχουμε ένα ειδικό και εξατομικευμένο μέτρο, ενώ στη δεύτερη ένα κοινωνικό μέτρο.

Πως αντιμετωπίζει το κράτος το θεσμό του εθελοντισμού

Ο εθελοντισμός στην Ελλάδα αποτελεί σχετικά νέο φαινόμενο χωρίς να είναι τόσο αποδεκτός στην αρχή. Η ελληνική κοινωνία δίστασε να δεχθεί το θεσμό του εθελοντισμού, ενώ μέχρι πρόσφατα το κράτος αντιμετώπιζε τους εθελοντές σαν βαλβίδες ασφαλείας σε ώρες ανάγκης ή απλήρωτο εργατικό δυναμικό. Τώρα τελευταία βέβαια αναπηδά ένα μικρό ενδιαφέρον από την μεριά του κράτους, ωθούμενο πιστεύεται σε μεγάλο βαθμό από την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την κοινωνική οικονομία.

Οι εθελοντικές οργανώσεις από επικουρικές του κράτους που ήταν παλιότερα, γίνονται αυτοδύναμες, ανεξάρτητες με δική τους λογική, που αυτό τις φέρνει σε συνεργασία με το κράτος με σκοπό την υλοποίηση των στόχων τους, αλλά και σε σύγκρουση γιατί το κράτος επιδιώκει μέσω της χρηματοδότησης προς αυτές τις οργανώσεις, να προβάλλει την πολιτική του ιδεολογία. Γι' αυτό το μεγάλο αίτημα των οργανώσεων αυτών είναι να ζητούν ελευθερία

από την πολιτεία, ώστε να εξασφαλίσουν την ουσιαστική και όχι τυπική ανεξαρτησία τους.

Ωστόσο η έλλειψη εταιρικών σχέσεων με το κράτος δεν είναι χαρακτηριστικό των εθελοντικών οργανώσεων μόνο, σε καμιά περίπτωση να εμποδίζει τη δημιουργία σχέσεων μεταξύ αυτών των οργανώσεων και άλλων φορέων του μη κυβερνητικού χώρου ή ευρύτερα της κοινωνίας του πολίτη.

Μήπως πρέπει να ξαναδούμε τον εθελοντισμό;

ΤΟ ΘΕΜΑ:

Οι εθελοντικές οργανώσεις και ο εθελοντισμός γενικότερα, αποτελούν απόρροια των σύγχρονων συστημάτων Κοινωνικής Πολιτικής αλλά και της ανάγκης της άμεσης εξυπηρέτησης και βοήθειας του ανθρώπου από τον άνθρωπο.

Πολλές εθελοντικές οργανώσεις, ενώ οφείλουν την ύπαρξή τους σε μεμονωμένη δράση ή αλτρουϊστική διάθεση ατόμου ή ομάδας ατόμων, εξελίχθηκαν σε μεγάλους ανθρωπιστικούς οργανισμούς ενώ άλλες παρέμειναν στάσιμες ή αδρανοποιήθηκαν με αποτέλεσμα να υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός από αυτές με περιορισμένους ή παρωχημένους στόχους. Η διαφοροποίηση αυτή επιτείνεται και διαχρονικά από τις επιδράσεις που δέχονται από τα μεταβαλλόμενα κοινωνικά προβλήματα και ανάγκες ατόμων ομάδων και κοινοτήτων.

Ακόμη και για αυτήν την επιβίωσή τους οι Εθελοντικές Οργανώσεις χρειάζονται να αναπροσαρμόζονται και να χρησιμοποιούν ευέλικτα σχήματα προκειμένου να καλύπτουν νέες ανάγκες αλλά και να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στα σύγχρονα προβλήματα ώστε με αυτό τον τρόπο να εξασφαλίζουν την συμβολή τους στην Κοινωνική Πολιτική της χώρας όπου παρεμβαίνουν.

Οι Εθελοντικές Οργανώσεις προσδιορίζονται από την ύπαρξη οργανωτικής δομής, την προσφορά βοήθειας (ιατρικής, Κοινωνικής και άλλης) και αυτοβοήθειας χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Εξειδικευμένα στελέχη ασκούν υπηρεσίες με στόχο τόσο την κοινωνική δράση όσο και, την παροχή βοήθειας σε τομείς όπου η κρατική Κοινωνική Πολιτική αδρανεί ή δεν μπορεί.

Αυτές οι προϋποθέσεις προσδίδουν στις Εθελοντικές Οργανώσεις έναν δημόσιο χαρακτήρα αλλά δεν ταυτίζονται με κρατικούς φορείς ή ΝΠΔΔ και διαφοροποιούνται από την ιδιωτική φιλανθρωπία ή τα ιδρύματα φιλανθρωπίας.

Οι σύγχρονες τάσεις και οι αρχές της Κοινωνικής Πολιτικής που επιδιώκουν συνύπαρξη και αλληλοσυμπλήρωση των προγραμμάτων πρόνοιας, ατομική και συλλογική ευθύνη και δράση, είναι επόμενο να δημιουργούν πρόσθετες και επαυξημένες ευθύνες για τις Εθελοντικές Οργανώσεις. Ιδιαίτερα με την παγκοσμιοποίηση των προβλημάτων, την κατάργηση των συνόρων, την οικουμενική διάσταση των προβλημάτων και αναγκών, την ταχύτητα των αλλαγών και τις τεχνολογικές εξελίξεις που επιβάλλουν την αφύπνιση και ευαισθητοποίηση των Οργανώσεων αρωγής, οι Εθελοντικές Οργανώσεις χρειάζεται πλέον:

1. Να πάρουν ενεργό θέση στη μελέτη, ανίχνευση και διερεύνηση των προβλημάτων που απασχολούν την σύγχρονη Κοινωνία, να επισημάνουν τρόπους αντιμετώπισής τους και να επιδιώξουν ανάπτυξη ανάλογης πολιτικής.
2. Να οργανωθούν με εξειδικευμένο προσωπικό και τεχνολογικά μέσα.
3. Να επιδιώξουν την εμπλοκή των βοηθούμενων στις οργανώσεις και να μεριμνήσουν για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους.
4. Να ενισχύουν πρωτοβουλίες και μεθόδους εργασίας καινοτομίες και απομακρυνόμενες από τα παραδοσιακά σχήματα.
5. Να οργανωθούν και να συντονισθούν μεταξύ τους.
6. Να οργανωθούν και να συντονισθούν και με τις κρατικές ή άλλες υπηρεσίες.
7. Να ερευνούν και να αξιολογούν συνεχώς τις παρεχόμενων υπηρεσίες τους ώστε να επιτυγχάνουν μία συνεχή βελτίωση και να είναι έτοιμες να εντάξουν ή υιοθετήσουν μεθόδους δοκιμασμένες από διεθνείς παρόμοιες οργανώσεις.

8. Να ενθαρρύνουν την κοινωνική συμμετοχή των πολιτών όλων των ηλικιών με εθελοντική προσφορά και εργασία σε όλους τους τομείς και σε όλα τα επίπεδα δράσης. Συστηματική δηλαδή και μεθοδευμένη διάδοση και ανάπτυξη του εθελοντισμού.
9. Να εφευρίσκουν πρωτοποριακές μεθόδους ώστε να ενημερώνουν όχι μόνο του ενήλικες αλλά και τους νέους. Γιατί με την δραστηριοποίηση και την εμπλοκή των νέων στον εθελοντισμό καλλιεργείται η κοινωνική αλληλεγγύη και αλληλοβοήθεια αλλά και υιοθετούνται υγιέστερες στάσεις προς τη ζωή και τις διάφορες φάσεις της
10. Τέλος οι Εθελοντικές Οργανώσεις οφείλουν να μαρτυρούν στην ευρύτερη κοινωνία αυτά για τα οποία διαπιστεύτηκαν να αγωνιστούν.

Εθελοντικές Οργανώσεις μη Κυβερνητικού Χαρακτήρα

- 1) Ερυθρός Σταυρός
- 2) Γιατροί Χωρίς Σύνορα
- 3) Σώμα Εθελοντών Αιμοδοτών
- 4) OKANA
- 5) UNICEF
- 6) Service Uvil International
- 7) ΚΕΘΕΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

1. Henry Dynant (εικόνα 2η στο τέλος του εγχειριδίου)

Η ιδέα του Ερυθρού Σταυρού (στο εξής Ε.Σ.) είναι σύλληψη και γέννημα του μεγάλου ανθρωπιστού Henry Dynant και κάθε τιμή ανήκει σ' αυτόν, όσα δε και αν ειπωθούν για το απέραντο, τοπικά και χρονικά και ποιοτικά έργο του, δεν θα καλύψουν την πραγματικότητα. Αξίζει, λοιπόν, να παρατεθούν

πληροφορίες, για μία στοιχειώδη σκιαγράφιση του "Κυρίου με τα λευκά", όπως τον αποκαλούσαν οι τραυματίες του Σολφερίνο.

Ο J. Henry Dunant (ελληνικά: Ιωάννης Ερρίκος Ντυνάντ) γεννήθηκε στη Γενεύη στις 8 Μαΐου 1928 από πλούσια οικογένεια. Το 1849 ο πατέρας του τον διόρισε υπάλληλο σε Τράπεζα με επιχειρήσεις αγροκτημάτων και ανεμόμυλων στο Αλγέρι όπου υπηρετούσε. Ο H. Dunant, ερχόμενος για θέματα της εταιρείας προς συνάντηση του αυτοκράτορα Ναπολέοντα Γ' της Γαλλίας, περνά μέσα από τα πεδία των μαχών του Σολφερίνο, στις 24 Ιουνίου 1859, όπου έγινε αυτόπτης μάρτυρας του συγκλονιστικού θεάματος χιλιάδων τραυματιών κατακειμένων και εγκατελειμμένων στη λάσπη.

Η εικόνα αυτής της φρίκης τον συντάρραξε ψυχικά.

Να τι γράφει: "Νικητές και νικημένοι εγκατέλειψαν τους ηρωικούς τραυματίες στο πεδίο της μάχης για να συνεχίσουν αλλού τον αγώνα των. Σε μια απέραντη πεδιάδα οδύνης και απόγνωσης είχε μεταβληθεί το πεδίο της μάχης.

Το πάθος του μίσους είχε τυφλώσει εχθρούς και φίλους και είχε φράξει την ακοή των, ώστε να μη αποκρίνονται στις επικλήσεις των στεναζόντων τραυματιών. Εικόνα: τραγωδίας, φρίκης, ηθικής κατάπτωσης του Ανθρώπου".

Αυτή η εικόνα της κόλασης εκείνη τη στιγμή έκανε ν' αναπηδήσει από την ψυχή του Ερρίκου με ακατάβλητη ορμή ο ποταμός της φιλανθρωπίας του και απ' εκείνη τη στιγμή έχει γεννηθεί ο Ερυθρός Σταυρός.

Ο περιηγητής και ξένος Henry Dunant επιβάλλεται στις στρατιωτικές αρχές να τον βοηθήσουν στην οργάνωση πρόχειρων συνεργειών περίθαλψης. Καλεί εθελοντές, επιστρατεύει χωρικούς, κατατάσσει στο έργο αιχμαλώτους, περιηγητές Άγγλους κλπ. Έτσι για πρώτη φορά, χωρίς να φέρει επίσημα το όνομα, ο Ερυθρός Σταυρός προσφέρει εθελοντικές υπηρεσίες περίθαλψης και σώζει από το θάνατο τους χιλιάδες τραυματίες της μάχης του Σολφερίνο.

2. Επιβολή του κηρύγματος H. Dunant

Σιγά - σιγά οργανώνεται το κήρυγμα του Ερρίκου. Καταγγέλλεται σ' όλους τους λαούς και τις Κυβερνήσεις η φρίκη του πολέμου. Από παντού καλείται να συνεχίσουν την ανθρωποσωτηρία σταυροφορία του. Αναγνωρίζεται

διεθνώς η κίνηση και ανατίθεται σε Επιτροπή η μελέτη πραγματοποίησης του σχεδίου του.

Ο μεγάλος φιλόanthρωπος επιμένει και έτσι την 22α Αυγούστου το 1864 διπλωμάτες αντιπρόσωποι των συναινούντων Κρατών υπογράφουν τη Σύμβαση της Γενεύης με την οποία η μεγάλη Ιδέα έλαβε πλέον την επίσημη έκφρασή της. Από τότε υπάρχει ο Ερυθρός Σταυρός.

Από το 1866 ο Henry Dunant άρχισε να καταρρέει τόσο από τις συνεχείς σωματικές καταπονήσεις και ψυχικές απογοητεύσεις, που γνώρισε στην πορεία για την όρθωση του υψηλού του οράματος -που τελικά πέτυχε- όσο και από την οικονομική του εξαθλίωση στην οποία περιέπεσε μέχρι και πτώχευσης με δικαστική απόφαση.

Μέσα σ' αυτή την ένδεια, αποσύρεται στο ήσυχο χωριό της Ελβετίας Χάιντεν, όπου παρά την ερημιά του μικρού χωριού, τον κατακλύζουν αναρίθμητες επιστολές από όλον τον κόσμο με τον θαυμασμό και την παράκληση να εξακολουθήσει το φιλόanthρωπο έργο του, διαδηλώνοντας συγχρόνως συμπάρασταση.

Βραδύτερα το 1901 ο H. Dunant προεδρεύει στο Διεθνές Συνέδριο Ειρήνης και του απονέμεται το βραβείο Νόμπελ.

Από τότε η ζωή του πέρασε ήρεμα στο χωριό Χάιντεν της Ζυρίχης στο οποίο και πέθανε στις 30 Οκτωβρίου 1908. Αυτός ήταν με ελάχιστα λόγια ο μεγάλος ευεργέτης της ανθρωπότητας Henry Dunant.

3. Ίδρυση του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού

Ο Henry Dunant με συχνές δημοσιεύσεις, διαλέξεις στις Ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, διαβήματα σε Κυβερνήσεις, διακυρήξεις κλπ. κατόρθωσε να πείσει την κοινή γνώμη και να επηρεάσει τις Κυβερνήσεις διαφόρων Κρατών, ώστε τελικά να συνέλθει ανεπίσημη διάσκεψη προσωπικοτήτων τον Οκτώβριο του 1863 στη Γενεύη.

Η διάσκεψη αυτή κατέληξε στην ευχή μόνο να συσταθούν σε κάθε Επικράτεια Σύλλογοι, που να αναγνωρίζονται από τους εμπόλεμους σε κάθε περίπτωση για να αναλαβαίνουν την περίθαλψη των τραυματιών.

Το επόμενο έτος 1864 επακολούθησε επίσημη διάσκεψη, ύστερα από πρόσκληση του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου της Ελβετικής

Κυβέρνησης, από αντιπροσώπους πολλών Κρατών. Η διάσκεψη κατέληξε στην "Σύμβαση της Γενεύης της 22ας Αυγούστου 1864, την οποία υπέγραψαν κατ' αρχήν δώδεκα Κράτη.

Μ' αυτή αναλάβαιναν την υποχρέωση να συστήσουν το καθένα στην επικράτεια του Συλλόγου για την προστασία και περίθαλψη των τραυματιών και ασθενών στρατιωτών σε καιρό πολέμου, ακόμα δε να φροντίζουν για την προστασία του σώματος του Συλλόγου.

Οι διατάξεις της Σύμβασης της Γενεύης του 1864 επεκτάθηκαν με τη Σύμβαση της Χάγης του 1907 και στον κατά θάλασσα πόλεμο, στη συνέχεια δε με άλλη διάσκεψη στη Γενεύη το 1925 και στον εναέριο πόλεμο, προστατευόμενα τα υγειονομικά αεροπλάνα και το αεροπορικό προσωπικό.

Τέλος με τη διάσκεψη των Βρυξελλών του 1929 τροποποιήθηκαν και επεξετάθηκαν οι συνθήκες αυτές σύμφωνα με νεώτερες αντιλήψεις και ανάγκες.

4. Οργάνωση του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού

α) Βασική Οργάνωση

Ο Διεθνής Ερυθρός Σταυρός (Δ.Ε.Σ.) περιλαμβάνει:

1. Το Διεθνές Κομιτάτο του Ε.Σ. (= ουδέτερη αναξάρτητη οργάνωση του Δ.Ε.Σ. 1863).
2. Τους Εθνικούς Συλλόγους του Ε.Σ. των Χωρών, που υπέγραψαν την ιδρυτική Σύμβαση τη Γενεύης (Οργανισμοί αυτόνομοι, ιδρυθέντες αυτοτελώς από το 1864).
3. Την Ένωση των Συλλόγων του Ε.Σ. (Διεθνής Ομοσπονδία των Εθνικών Συλλόγων του Ε.Σ. ιδρυθείσα το 1919).

β) Αρμοδιότητες του Δ.Ε.Σ.

Οι αρμοδιότητες του Δ.Ε.Σ. καθορίστηκαν ως εξής:

1. Να ενεργεί για τη σύναψη, διατήρηση και ανάπτυξη των σχέσεων των Εθνικών Συλλόγων του Ε.Σ. μεταξύ των.
2. Να φροντίζει για τη τήρηση των βασικών αρχών της οργάνωσης του Δ.Ε.Σ. (αμεροληψία πολιτική, θρησκευτική, φυλετική, οικονομική, παγκοσμιότητα και ισότητα των Εθνικών Συλλόγων του Ε.Σ.) .

3. Να αναγνωρίζει κάθε νεοσύστατο Εθνικό Σύλλογο και να τον γνωστοποιεί σ' όλους του ήδη υπάρχοντα Εθνικούς Συλλόγους .
4. Να επεμβαίνει σαν ουδέτερος μεσάζοντας, ειδικά σε περιπτώσεις πολέμων διεθνών ή εσωτερικών.
5. Να δέχεται αναφορές σχετικές με υποτιθέμενες παραβάσεις διεθνών Συμβάσεων.
6. Να συντρέχει στις προσπάθειες για την ανακούφιση των θυμάτων πολέμου, θεομηνιών κλπ.
- 7 . Να προετοιμάζει προσωπικό και υλικά (υγειονομικό τρόφιμα κλπ.) για τη δράση των Ε.Σ. σε καιρό πολέμου.
8. Να αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις, που προέρχονται από διεθνείς συμβάσεις.
9. Να μεριμνά για τις σχέσεις μεταξύ των Εθνικών Συλλόγων του Ε.Σ. τόσο σε καιρό ειρήνης, όσο και σε πολέμους για την παροχή βοήθειας στους τραυματίες, ασθενείς και αιχμαλώτους.
10. Να οργανώνει υπηρεσίες πληροφοριών για τους αιχμαλώτους και αγνοούμενους πολέμου, προσφέροντας σ' αυτούς κάθε φιλανθρωπία.

γ) Αναθεώρηση των Συμβάσεων

Από το 1945 με τον τερματισμό του Β' παγκόσμιου πολέμου καταφάνηκε η ανάγκη αναθεώρησης και συμπλήρωσης των Συμβάσεων του Δ.Ε.Σ. αναφορικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις ανθρωπιστικές των βάσεις.

Αφορμή σε τούτο έδωσε η βαρβαρότητα, τ θηριωδία και η απάνθρωπη μεταχείριση π.χ. των αιχμαλώτων, η εγκατάσταση κρεματορίων και αποτεφρωτικών κλιβάνων και άλλα όμοια μέτρα καταισχύνης του ανθρώπινου πολιτισμού.

Από 21 Απριλίου μέχρι 12 Αυγούστου 1949 εργάστηκε αδιάκοπα για το σκοπό της αναθεώρησης η Διάσκεψη της Γενεύης, στην οποία έλαβαν μέρος αντιπρόσωποι 63 Κρατών, από τα οποία 59 με πλήρη εξουσιοδότηση και 4 ως παρατηρητές.

Η Διάσκεψη αυτή καθόρισε τα τελικά κείμενα των τεσσάρων Συμβάσεων, δηλαδή:

1. Συμβαση της Γενεύης για τη βελτίωση της τυχής των τραυματιών και ασθενών στρατευμάτων σε εκστρατεία.

2. Σύμβαση της Γενεύης για τη βελτίωση της τύχης των τραυματιών, ασθενών και ναυαγών των κατά θάλασσαν στρατευμάτων.
3. Σύμβαση της Γενεύης για τη μεταχείριση των αιχμαλώτων πολέμου.
4. Σύμβαση της Γενεύης για την προστασία του άμαχου πληθυσμού σε καιρό πολέμου.

Οι παραπάνω συμβάσεις, μετά την αναθεώρηση του 1949, κυρώθηκαν από το Ελληνικό Κράτος με το Νόμο 3481/30-12-1955.

Η ονομασία "Ερυθρός Σταυρός" από το σήμα της πόλης Γενεύης με ανατροφή των χρωμάτων του, αντί δηλαδή ισοσκελούς λευκού σταυρού σε ερυθρό ορθογώνιο πλαίσιο, καθορίστηκε σήμα του Συλλόγου ισοσκελής ερυθρός σταυρός σε λευκό ορθογώνιο πλαίσιο.

5. Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Ε.Ε.Σ.)

Η Ελλάδα, που φέρει από τα βάθη της ιστορίας της το πνεύμα της ευποιίας και κοινωνικής αλληλεγγύης, το αληθινό νόημα, έξω από σκόπιμες νοθεύσεις, του λεγόμενου ελληνοχριστιανικού πολιτισμού, δεν ήταν δυνατό να μείνει αμέτοχη σ' αυτή τη μεγάλη ιδέα του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού.

Πρωτοπόρος, λοιπόν, στο διεθνές κίνημα για την ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου, υπέγραψε την (πρώτη) Σύμβαση της Γενεύης τον Ιανουάριο του 1865. Έτσι ιδρύθηκε στην Ελλάδα με πρωτοβουλία της Βασίλισσας Όλγας η πρώτη οργάνωση του Ερυθρού Σταυρού το 1877 με τον τίτλο "Ελληνικός Σύλλογος του Ερυθρού Σταυρού", που επισημοποιήθηκε με Βασ. Διάταγμα και στη συνέχεια αναγνωρίστηκε αμέσως από το Διεθνές Κομιτάτο με τη εγκύκλιο της 6ης Οκτωβρίου 1877.

Με το Νόμο 3711/1928 κυρώθηκε το ιδρυτικό Βασ. Διάταγμα και κατοχυρώθηκε η αυτοτέλεια και αυτονομία του Ελληνικού Ε.Σ., με τον ίδιο δε νόμο χαρακτηρίστηκε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

Νεώτερος νόμος (552/1945) προσέδωσε στο Ε.Ε.Σ, μεγαλύτερη αυτοτέλεια και αυτονομία εξαιτίας των διεθνών υποχρεώσεών του και τον κατέστησε ιδιότυπο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

Ο Ε.Ε.Σ από την ίδρυσή του έχει αναπτύξει σπουδαία δράση σ' όλες τις δοκιμασίες του ελληνικού λαού, από πολέμους και Θεομηνίες.

Πολύ συνέβαλε στην ανθρωπιστική διαπαιδαγώγηση της νεότητας με την ίδρυση του Ερυθρού Σταυρού Νεότητας. Επίσης, σύστησε και διευθύνει σταθμό πρώτων Βοηθειών, το νοσοκομείο του Ερυθρού Σταυρού, τη Σχολή Νοσοκόμων, την οργάνωση Ελληνίδων Εθελοντριών Νοσοκόμων, Κέντρα Αντιφυματικού Αγώνα κ.ά.

Ο Ε.Ε.Σ. είναι δυνατό να διακριθεί από πλευράς δραστηριότητας σε τρεις χρονικές περιόδους ως εξής:

Πρώτη: από τη σύσταση του 1877 μέχρι τη Μικρασιατική καταστροφή το 1922.

Δεύτερη: από το 1922 μέχρι την απελευθέρωση από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής το 1944.

Τρίτη: από 1944 μέχρι σήμερα.

Συγκρινόμενη η προσφορά του Ε.Ε.Σ. προς τον ελληνικό λαό μέσα στις αλλεπάλληλες συμφορές του με τους αδελφούς Ερυθρούς Σταυρούς άλλων Κρατών, θεωρείται από τους πλέον δραστήριους και αποδοτικούς στην εκπλήρωση του προορισμού του, γι' αυτό και κατατάσσεται στην πρώτη σειρά του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού. Σ' αυτό ίσως επέδρασε και η εθνική κληρονομιά και παράδοση του λαού απ' τον οποίο στελεχώνεται και ζωντανεύει κάθε φορά ο οργανισμός του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Το έργο του Ε.Ε.Σ.: Το έργο του βρίσκεται στα πλαίσια των Γενικών επιδιώξεων του Ε.Σ. Παρατηρήθηκε στην υγειονομική υπηρεσία του Στρατού και με τα νοσοκομεία του, τα φορτηγά χειρουργεία του, τις αδερφές νοσοκόμες, τους Ιατρούς του βοήθησε στην περίθαλψη των τραυματιών, των αιχμαλώτων, των δεινοπαθούντων εξαιτίας του πολέμου.

Στο 1918 – 1920 είχε δικές του αποστολές στη Θράκη, στον Πόντο, στη Μικρά Ασία και ήλθε συνεπίκουρος και βοήθησε χιλιάδες άτομα, τους τραυματίες και στο τέλος το κύμα των ξεριζωμένων προσφύγων. Στην ανταλλαγή των πληθυσμών, στην ανεύρεση ατόμων αποσπασμένων από τις οικογένειές τους, στην αποκατάσταση των προσφύγων έπαιξε δραστήριο και σημαντικό ρόλο.

Στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η προσφορά του ήταν ακόμα μεγαλύτερη. Φρόντισε να διαθρέψει και αν γλιτώσει από τον θάνατο χιλιάδες βρέφη, φυλακισμένους κ.ά. Με τα τρόφιμα που μοίρασε έκανε το φάσμα της πείνας που ρήμαζε την Ελλάδα λιγότερο τρομακτικό. Πρέπει να αναφερθεί ότι παρά τα διεθνή νόμιμα, στην περίοδο της κατοχής η Ελληνική Κατοχική Κυβέρνηση παραβίασε την οντοτέλειά του και επενέβη στο έργο του. Ίδρυσε σχολές αδερφών νοσοκόμων, επαγγελματιών και εθελοντών, Πρότυπα Ιατρεία Κοινωνικής υγιεινής, σταθμούς προστασίας παιδιών κλπ. Από τα μεγάλα έργα του Ε.Ε.Σ είναι:

- 1) Το Ασκληπιό Βούλας στο οποίο νοσηλεύονται παιδιά με κλειστή Φυματίωση και άλλες ασθένειες των οστών. Στις τέσσερις ορθοπεδικές Κλινικές του και στα άλλα περίπτερά του νοσηλεύονται 600 περίπου ασθενείς σε περιβάλλον ευχάριστο και τέλεια επιστημονικά οργανωμένο.
- 2) Η Σχολή Νοσοκόμων που έδωσε τα πιο έρια στελέχη στον Νοσοκομειακό Κλάδο.
- 3) Ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών και Τμήμα αιμοδοσίας του που το έργο του δίκαια επισύρει την ευγνωμοσύνη του Ελληνικού λαού.
- 4) Η Οργάνωση των Σαμαρειτών που βοηθεί σε ένα τομέα της Φιλανθρωπίας.
- 5) Το Κέντρο αντιφυματικού αγώνα που εμβολιάζει τα παιδιά με το εμβόλιο Κάλμες και παρακολουθεί χιλιάδες παιδιά.
- 6) Το μεγάλο Νοσοκομείο του «Ερυθρού Σταυρού των Αθηνών Κοργιαλένιου – Μπενάκειον», από τα καλύτερα της Ελλάδας, που ιδρύθηκε από το Ε.Ε.Σ με δωρεές του Εμ. Μπενάκη και του Κοργιαλένου. Άρχισε να κτίζεται στα 1927 και πρωτολειτούργησε το 1930. Διαθέτει τρεις Παθολογικές Κλινικές, μια Χειρουργική, μια Λαρυγγολογική, μια Οφθαλμολογική και μια Νευρολογική με σύνολο 300 σχεδόν κλινών. Το ήμισυ περίπου των ασθενών του είναι άποροι που νοσηλεύονται δωρεάν στην τρίτη θέση.

Από τα άλλα έργα του όχι λιγότερο σημαντικά είναι: τα παιδικά πολυϊατρεία του και Ιατρεία του, τα Κέντρα εμβολιασμού κλπ. Το τμήμα Εργασιοθεραπείας έχει σκοπό να απασχολήσει αυτούς που για πολύ καιρό είναι αναγκασμένοι να νοσηλευθούν στα νοσοκομεία. Εκδίδει και κυκλοφορεί φυλλάδια και έντυπα, δίδει διαλέξεις και εκπομπές και γενικά διαφωτίζει τον λαό σε ζητήματα προληπτικής υγιεινής.

Το έργο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού στην Ελλάδα είναι σημαντικό και δίκαια επισύρει την ευγνωμοσύνη του Ελληνικού λαού.

Γιατροί Χωρίς Σύνορα

Ο κοινός καταστατικός χάρτης

- 1) Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα προσφέρουν τη βοήθειά τους:
  - α) σε πληθυσμούς που βρίσκονται σε κατάσταση επείγουσας ανάγκης
  - β) στα θύματα που προκαλούνται είτε από φυσικούς είτε από ανθρώπινους παράγοντες.
  - γ) σε όσους υποφέρουν εξαιτίας εξεγέρσεων, χωρίς καμιά φυλετική, θρησκευτική, φιλοσοφική ή πολιτική διάκριση.
- 2) Εργαζόμενοι μέσα σε αυστηρή ουδετερότητα και με πλήρη αμεροληψία, οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα διεκδικούν, στο όνομα της Παγκόσμιας Ιατρικής ηθικής και του δικαιώματος στην ανθρωπιστική προσφορά υπηρεσιών, την πλήρη και απόλυτη ελευθερία στην άσκηση των δραστηριοτήτων τους.
- 3) Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είναι υποχρεωμένοι να σέβονται τις δεοντολογικές αρχές του επαγγέλματός τους και να διατηρούν την πλήρη ανεξαρτησία τους απέναντι σε οποιαδήποτε θρησκευτική, πολιτική ή οικονομική δύναμη.
- 4) Εθελοντές οι ίδιοι, μετρούν τους κινδύνους των αποστολών που θα φέρουν εις πέρας και δεν διεκδικούν για τους εαυτούς τους καμιά άλλη ανταμοιβή πέραν αυτής που η οργάνωση είναι σε θέση να τους προσφέρει.

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είναι ο μεγαλύτερος Διεθνής, Μη Κυβερνητικός, Ανθρωπιστικός Οργανισμός στον Κόσμο. Σαν σκοπό έχει να παρέχει επείγουσα ανθρωπιστική βοήθεια στα θύματα φυσικών καταστροφών ή ένοπλων διενέξεων σε οποιοδήποτε μέρος του πλανήτη.

Δημιουργήθηκε το 1971 από δύο ομάδες Γάλλων γιατρών που επέστρεψαν από αποστολές στην Μπιάφρα και το Αν. Πακιστάν. Ενοχλημένοι από την τραγωδία του λαού της Μπιάφρας και τη βραδύτητα ανταπόκρισης των μεγάλων οργανισμών βοήθειας, αποφασίζουν να δημιουργήσουν μια οργάνωση που θα μπορούσε άμεσα να παρέχει Ιατρική βοήθεια οπουδήποτε στον κόσμο, ανεξάρτητα από Εθνικά σύνορα, Φυλή, Θρησκεία ή Πολιτικό σύστημα. Από τις αρχές της δεκαετίας του '80, οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα μετατρέπονται σε μια διεθνή οργάνωση, η οποία σήμερα είναι εγκατεστημένοι σε 20 Χώρες (Γαλλία, Βέλγιο, Ολλανδία, Ισπανία, Ελβετία, Λουξεμβούργο, Ελλάδα, Ιταλία, Σουηδία, Δανία, Γερμανία, Αυστρία, Αγγλία και Νορβηγία) αλλά και στις Η.Π.Α, στο Χονγκ – Κονγκ, στα Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα, στον Καναδά, στην Ιαπωνία και στην Αυστραλία.

Η δράση των Γιατρών Χωρίς Σύνορα

Από την αρχή της δημιουργίας τους το 1971, οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είχαν σαν αντικείμενο την άμεση και αποτελεσματική παρέμβαση σε καταστάσεις κρίσεων. Με το πέρασμα των χρόνων, οι δραστηριότητες και η εξειδίκευση των Γιατρών Χωρίς Σύνορα διευρύνθηκαν και σε άλλες καταστάσεις με αποτέλεσμα σήμερα τα προγράμματα που παρεμβαίνουν να αφορούν:

❖ Φυσικές καταστροφές

Οι φυσικές καταστροφές δημιουργούν μια ξαφνική, απρόοπτη και τραγική ανισορροπία ανάμεσα στις ανάγκες και τα μέσα που προσφέρονται σε μια κοινωνία και αποδιοργανώνουν τις δημόσιες δομές. Αυτές οι καταστάσεις απαιτούν άμεση λήψη μέτρων που θα επιτρέψουν την υποδοχή της επείγουσας βοήθειας σε ελάχιστο χρόνο. Εδώ η τεχνική υποστήριξη παίζει σημαντικό ρόλο. Η αποθήκευση βασικού υλικού της οργάνωσης για επείγουσες ανάγκες σε περιοχές του πλανήτη που έχουν ορισθεί ως "υψηλού κινδύνου", συντομεύει το χρόνο που χρειάζεται η βοήθεια των Γιατρών Χωρίς Σύνορα για να φτάσει εκεί.

❖ Ένοπλες διενέξεις:

Σε τέτοιες καταστάσεις, ομάδες που αποτελούνται από γιατρούς, χειρουργούς, αναισθησιολόγους, νοσηλευτές/τριες χειρουργείων, και έμπειρους τεχνικούς παρεμβαίνουν για την άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων που έχουν προκύψει. Η παρέμβαση σε εμπόλεμες περιοχές μπορεί να είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη. Η τεχνική υποστήριξη παρουσιάζει πολύ ειδικά προβλήματα κυρίως ως προς την μεταφορά της και την πρόσβαση σ' αυτήν των ντόπιων πληθυσμών. Ας μην ξεχνάμε επίσης τις δύσκολες και πολλές φορές επικίνδυνες συνθήκες ζωής για την ομάδα των Γιατρών Χωρίς Σύνορα που βρίσκεται στον τόπο την αποστολή. Παρ' όλα αυτά οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους σε μερικές από τις πιο καυτές πολεμικές ζώνες: το Αφγανιστάν, η Σομαλία, η πρώην Γιουγκοσλαβία, η Ρουάντα, η Λιβερία, το Κονγκό είναι μερικές από αυτές.

❖ Προσφυγικοί Καταυλισμοί:

Η πείνα ή οι πολεμικές συγκρούσεις αναγκάζουν χιλιάδες ή και εκατομμύρια ανθρώπους να εξοριστούν σε μια νέα, γειτονική «πατρίδα». Σήμερα υπάρχουν πάνω από 20 εκατομμύρια πρόσφυγες στον πλανήτη. Οι περισσότεροι από αυτούς είναι σε κακή φυσική κατάσταση, εξαρτώμενοι από την συνδρομή της διεθνούς κοινότητας. Φυλακισμένοι πίσω από τα συρματοπλέγματα που «αγκαλιάζουν» τους προσφυγικούς καταυλισμούς. Σε πολλές περιπτώσεις η μαζική παρουσία προσφύγων στη γειτονική Χώρα δημιουργεί τα ίδια ακριβώς προβλήματα που προσπαθούν να αποφύγουν. Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα δραστηριοποιούνται από το 1976 στους προσφυγικούς καταυλισμούς με προγράμματα και ιδιαίτερες τεχνικές επεμβάσεις σε τομείς όπως: πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, εμβολιασμοί, επιδημιολογική έρευνα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση επιδημιών που πολλές φορές ξεσπούν, επιμόρφωση ντόπιου προσωπικού, διατροφή, εξυγίανση του νερού και εκμάθηση για σωστή χρήση του, επεξεργασία των άχρηστων υλών, κατασκευή πρόχειρων κέντρων υγείας, εξυγίανση Χώρων, κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων κ.α.

❖ Τεχνική υποστήριξη Υγειονομικών δομών. Χρόνιες καταστάσεις.

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα αναπτύσσουν μακροχρόνια προγράμματα σε χώρες όπου οι υγειονομικές δομές κρίνονται ανεπαρκείς για τον πληθυσμό.

Οι αποστολές αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν την κτιριακή αποκατάσταση νοσοκομείων και κέντρων υγείας, την εγκατάσταση κέντρων Πρωτοβάθμιας περίθαλψης προγράμματα εμβολιασμών, εκστρατείες καταπολέμησης ενδημικών νόσων, επισιτιστική βοήθεια, οργάνωση των τοπικών υπηρεσιών υγείας. Τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται σε συνεργασία με τις τοπικές υγειονομικές αρχές και άλλες διεθνείς ανθρωπιστικές οργανώσεις

Το ανθρώπινο δυναμικό των Γιατρών Χωρίς Σύνορα.

Κάθε χρόνο 2.500 εθελοντές συμμετέχουν σε προγράμματα των Γιατρών Χωρίς Σύνορα σε 80 περίπου χώρες του κόσμου. Οι περισσότεροι είναι νέοι μεταξύ 25 – 35 ετών. Δουλεύουν σε εθελοντική βάση και η οργάνωση καλύπτει όλα τους τα έξοδα όσο χρόνο θα βρίσκονται στην αποστολή. Εξαιτίας του υγειονομικού χαρακτήρα της η οργάνωση χρειάζεται κυρίως επαγγελματίες από το χώρο της υγείας όπως:

- Γιατρούς. Χωρίς να είναι υποχρεωτική η ύπαρξη ειδικότητας αλλά απαραίτητη με προϋπηρεσία. Στις αποστολές χρειάζονται επιπλέον ειδικοί στη δημόσια υγεία, στη διατροφή, στη τροπική Ιατρική κλπ. Οι Χειρουργοί και οι αναισθησιολόγοι συμμετέχουν σε αποστολές που αφορούν σε εμπόλεμες περιοχές και φυσικές καταστροφές αλλά και σε μικρά νοσοκομεία απομακρυσμένων περιοχών που στερούνται ιατρικών υπηρεσιών.
- Νοσηλεύτριες/τριες. Απόφοιτοι κυρίως των Τ.Ε.Ι ή Α.Ε.Ι, οι οποίοι αποτελούν τους επαγγελματίες που συναντάμε περισσότερο στις αποστολές μας. Αναλαμβάνουν σημαντικές ευθύνες όπως τα προγράμματα εμβολιασμού, τη διανομή και τον έλεγχο χρήσης του ιατροφαρμακευτικού υλικού, την εκπαίδευση του ντόπιου προσωπικού, την οργάνωση επισιτιστικών κέντρων κλπ.

Τέλος άλλα επαγγέλματα υγείας (μαίες, φυσιοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, ψυχολόγοι κ.α) αν και σε μικρότερο ποσοστό εντάσσονται στις ομάδες μας όταν το απαιτούν οι ανάγκες και το είδος των προγραμμάτων. Δεν είναι όμως μόνο οι επαγγελματίες του υγειονομικού χώρου που μπορούν αν δηλώσουν συμμετοχή τα προγράμματα των Γιατρών Χωρίς Σύνορα. Οι τεχνικοί μας είναι αυτοί που θα φρονήσουν να επιλύσουν κάθε πρόβλημα των αποστολών,

υπεύθυνοι ταυτόχρονα για την κατασκευή ιατρικών υποδομών, την εγκατάσταση υδραυλικών και ηλεκτρολογικών συστημάτων, την καλή λειτουργία των τηλεπικοινωνιών, την επιδιόρθωση των οχημάτων και οι διοικητικοί, τα οικονομικά της αποστολής. Για να συμμετάσχει κάποιος σε αποστολή με τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα θα πρέπει κατ' αρχήν να πληρεί τις παρακάτω βασικές προϋποθέσεις:

- * Εξάμηνη τουλάχιστον διαθεσιμότητα παραμονής στον τόπο της αποστολής
- * Αναγνωρισμένο από το Ελληνικό Κράτος πτυχία (για τους γιατρούς και τους νοσηλευτές)
- * Καλή γνώση Αγγλικών ή και Γαλλικών ή Ισπανικών ή Πορτογαλικών
- * Επαγγελματική εμπειρία

Πως ξεκινά μια αποστολή

Μόλις ξεσπάσει μια κρίση, οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα στέλνουν μια έμπειρη ομάδα δια διερευνητική αποστολή στην εν λόγω περιοχή. Η ομάδα αυτή θα εκτιμήσει τις ιατρικές και υγειονομικές ανάγκες, την τεχνική υποδομή, τις δυνατότητες μεταφοράς και αποθήκευσης του ιατροφαρμακευτικού και άλλου υλικού. Θα καταγράψει τους φυσικούς παράγοντες (πολιτικούς, γεωγραφικούς, κλιματολογικούς κλπ. και θα καθορίσει τους στόχους και τις προτεραιότητες της επικείμενης αποστολής στη Χώρα. Η ομάδα θα ενημερώσει τα κεντρικά γραφεία σχετικά με τα αποτελέσματα και τις εκτιμήσεις που προέκυψαν από τη διερευνητική αποστολή. Αν παρθεί απόφαση να ξεκινήσει αποστολή, μια συντονιστική ομάδα θα καθορίσει τον προϋπολογισμό που θα δαπανηθεί στην αποστολή, τον αριθμό των εθελοντών που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα καθώς και τις ειδικότητές τους, τις προτεραιότητες τόσο στον ιατρικό όσο και στον τεχνικό τομέα και το είδος και την ποσότητα του εξοπλισμού που θα χρειαστούν οι ομάδες για την λειτουργία του προβλήματος.

Το Ελληνικό τμήμα των Γιατρών Χωρίς Σύνορα

Στην Ελλάδα οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είναι αναγνωρισμένοι ως μη κερδοσκοπικό Σωματείο από το Δεκέμβριο του 1990.

Η δράση του Ελληνικού Τμήματος

Μέχρι σήμερα, περισσότερο από 150 Έλληνες εθελοντές έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα σε πάνω από 40 χώρες του κόσμου. Έλληνες Γιατροί Χωρίς Σύνορα έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους σε χώρες όπως το Κουρδιστάν, τη Λιβερία, το Ελ. Σαλβαδόρ, το Ιράκ, την Αιθιοπία, την πρώην Γιουγκοσλαβία, Ρουάντα, την Κένυα, το Αφγανιστάν, την Αυλή Ελεφαντοστού, το Ιράν, την Γουϊνέα, τη Τανζανία και άλλες. Επίσης αυτόνομα Ελληνικά προγράμματα λειτουργούν αυτή τη στιγμή στην Αρμενία, τη Γεωργία, το Μαλάουϊ, την Παλαιστίνη, το Καζακστάν αλλά και στην Ελλάδα με τη λειτουργία δύο πολυιατρείων (Αθήνα και Θεσσαλονίκη) για όσους δεν έχουν πρόσβαση στο σύστημα υγείας της χώρας μας.

Η διοίκηση του Ελληνικού Τμήματος

Το Ελληνικό Τμήμα διευθύνεται από ένα πενταμελές Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο εκλέγεται στην Ετήσια Γενική Συνέλευση και ανανεώνει κάθε χρόνο τα 2/5 των μελών του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εθελοντές που έχουν εμπειρία από αποστολές. Φροντίζει για την εφαρμογή των γενικών προσανατολισμών και της γενικής πολιτικής της οργάνωσης, όπως αυτά ορίζονται από την Γενική Συνέλευση.

Οι δωρητές του Ελληνικού Τμήματος.

Το Ελληνικό τμήμα αριθμεί αυτή την στιγμή πάνω από 95.000 δωρητές. Ευαισθητοποιημένοι πολίτες όλων των ηλικιών, επαγγελματιών από όλη την Ελλάδα αλλά και Εταιρείες και άλλοι φορείς, ενισχύουν με σταθερό και μόνιμο τρόπο τις δραστηριότητες του Ελληνικού Τμήματος. Οι δωρητές μας

ενημερώνονται για την δράση τους με το Τριμηνιαίο περιοδικό των Γιατρών Χωρίς Σύνορα και άλλες έκτακτες εκδόσεις.

Χρηματοδότηση της Οργάνωσης Διαχείρισης Πόρων

Οι Ιδιωτικού πόροι (δωρεές, χορηγίες κλπ.) αποτελούν την κινητήριο δύναμη και το μέσο ύπαρξης των Γιατρών Χωρίς Σύνορα. Αυτή η οικονομική Ανεξαρτησία είναι και η εγγύηση της ανεξαρτησίας των αποφάσεων και της αυτονομίας του έργου της οργάνωσής μας. Για την ανεύρεση ιδιωτικών πόρων, κάθε χρόνο πραγματοποιούνται εκστρατείες ενημέρωσης πάνω στο έργο της Οργάνωσης αλλά και σε συγκεκριμένα προβλήματα που απειλούν τους πληθυσμούς της κάθε Χώρας. Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, Εκθέσεις φωτογραφίας αλλά και άλλες που πραγματοποιούνται από τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα, αποτελούν επίσης μορφές ανεύρεσης ιδιωτικών πόρων. Πολλοί προέρχονται επίσης από διάφορα θεσμικά όργανα όπως η Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Το Υπουργείο Εξωτερικών, Οργανώσεις του Ο.Η.Ε. Το 80% των χρημάτων που συγκεντρώνονται χρησιμοποιείται στα προγράμματά μας. Μόνο ένα 4% χρησιμοποιείται για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων, ενώ το υπόλοιπο χρησιμοποιείται για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για το έργο και την δράση τους.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

Το σώμα αυτό δημιουργήθηκε για πρώτη φορά το 1954 με βασικό σκοπό την αύξηση της εθελοντικής προσφοράς αίματος και την σύσφιξη της μεταξύ των μελών της αλληλεγγύης. Βρίσκεται κάτω από την αιγίδα και εποπτεία της Κεντρικής Εφορείας Αιμοδοσίας του Ε.Ε.Σ.

Σύμφωνα με το καταστατικό, τακτικά μέλη του σώματος γίνονται όσοι έχουν:

1. αιμοδοτήσει τουλάχιστον τρεις φορές
2. αποδεχτεί τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού
3. εγγραφεί στα τηρούμενα μητρώα του σώματος.

Το σώμα Εθελοντών διοικείται από κεντρικό συμβούλιο από οκτώ μέλη που εκλέγεται για μία διετία από την Γενική Συνέλευση των μελών. Κάθε μέλος του Σώματος δικαιούνται:

1. Να αποκτήσει ειδική ταυτότητα που θα φέρει τον τίτλο του την φωτογραφία του και τα πλήρη στοιχεία του.
2. Να φέρει το ειδικό σήμα του Σώματος και τις τιμητικές διακρίσεις που απονεμήθηκαν σ' αυτόν από την Κεντρική Εφορεία αιμοδοσίας.
3. Να έχει δωρεάν παρακολούθηση της υγείας του στα εξωτερικά ιατρεία των Νοσοκομείων του Ε.Ε.Σ.
4. Να έχει μία φορά το χρόνο ή σε επείγουσα ανάγκη δωρεάν εκτέλεση απλών εργαστηριακών εξετάσεων από τα οικεία εργαστήρια του Δοακοπουλείου Κέντρου Αιμοδοσίας του Ε.Ε.Σ.
5. Να εξυπηρετείται αυτός και η οικογένειά του σε περίπτωση αιμοληπτικής του ανάγκης.

Τα τελευταία χρόνια το σώμα έχει εκτείνει τις δραστηριότητές του συνεργαζόμενα με πολλούς συλλόγους και σωματεία όπως:

Καρδαριτσιωτών

Πρόσκοποι Περιφέρειας Λυκαβητού, Παγκρατίου,

Ν. Φιλαδέλφειας και Ε.Κ.Σ.

ΚΕΑ Ελληνικού και Ελευσίνας

Συνεργαζόμενα Χριστιανικά Σωματεία "ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ"

Ένωση Αμφικτιονίας

"Καρίτος" Καθολική Αρχιεπισκοπή Αθηνών και πολλά άλλα καθώς και μεμονωμένους αιμοδότες. Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου παρευρίσκονται σε αιμοληψίες του κέντρου και δίνονται ομιλίες με σκοπό την προσέλκυση νέων αιμοδοτών.

Στην οργάνωση του σώματος Εθελοντών Αιμοδοτών συμβάλλει σημαντικά και ο κοινωνικός λειτουργός που η συμβολή του μπορεί να έχει βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα.

Η αρχική φράση εργασίας του περιέχει μελέτη της Κοινότητας. Η συνεργασία με διάφορους φορείς και η συμμετοχή τους στην διάδοση της ιδέας της εθελοντικής αιμοδοσίας, είναι βασική προϋπόθεση στην όλη προσπάθεια και στηρίζεται στη σωστή ενημέρωση για την κοινωνική διάσταση του προβλήματος.

Στη φάση της οργάνωσης της αιμοληψίας, ο κοινωνικός λειτουργός, επεμβαίνει για την εξομάλυνση είτε οργανωτικών, είτε διαπροσωπικών προβλημάτων που μπορεί να περιέχονται σε κάθε ομαδική προσπάθεια, ώστε να επιτευχθεί η εδραίωση και η παραπέρα εδραίωση του αιμοδοτικού έργου.

Τέλος με την εξυπηρέτηση των εθελοντών αιμοδοτών σε κοινωνικά τους προβλήματα, οδηγεί, ο κοινωνικός λειτουργός στην καλλιέργεια πνεύματος, εμπιστοσύνης, ανάμεσα στο φορέα αιμοδοσίας και στον αιμοδότη, γεγονός, που τον εξατομικεύει, συσφίγγει τις σχέσεις και προάγει την συνεργασία και την διάδοση της ιδέας της εθελοντικής αιμοδοσίας.

Υπάρχει συνεργασία με το υπουργείο παιδείας όπου το αποτέλεσμα είναι η εξοικείωση των μαθητών με την εθελοντική αιμοδοσία στο χώρο του σχολείου τους όπου καλλιεργούνται οι εθελοντές αιμοδότες.

O.K.A.N.A

Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών

Ο οργανισμός κατά των Ναρκωτικών στο πλαίσιο της διεργασίας για τη συνεχή αναβάθμιση διεύρυνση και περαιτέρω ανάπτυξη των παρεχόμενων υπηρεσιών –είχε εντοπίσει την αναγκαιότητα αλλά, κυρίως, τις δυνατότητες και προοπτικές δημιουργίας ενός εναλλακτικού θεραπευτικού προγράμματος στην Πάτρα.

Η δημιουργία του Δικτύου στοχεύει στην κατά το δυνατόν επαρκέστερη κάλυψη των αναγκών της τοπικής κοινότητας, μέσω της διαμόρφωσης μιας εναλλακτικής θεραπευτικής πρότασης στο χώρο των εξαρτήσεων.

Η επιλογή του OKANA το συγκεκριμένο θεραπευτικό πλαίσιο να δημιουργηθεί στην Πάτρα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην έλλειψη ενός θεραπευτικού προγράμματος που να παρέχει υπηρεσίες σε εξαρτημένα άτομα και στις οικογένειές τους. Επίσης καθοριστικής σημασίας ήταν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τοπικής κοινότητας της πόλης, όπως είναι η κοινωνική οργάνωση και η ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα αντιμετώπισης κοινωνικών προβλημάτων και κυρίως του προβλήματος των ναρκωτικών ως αποτέ-

λεσμα της πολυετούς αξιολόγησης δραστηριότητας της κίνησης ΠΡΟΤΑΣΗ καθώς και της πιο πρόσφατης δραστηριότητας του Συλλόγου ΟΡΙΖΟΝΤΑ.

Το δίκτυο Θεραπευτικών Υπηρεσιών είναι:

Πολυφασικό: Η θεραπευτική διαδικασία διακρίνεται σε ενήμερους φάσεις, που συντελούνται σε διαφορετικές θεραπευτικές δομές.

Στεγνό: Δεν χρησιμοποιούνται ψυχοδραστικές ουσίες, υποκατάστατα.

Εθελοντικό: Η προσέλευση αποτελεί επιλογή του ίδιου του ενδιαφέροντος.

Στην αρχική φάση λειτουργούν οι ακόλουθες Μονάδες του Δικτύου: Ο Συμβουλευτικός Σταθμός και το Ανοιχτό Θεραπευτικό Πρόγραμμα.

Αναλόγως των αναγκών και προτεραιοτήτων, που θα εντοπιστούν μετά το πρώτο διάστημα, προβλέπεται σταδιακά να δημιουργηθούν:

Κέντρο Σωματικής Αποτοξίνωσης, στο οποίο για προκαθορισμένο χρονικό διάστημα θα χορηγείται φαρμακευτική αγωγή σε όσους τυχόν τη χρειάζονται. Θα δέχεται κατοίκους Πελοποννήσου, εκτός Πάτρας και άτομα που έχουν ανάγκη των υπηρεσιών του και υπηρεσιών ελέγχου υγείας.

Ξενώνας, η λειτουργία του οποίου θα αφορά χρήστες-κατοίκους περιοχών της Πελοποννήσου εκτός Πάτρας.

Κέντρο Κοινωνικής Επανάταξης, για την διευκόλυνση και υποστήριξη της επανάταξης των θεραπευμένων στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Η λειτουργία του θεραπευτικού δικτύου:

Το ανοιχτό θεραπευτικό πρόγραμμα στοχεύει στην ψυχική απεξάρτηση των χρηστών και στην υποστήριξη των υπολοίπων μελών της οικογένειας. Η όλη δομή και φιλοσοφία του στηρίζεται στη θέση ότι, για την αντιμετώπιση του ζητήματος της εξάρτησης, είναι απαραίτητο στη θεραπευτική διαδικασία να συμμετέχει όλο το οικογενειακό σύστημα.

Είναι πλέον ευρέως αποδεκτό ότι οποιαδήποτε αποτελεσματική –είτε αυτό αποτελεί σύμπτωμα μιας ευρύτερης δυσλειτουργίας της οικογένειας είτε όχι, πρέπει να απευθύνεται στο οικογενειακό σύστημα και όχι μόνον σε κάποιο τμήμα του. Για τον λόγο αυτό η προσέλευση των γονέων, συζύγων – συντρόφων, αδελφών και η συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του Δικτύου θεωρείται απαραίτητη για την κινητοποίηση των εξαρτημένων, προκειμένου και αυτοί με τη σειρά τους να παρακολουθήσουν το θεραπευτικό πρόγραμμα. Είναι άλλωστε αξιοσημείωτο ότι τις περισσότερες φορές τα μη εξαρτημένα μέ-

λη της οικογένειας απευθύνονται στο θεραπευτικό πρόγραμμα για στήριξη και βοήθεια αρκετό διάστημα πριν αποφασίσει να ζητήσει βοήθεια το ίδιο το εξαρτημένο άτομο.

Η ίδρυση του Συμβουλευτικού Σταθμού:

Το κτίριο της Οδού Αλεξάνδρου Υψηλάντου 175-177 μετά από πολλές παρεμβάσεις, ήδη στεγάζει το Συμβουλευτικό Σταθμό και το Ανοιχτό Θεραπευτικό Πρόγραμμα. Στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους του πραγματοποιούνται θεραπευτικές συνεδρίες συμβουλευτικής (κινητοποίησης σε εξαρτημένα άτομα και τις οικογένειές τους).

Σε ένα ζεστό και ασφαλή χώρο και μέσα από ατομικές και ομαδικές συναντήσεις και δραστηριότητες δίνεται η δυνατότητα στα μέλη του Συμβουλευτικού Σταθμού να μοιραστούν τις, δυσκολίες, τα συναισθήματα και τις εμπειρίες τους. Ο Συμβουλευτικός Σταθμός λειτουργεί καθημερινά προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να τον προσεγγίσουν και οι εργαζόμενοι γονείς, σύζυγοι, αδέρφια κλπ.

Ο Συμβουλευτικός Σταθμός παρέχει τις εξής υπηρεσίες:

α) Έγκυρη ενημέρωση: σε θέματα πληθυσμό και σε φορείς κατόπιν αιτήματος στο γενικό πληθυσμό και σε φορείς.

β) Συμβουλευτική και κινητοποίηση για θεραπεία σε οικογένειες οι οποίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα εξάρτησης και σε εξαρτημένα άτομα. Στην περίπτωση αυτή ο Σ. Σ. λειτουργεί ως προπομπός του Ανοιχτού Θεραπευτικού Προγράμματος. Τα μέλη του Σ. Σ. βοηθούνται και ενισχύονται στην απόφασή τους να διαφοροποιήσουν τη στάση και συμπεριφορά τους, προκειμένου να μπορούν

- ◆ Να διακόψουν τη χρήση, εφόσον είναι εξαρτημένοι.
- ◆ Να συμβάλλουν στην κινητοποίηση του εξαρτημένου μέλους της οικογένειας σε θεραπεία, εφόσον αυτό συνεχίζει τη χρήση

Το ανοιχτό Θεραπευτικό Πρόγραμμα

Τα μέλη του Συμβουλευτικού Σταθμού, τα εξαρτημένα άτομα και οι οικογένειές τους, εντάσσονται στο Ανοιχτό Θεραπευτικό Πρόγραμμα όταν το

εξαρτημένο μέλος της οικογένειας διακόψει τη χρήση προκειμένου να μπορέσουν

- # Τα μέλη του οικογενειακού συστήματος να συμβάλουν με την διαφοροποιημένη στάση και συμπεριφορά τους, στην ενίσχυση / παγίωση της απόφασης για απεξάρτηση.
- # Τα άτομα που έχουν διακόψει τη χρήση, να σταθεροποιήσουν στην απόφασή τους για απεξάρτηση.

Οι υπηρεσίες του Δικτύου παρέχονται δωρεάν στα ενδιαφερόμενα άτομα ανεξαρτήτων φύλου, εθνικότητας, θρησκείματος και οικογενειακής οικονομικής κατάστασης. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η δυνατότητα του Σ.Σ. να ανταποκρίνεται σε αιτήματα που αφορούν εξαρτημένους εφήβους και / ή νεαρούς χρήστες και τις οικογένειές τους, αναγνωρίζοντας τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας και παρέχοντας το κατάλληλο θεραπευτικό πλαίσιο. Με το δίκτυο Θεραπευτικών Υπηρεσιών μπορεί να επικοινωνήσει οποιοσδήποτε πολίτης ή Φορέας, με άμεσο ή έμμεσο ενδιαφέρον για τις παρεχόμενες από το Δίκτυο υπηρεσίες. Το Δίκτυο Θεραπευτικών Υπηρεσιών βρίσκεται στην αρχή μιας μακρόχρονης και δύσκολης πορείας. Η μέχρι τώρα υποδοχή της τοπικής κοινότητας έχει συντελέσει στην ιδιαίτερα θετική αρχή της προσπάθειας.

Υλοποίηση προγράμματος

Πρόληψης – Εκπαίδευσης του ΟΚΑΝΑ σε δήμους της Αττικής, της Κρήτης και των Κυκλάδων

Βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

- Η συνεργασία του ΟΚΑΝΑ με το Υπουργείο Παιδείας, την ΟΛΜΕ, τις Τοπικές Δημοτικές Αρχές σε επίπεδα κεντρικό αλλά και τοπικό.
- Η συνεργασία αυτή καλλιεργεί πολυεπίπεδες σχέσεις, που προωθούν την προσωπικού εγρήγορση, την ενσυνείδητη ενημερότητα και την αμφίδρομη διαλεκτική σχέση και συμμετοχή σε όσα διαδραματίζονται στις Τοπικές Κοινότητες.

- Η επιλογή των στόχων παρέμβασης στηρίζεται σε κριτήρια που οδηγούν στο μεγαλύτερο αποτέλεσμα με την μικρότερη δυνατή εκδαπάνηση.

Πρόθεση του προγράμματος είναι ο συντονισμός των δράσεων, η ένταξη, ή έκταξη, η συχνότητα και η επιλογή των καταλλήλων παρεμβάσεων και στόχων στα ιεραρχημένα συστήματα - στόχους, που οδηγούν σε αλυσιδωτές αντιδράσεις μέσα και από την κινητοποίηση των ίδιων των δημιουργικών δυνάμεων πρόληψης των συστημάτων αυτών.

- Το πρόγραμμα εστιάζεται στη Σχολική Κοινότητα. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά του είναι:

α) Η αξιοποίηση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων π.χ. στελεχών Β/θμιας εκπαίδευσης και ρόλων (υπεύθυνους αγωγής υγείας και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, Διευθυντές και καθηγητές Γυμνασίων και Λυκείων). Η σημαντική εμπειρία και οι γνώσεις των εκπαιδευτικών εμπλουτίζονται με την παρεχόμενη εκπαίδευση, με αποτέλεσμα να ενισχύονται καθοριστικά οι εκπαιδευτικοί στο νέο διευρυμένο ρόλο τους.

β) Η ενημέρωση, πληροφόρηση, ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των γονέων, με τη μορφή της συνεργασίας με τους Συλλόγους γονέων και απώτερο στόχο τη δημιουργία στελεχών πρόληψης.

γ) Η προώθηση συνεργατικών σχέσεων μεταξύ των μελών των συλλόγων, των εκπαιδευτικών και των γονέων, αλλά και μεταξύ των εκπαιδευτικών και των γονέων. Η εκπαίδευση των μαθητών στο παιχνίδι της ζωής και την αυτονομία, μέσα από βιωματικές διεργασίες που θα προωθούν με συνθετικούς τρόπους την απόδοση και την πολιτισμική δημιουργία, θα συντελείται μέσα σε ευνοϊκό κλίμα.

δ) Η Θεώρηση της Σχολικής Κοινότητας, ως συστήματος ανοιχτού στην Τοπική Κοινότητα, η έμφαση στις σχέσεις σχολικής, τοπικής και ευρύτερης κοινότητας.

Η φιλοσοφία του προγράμματος αναδύεται από την πεποίθηση ότι η Κοινότητα είναι ο Θεσμός που μπορεί να συνεισφέρει στην ελάττωση της χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών με τον προσφορότερο τρόπο. Απαραίτητες προϋποθέσεις είναι η υποστήριξη των υπάρχοντων φορέων, η ενίσχυση και διεύρυνση της λειτουργίας τους και της επέκτασής τους και η ενεργή εμπλοκή των ενδιαφερομένων ατόμων και ομάδων.

Αξιοποίηση έμψυχου δυναμικού

Το Πρόγραμμα έχει τη δυνατότητα να αξιοποιεί:

I. Στελέχη με εμπειρία από Θεραπευτικά και προληπτικά προγράμματα που έχουν σχέση με την εξάρτηση και άλλες ψυχοκοινωνικές δυσλειτουργίες και έχουν υιοθετήσει μία ολιστική προσέγγιση της υγείας. Άλλο χαρακτηριστικό των στελεχών και συνεργατών είναι η εξειδίκευσή τους στην αξιοποίηση των βιωματικών μεθόδων εκπαίδευσης, για τις οποίες Το Πρόγραμμα δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

II. Στελέχη με εμπειρία ως εκπαιδευτές εκπαιδευτών στη δουλειά με Το άτομο, την οικογένεια, την ομάδα και την κοινότητα.

III. Επαγγελματίες που λειτουργούν εθελοντικά. Έτσι, το Πρόγραμμα καθίσταται, όσον αφορά στη σχέση κόστους - οφέλους και κόστους - αποτελεσματικότητας, οικονομικότερο και αποδοτικότερο και ταυτόχρονα προωθεί την ανάπτυξη των μελών και ομάδων της σχολικής και τοπικής κοινότητας μέσα από διεργασίες αυτονόμησης.

IV. Εκπαιδευτές με εργασιακές συμβάσεις δημοσίου αλλά και ιδιωτικού χαρακτήρα συνδυάζοντας, επομένως τα Θετικά και των δύο μορφών εργασιακής απασχόλησης.

V. Διεπιστημονικές - διεπαγγελματικές ομάδες που, με τον πολυδύναμο επιστημονικό ρόλο τους και την ολιστική προσέγγιση, καταθέτουν τον επιστημονικό τους ζήλο και ενθουσιασμό και την προσωπική τους δέσμευση στο Πρόγραμμα.

Απορρέουσες δυνατότητες και προοπτικές

Η ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση της Σχολικής και Τοπικής Κοινότητας προκειμένου να δημιουργηθούν δομές πρόληψης - Θεραπείας - αποκατάστασης και να καλλιεργηθεί η συνεργασία με ήδη υπάρχουσες δομές, εντός και εκτός της περιοχής τους, προωθεί την αντίληψη περί ενιαίας διεργασίας πρωτογενούς, δευτερογενούς, τριτογενούς πρόληψης.

Στην πορεία ανάπτυξης του Προγράμματος προσφέρονται ευκαιρίες για εκπαίδευση - εφαρμοσμένη κατάρτιση σε στελέχη πρόληψης, που είτε προέρχονται από, είτε Θα κατευθυνθούν να αναπτύξουν αντίστοιχες δραστηριότητες στις Κοινότητες που ζουν, εργάζονται ή Θα εργασθούν.

Αξιολόγηση του προγράμματος

Αναγκαία φάση του προγράμματος κρίνεται αυτή της αξιολόγησης με στόχο την ανατροφοδότηση, ενίσχυση και συνέχεια του Προγράμματος. Αποτελεί στην ουσία την εκτίμηση της πορείας των ποσοτικών και ποιοτικών αποτελεσμάτων ενός προγράμματος. Η αξιολόγηση απαντά στα ερωτήματα: ποιες είναι οι δραστηριότητες του προγράμματος, σε ποιο βαθμό πετυχαίνουμε τους στόχους μας, ποια εμπόδια αντιμετωπίζουμε και ποια τα συμπεράσματα που εξάγονται από την όλη λειτουργία.

Η αξιολόγηση είναι χρήσιμη διότι:

α) Η εμπειρία της συμβάλλει στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

β) Διασφαλίζει την καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες του πληθυσμού.

γ) Βοηθά στον εντοπισμό της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των δράσεων, στον προσφορότερο συντονισμό των εκπαιδευτών, στην κατάλληλη επιλογή των Θεμάτων, του χώρου, του είδους των σεμιναρίων.

δ) Βοηθά στη βελτίωση του προγραμματισμού και της οργάνωσης, στην αποτελεσματικότερη διαχείριση και στην επιλογή των καταλληλότερων διαδικασιών και των προσφορότερων διορθωτικών παρεμβάσεων.

Επίσης,

ε) Η συστηματική παρακολούθηση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων σε τρίτους π.χ. χορηγούς, χρηματοδότες, μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη καλύτερης στήριξης

στ) Μέσα από την αξιολόγηση εντοπίζονται συγκεκριμένες δυσκολίες και εμπόδια στην υλοποίηση δραστηριοτήτων και εκτιμάται συνολικότερα η δομή και η οργάνωση του προγράμματος.

Η αξιολόγηση πρέπει να βασίζεται σε γενικά πληροφοριακά στοιχεία, και ποσοτική, ποιοτική, απολογιστική αποτίμηση των πεπραγμένων. Καταρτίζεται μέσω τυποποιημένων μηχανισμών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της εξέλιξης των συμμετεχόντων διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την εξαγωγή συνεχόμενης εικόνας για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων.

Σημαντικά στοιχεία για την αξιολόγηση αποτελούν επίσης:

Τα τακτικά συμβούλια ανάμεσα στα στελέχη υλοποίησης προκειμένου να ανταλλάγουν απόψεις και να επιλεγούν τυχόν διορθωτικές κινήσεις.

Η συνεχής παρακολούθηση του προγράμματος από εξωτερικούς συνεργάτες, γραπτή έκφραση των απόψεων των συμμετεχόντων ή μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων.

Η εισαγωγή και καθιέρωση του τελικού ερωτηματολογίου αξιολόγησης. Τα πληροφοριακά στοιχεία που θα διαμορφώσουν την αξιολόγηση θα συλλεγούν μέσω της εκτίμησης δεικτών (οι δείκτες συνδέονται με τους στόχους του προγράμματος / δραστηριότητες). Οι δείκτες, βάσει των οποίων εκτιμάται η απόδοση / αποτελεσματικότητα / επιτυχία του προγράμματος είναι:

- Δείκτης συμμετοχής πληθυσμού στο πρόγραμμα.
- Δείκτης αποτελεσμάτων σε σχέση με τους στόχους της κάθε δράσης.
- Δείκτης καινοτομίας: αφορά στα νεωτεριστικά στοιχεία που εισάγει η δραστηριότητα.
- Δείκτης εμπλοκής των συμμετεχόντων - ενδιαφερομένων στη δράση / πρόγραμμα.
- Δείκτης αξιοποίησης του δυναμικού της κοινότητας.
- Δείκτης εμπλοκής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλων τοπικών φορέων .
- Δείκτης κόστους σε σχέση με τα αποτελέσματα.
- Δείκτης γενικής χρησιμότητας του προγράμματος.

Πρόγραμμα Πρωτογενούς Πρόληψης στη σχολική κοινότητα Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

1. Ευαισθητοποίηση - εκπαίδευση καθηγητών γυμνασίων και λυκείων

Σκοπός: Η δημιουργία θετικού κλίματος στη σχολική κοινότητα (εκπαιδευτικοί - γονείς - μαθητές) , που ν' αυξάνει την αντίσταση απέναντι στους παράγοντες της χρήσης / κατάχρησης καπνού, αλκοόλ και ναρκωτικών.

Η υποστήριξη των δραστηριοτήτων πρόληψης στη σχολική κοινότητα από τις δημοτικές αρχές, τους τοπικούς φορείς και την ευρύτερη κοινότητα.

Η ευαισθητοποίηση - επιμόρφωση των εκπαιδευτικών αφορά:

- Στην ακριβή, ορθή και τεκμηριωμένη πληροφόρηση σχετικά με Το πρόβλημα της χρήσης - κατάχρησης ουσιών:

α) Διαστάσεις του προβλήματος

β) Ψυχοδραστικές ουσίες

γ) Πρόληψη - παρέμβαση - Θεραπεία

δ) Υπηρεσίες αντιμετώπισης καταστάσεων που σχετίζονται με ψυχοδραστικές ουσίες.

- Στην αποτελεσματική διαχείριση των προβλημάτων της τάξης και του σχολείου.

- Σε καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας και πρόληψης

- Στην αλλαγή των δυσλειτουργικών δομών και στη διασφάλιση της λειτουργικής επικοινωνίας (στην τάξη, στο σύλλογο καθηγητών, στη σχολική κοινότητα γενικά).

- Στη δυναμική - διεργασία ομάδας.

- Στην αντιμετώπιση μαθητών που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου.

- Στην ανάπτυξη προγραμμάτων και δραστηριοτήτων πρόληψης στο σχολείο.

- Στην ανάπτυξη υποστηρικτικών δικτύων , προκειμένου τα προγράμματα και οι δραστηριότητες πρόληψης να έχουν επιτυχή έκβαση.

- Στη σύνδεση του σχολείου με την ευρύτερη κοινότητα.

Η εκπαίδευση πραγματοποιείται με βιωματικά εργαστήρια, τα οποία προϋποθέτουν την ενεργή συμμετοχή των εκπαιδευτικών μέσω της σύνθεσης της Θεωρίας και της πράξης.

Οι συμμετέχοντες είναι Διευθυντές και εκπαιδευτικοί των σχολείων της Β/βάθμιας εκπαίδευσης, στελέχη της Β/βάθμιας εκπαίδευσης καθώς και στελέχη του χώρου της ψυχικής υγείας που συνεργάζονται με τα σχολεία.

Η συμμετοχή είναι εθελοντική, καταβάλλεται όμως ιδιαίτερη προσπάθεια να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των στελεχών της Β/βάθμιας εκπαίδευσης και των διευθυντών των σχολείων, λόγω της σπουδαιότητας του ρόλου τους στη λειτουργία του σχολείου και στη λήψη αποφάσεων. Εξασφαλίζεται η υποστήριξη των τοπικών αρχών καθώς και του Υπουργείου Παιδείας, της ΟΛΜΕ και των κατά τόπους ΕΛΜΕ.

Στόχοι

- Η εκπαίδευση των γονέων στο σύγχρονο ρόλο τους ως εκπαιδευτών ζωής των παιδιών τους, προκειμένου η μετάβαση από την εφηβεία στην ενήλικη ζωή να πραγματοποιηθεί με τη λιγότερη δυνατή εκδαπάνηση και με τρόπο δημιουργικό για γονείς και παιδιά.

- Η ενεργοποίηση της συμμετοχικής διάθεσης των γονέων στα πλαίσια της σχολικής κοινότητας, ώστε σε συνεργασία με καθηγητές και μαθητές να δημιουργηθεί θετικό κλίμα στο σχολικό περιβάλλον .

- Η δημιουργία στελεχών πρόληψης και ένταξή τους στο πολυπυρηνικό δίκτυο πρόληψης που δημιουργείται στο πλαίσιο της τοπικής κοινότητας για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αφορούν την τοπική κοινότητα και επομένως επηρεάζουν τη σχολική Κοινότητα.

Η οικογένεια είναι Το πρώτο πλαίσιο μέσα στο οποίο ο άνθρωπος αποκτά την αίσθηση του ανήκει σε ομάδα. Εκεί μαθαίνει να αυτονομείται, μέσα από την αλληλεξάρτηση, αλληλοσυσχέτιση, και συναλλαγή.

Η κοινωνική κρίση επηρεάζει την σύγχρονη ελληνική οικογένεια και δημιουργεί την ανάγκη επαναπροσδιορισμού των ρόλων, των κανόνων συμπεριφοράς, των αξιών και του σκοπού /νοήματος ζωής σ' ένα γοργά μεταλλασσόμενο περιβάλλον μέσα από νέες, για την ιστορική εξέλιξη της οικογένειας, διεργασίες.

Η συμμετοχή της οικογένειας στα προληπτικά και θεραπευτικά προγράμματα για την αντιμετώπιση του προβλήματος των εξαρτήσεων, είναι διεθνώς αποδεδειγμένο ότι αυξάνει την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων σχετικών προγραμμάτων.

Οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν με εκπαίδευση των γονιών που θα αφορά:

- Ορθή, έγκυρη, ακριβή και τεκμηριωμένη πληροφόρηση για το πρόβλημα της χρήσης / κατάχρησης ουσιών, όπως και για τις διαστάσεις και την αιτιολογία του.
- Προσωπική διαφοροποίηση γονιού και παιδιού, ιδιαίτερα στις μεταβατικές φάσεις της ζωής τους.
- Επαναπροσδιορισμό ρόλων και στόχων.
- Θέματα επικοινωνίας, κανόνων συμπεριφοράς, χειρισμού και επίλυσης προβλημάτων.
- Θέματα δομής, σχέσεων, ιεραρχίας, ρόλων, ορίων.

- Συναλλαγή με το περιβάλλον σ' ένα κόσμο που αλλάζει.
- Δημιουργία συνεργατικών ομάδων αποτελούμενων από γονείς, εκπαιδευτικούς, στελέχη τοπικής αυτοδιοίκησης με στόχο την ανάπτυξη δραστηριοτήτων τέτοιων που να συμβάλλουν στη μείωση των αιτιολογικών παραγόντων της χρήσης / κατάχρησης ουσιών, καθώς και άλλων αυτοκαταστροφικών και αντικοινωνικών συμπεριφορών όπως βίας, κλοπών, διακοπής της φοίτησης στο σχολείο, εγκληματικότητας κ.α.
- Ανάπτυξη υποστηρικτικών δικτύων με συμμετοχή της Σχολικής και Τοπικής Κοινότητας και των Εθνικών φορέων ώστε να έχουν επιτυχή έκβαση οι δραστηριότητες αυτές.

UNICEF

Η Unicef, Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα παιδιά, υποστηρίζει προγράμματα σε περίπου 161 περιοχές σε όλο τον κόσμο. Συνεργάζεται με κυβερνήσεις και μη-κυβερνητικούς Οργανισμούς σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής και στηρίζεται αποκλειστικά σε εθελοντικές συνεισφορές κυβερνήσεων και απλών ανθρώπων. Οι άνθρωποι μέσα στις κοινότητές τους αναμειγνύονται στο σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής παιδιών και γυναικών. Η προσφορά εργασίας είναι πολύτιμη. Έτσι εθελοντές προσφέρουν σημαντική βοήθεια στις Εθνικές Επιτροπές της Unicef σε όλο τον κόσμο. Ο καθένας μπορεί να ενημερωθεί για την κατάσταση των παιδιών και τη δράση της Unicef ώστε να γίνει και ο ίδιος ενεργός υποστηρικτής τους.

Η Unicef με οδηγό τη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού αγωνίζεται για την καθιέρωση αυτών των δικαιωμάτων ως βασικές ηθικές αρχές και διεθνή πρότυπα συμπεριφοράς προς τα παιδιά. Επίσης, κινητοποιεί την πολιτική βούληση και τις υλικές πηγές για να βοηθήσει τις χώρες, και ειδικότερα τις αναπτυσσόμενες, να εξασφαλίσουν ένα «πρώτο κάλεσμα για τα παιδιά» και να αναπτύξουν τη δυνατότητά τους για τη δημιουργία στρατηγικών και υπηρεσιών προς όφελος των παιδιών.

Η Unicef έχει δεσμευτεί για την εξασφάλιση ειδικής προστασίας των παιδιών που ζουν σε δυσχερείς συνθήκες – θύματα πολέμου, καταστροφών, φτώχειας, κάθε είδους βίας και εκμετάλλευσής τους.

Είναι ανεξάρτητη οργάνωση και η προσφορά της απαλλαγμένη από διακρίσεις. Στοχεύει μέσω των εθνικών προγραμμάτων στην προώθηση του δικαιώματος της ισότητας για τις γυναίκες και τα κορίτσια και στην υποστήριξη της πλήρους συμμετοχής τους στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των κοινοτήτων που ζουν.

Η Unicef και οι συνεργάτες της μάχονται για τη δημιουργία μιας αειφόρου ανάπτυξης με ανθρωπιστικό πρόσωπο μέσω της επίτευξης στόχων που έχουν υιοθετηθεί από την παγκόσμια κοινότητα. Ακόμη εργάζονται για την πραγματοποίηση του οράματος της Ειρήνης και την κοινωνικής προόδου όπως αυτά διαγράφονται στη χάρτα των Ηνωμένων Εθνών.

Κίνηση Εθελοντών για την Διεθνή Συνεργασία και την Κοινωνική αλληλεγγύη (SCI / GR.). Διεθνής Κατασκηνώσεις Εργασίας.

Η Service Civil International είναι μια παγκόσμια οργάνωση που προωθεί την ειρήνη και την διεθνή κατανόηση μέσα από διάφορες μορφές εθελοντικής εργασίας.

Είναι μια μη κερδοσκοπική, αδέσμευτη ειρηνιστική οργάνωση που εργάζεται για την προώθηση της Ειρήνης μέσα από την Unesco, το συμβούλιο της Ευρώπης, τη συντονιστική επιτροπή για τη διεθνή εθελοντική προσφορά κ.α. Ιδρυτής της υπήρξε ο Ελβετός ειρηνιστικής PIERRE EERESOLE ο οποίος είχε αρχικό σκοπό να βοηθήσει στη δημιουργία κλίματος φιλίας και κατανόησης των αντιπάλων του Α' παγκόσμιου πολέμου.

Ένας μεγάλος τομέας των δραστηριοτήτων της S.C.I είναι η διοργάνωση διεθνών κατασκηνώσεων εργασίας. Η επαφή και η γνωριμία των συμμετεχόντων μεταξύ τους αλλά και με τη χώρα που τους φιλοξενεί βοηθά στην κατάργηση της δυσπιστίας μεταξύ των λαών, γεννά αμοιβαία εκτίμηση καθώς και την ελπίδα για έναν ειρηνικά κόσμο.

Οι άμισθοι εθελοντές προσφέρουν την εργασία τους σε μια μεγάλη ποικιλία έργων. Τους προσφέρεται διαμονή και διατροφή δωρεάν από τους διοργανωτές, ενώ οι ίδιοι καλύπτουν τα έξοδα του ταξιδιού τους. Η S.C.I δεν θεω-

ρεί την εθελοντική εργασία ως αρχή και τέλος της κοινωνικής προσφοράς του πολίτη αλλά μέρος της όλης διαδικασίας και προσπάθειας εκπαίδευσης και ενημέρωσής του για την Ειρήνη.

Πέραν όμως από αυτές τις οργανώσεις μη κυβερνητικού χαρακτήρα υπάρχουν και άλλες όπως: η Διεθνή Αμνηστία η οποία έχει σκοπό την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ακόμα καταγγέλλει τις παραβιάσεις που γίνονται εις βάρος της ανθρώπινης ζωής. Επίσης υπάρχουν οι Γιατροί του Κόσμου και άλλες ακόμα.

Ακόμα σε εθνικό επίπεδο έχουμε το “Χαμόγελο του Παιδιού”, την “Ελπίδα” κ.α. Μια από τις πιο γνωστές εθελοντικές οργανώσεις στο χώρο της Πάτρας, είναι η “Πρόταση” η οποία σε συνεργασία με τον Ο.ΚΑ.ΝΑ στοχεύει στην πρόληψη κατά τα ναρκωτικά.

Ο φορέας ξεκίνησε από πρωτοβουλία σχολικού συγκροτήματος της Αγίας και συγκεκριμένα από το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων. Στη συνέχεια έγινε θεατρική πρόταση που κινητοποίησε τους μαθητές και τους γονείς, στο θέμα των ναρκωτικών. Η φιλοσοφία του είναι: “Ενεργοποίηση και δυνατότητα του μαθητή και γονέα να δει κάτι θετικό μέσα από τις δυσκολίες της κοινωνίας”

Η Πρόταση λειτουργεί εδώ και 10 χρόνια και εκτός από το μόνιμο προσωπικό, απασχολεί και στηρίζεται στην προσφορά εθελοντών. Για κάθε νέο μέλος γίνεται εσωτερική εκπαίδευση στον σύλλογο με 3-μηνα σεμινάρια, χωρίς να είναι απαραίτητο να υπάρχει η εκπαίδευση από πριν. Όσον αφορά τα έσοδά του, ο σύλλογος στηρίζεται στην αυτοχρηματοδότηση, δηλ. στην ενίσχυση από τους πολίτες μέσω συνδρομών του περιοδικού, από διάφορες εκδηλώσεις που διοργανώνονται, καθώς και από εισφορές Ιατρικών Συλλόγων.

Χρηματοδότηση του εθελοντικού Τομέα

Οι εθελοντικές εκδηλώσεις αντλούσαν μέχρι πρόσφατα τα έσοδά τους από δωρεές, εράνουσ, ακίνητη περιουσία κ.α. δηλ. από τους ίδιους πόρους. Στις δυτικές αναπτυγμένες χώρες το κράτος συμβάλλει σημαντικά στη χρηματοδότηση προγραμμάτων τα οποία εφαρμόζει ο εθελοντικός τομέας. Αυτό γίνεται γιατί το κράτος έχει πλέον κατανοήσει ότι δεν είναι σε θέση να εφαρμόσει

προγράμματα για τα οποία χρειάζεται ταχύτητα και λογιστική ευλυγισία. Επίσης, είναι αντισυμβαλλόμενο για το κράτος να διατηρεί μικρές μονάδες παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών. Έτσι όλο και πιο πολλές εθελοντικές οργανώσεις χρηματοδοτούνται από το κράτος και συγκεκριμένα από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Η χρηματοδότηση δίνει την ευκαιρία και τη δυνατότητα στο δημόσιο τομέα να κατευθύνει τις δραστηριότητες του εθελοντικού τομέα προς την εφαρμογή εκείνης της πολιτικής την οποία κρίνει χρήσιμη σε κάθε περίπτωση. Τέτοιο παράδειγμα στην Ελλάδα είναι η χρηματοδότηση εθελοντικών οργανώσεων από το Υπουργείο για τη λειτουργία ξενώνων. Έτσι ενισχύεται η πολιτική αποασυλοποίησης ασθενών από τα δημόσια ψυχιατρεία. Οι εθελοντικές οργανώσεις χρηματοδοτούνται και από διεθνείς οργανισμούς προκειμένου να εφαρμόσουν προγράμματα κοινωνικής προστασίας για ειδικές κατηγορίες ατόμων, π.χ πρόσφυγες, ανέργους. Παράλληλα οι εθελοντικές οργανώσεις στην Ευρώπη χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών από τις εθελοντικές οργανώσεις καθορίζεται κυρίως από το είδος και τον τομέα εξειδίκευσης της κάθε οργάνωσης η οποία μέσα στο πλαίσιο του συντάγματος των πολιτών και των νόμων για ίση μεταχείριση, θέτει κριτήρια επιλεξιμότητας για την παροχή υπηρεσιών σε συγκεκριμένες κατηγορίες πληθυσμού.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΕ.ΘΕ.Α

Το κέντρο θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων είναι μη κυβερνητικός οργανισμός, αυτοδιαχειριζόμενο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας το οποίο εγκρίνει τον προϋπολογισμό του και ελέγχει τη διαχείριση των οικονομικών του.

Η ραγδαία εξάπλωση της χρήσης ουσιών τα τελευταία χρόνια έχει μετατρέψει την τοξικοεξάρτηση σε κεντρικό πρόβλημα των δυτικών κοινωνιών. Η αύξηση έμμεσων δεικτών όπως οι θάνατοι από χρήση ουσιών, οι αιτήσεις για θεραπευτική βοήθεια, η παραβατική συμπεριφορά των νέων που σχετίζεται με τη χρήση ουσιών, οι επαγγελματικές και εκπαιδευτικές ελλείψεις των

χρηστών και τα προβλήματα που συνδέονται με τη σωματική τους υγεία αποτελούν μερικές μόνο από τις παραμέτρους που συνθέτουν τη σημερινή εικόνα του προβλήματος στην Ελλάδα.

Για να ανταποκριθεί στις ανάγκες αυτής της πραγματικότητας, το ΚΕ.ΘΕ.Α, έχει αναπτύξει πλέγμα υπηρεσιών που στοχεύουν στη μείωση της ζήτησης, στην απεξάρτηση των χρηστών και στην επανένταξη τους στην κοινωνία

Η δραστηριότητα του ΚΕ.ΘΕ.Α, εκτείνεται στους τομείς:

- Θεραπεία
- Πρόληψη
- Εκπαίδευση
- Έρευνα

1. Θεραπεία

Όλες οι υπηρεσίες που προσφέρει το ΚΕ.ΘΕ.Α, στα εξαρτημένα άτομα και τις οικογένειές τους είναι δωρεάν. Η αρχή αυτή δίνει τη δυνατότητα ψυχικής και σωματικής απεξάρτησης σε όσους το επιθυμούν, χωρίς διακρίσεις. Η προσέγγιση του ΚΕ.ΘΕ.Α βασίστηκε στο μοντέλο των Θεραπευτικών κοινοτήτων αυτοβοήθειας αξιοποιώντας στοιχεία από τη διεθνή εμπειρία που προσαρμόσε στα δεδομένα και τις ανάγκες της ελληνικής πραγματικότητας.

Εκτός από την αποχή από τις ουσίες και την παραβατική συμπεριφορά, ιδιαίτερη έμφαση δίνει στην ενίσχυση των κοινωνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων των ατόμων που φτάνουν στα θεραπευτικά του προγράμματα, καθώς και στη βελτίωση των οικογενειακών τους σχέσεων. Η εθελοντική προσέλευση και η ενεργητική συμμετοχή στη διαδικασία της προσωπικής αλλαγής είναι προϋπόθεση συμμετοχής στο πρόγραμμα.

Στα θεραπευτικά Προγράμματα του ΚΕ.ΘΕ.Α δεν χορηγούνται φαρμακευτικές ουσίες για την αντιμετώπιση της τοξικοεξάρτησης. Η εμπειρία του όλα αυτά τα χρόνια δείχνει ότι η σωματική αποτοξίνωση δεν μπορεί παρά να αποτελεί προστάδιο της θεραπείας, σημαντικότερο σημείο της οποίας είναι η ψυχική απεξάρτηση και η κοινωνική επανένταξη.

Σήμερα στο ΚΕ.ΘΕ.Α προσπαθώντας να καλύψει μεγάλο εύρος αναγκών, διαθέτει προγράμματα διαμονής, ημερήσιας ανοικτής παρακολούθησης, οικογενειακής θεραπείας, προσέγγισης χρηστών στο δρόμο, παρέμβασης στις φυλακές κ.ά.

Σε διάφορες περιοχές της χώρας έχει αναπτύξει ολοκληρωμένα, πολυφασικά προγράμματα που αποτελούνται από ξεχωριστές μονάδες. Κάθε μία από αυτές έχει ειδικούς στόχους και όλες μαζί απώτερο, κοινό σκοπό την απεξάρτηση και την πλήρη ένταξη του ατόμου στην κοινωνία,

1.1 ΚΕΝΤΡΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η πρώτη επαφή των χρηστών και των οικογενειών τους με τα θεραπευτικά προγράμματα γίνεται στα εννέα Κέντρα Ενημέρωσης και Εισαγωγής που έχει οργανώσει για το σκοπό αυτό το ΚΕ.ΘΕ.Α, στην Αθηνά, Πειραιά, Θεσ/κη, Λάρισα, Βόλο και Ηράκλειο.

Βασική αποστολή των Κέντρων, είναι:

✓ η κινητοποίηση των χρηστών για θεραπεία και η ενίσχυση της απόφασης τους για απεξάρτηση

1.2 ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Το ΚΕ.ΘΕ.Α διαθέτει έξι θεραπευτικές Κοινότητες δωδεκάμηνης περίπου διάρκειας σε διαφορετικές περιοχές της χώρας. Τέσσερις από αυτές, η Θεραπευτική Κοινότητα "ΙΘΑΚΗ", η Θεραπευτική Κοινότητα "ΕΞΟΔΟΣ", η Εναλλακτική Κοινότητα "ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ" και η Θεραπευτική Κοινότητα "ΝΟΣΤΟΣ", είναι διαμονής (εσωτερικής παρακολούθησης) και δύο, η Ανοικτή Κοινότητα Εφήβων "ΣΤΡΟΦΗ" και η Ανοικτή Κοινότητα Ενηλίκων " ΔΙΑΒΑΣΗ", είναι Κοινότητες εξωτερικής ημερήσιας παρακολούθησης.

Στόχος των Θεραπευτικών Κοινοτήτων είναι να αλλάξουν τον τρόπο ζωής των χρηστών με την πλήρη αποχή από τη χρήση ουσιών και την παραβατική συμπεριφορά και να προετοιμάσουν την ομαλή κοινωνική τους επανένταξη, δίνοντάς τους τη δυνατότητα επαγγελματικού προσανατολισμού και εκπαίδευσης.

Για το λόγο αυτό απαιτείται από τα μέλη τους η ανάληψη ευθυνών και η ενεργός συμμετοχή τους στο καθημερινό πρόγραμμα, την ατομική και την ομαδική θεραπεία, τις ασκήσεις προσωπικής ανάπτυξης και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Κατά τη φάση αυτή υπάρχει συστηματική φροντίδα για τα προβλήματα υγείας, γίνεται προσπάθεια να βελτιωθούν οι σχέσεις με την οικογένεια και να δρομολογηθεί η διευθέτηση τυχόν νομικών εκκρεμοτήτων που έχουν τα μέλη.

1.3 ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗΣ

Στόχος των Κέντρων είναι η ομαλή ένταξη του αποθεραπευμένου χρήστη στο κοινωνικό περιβάλλον. Αυτό απαιτεί να καλυφθούν οι ελλείψεις που συχνά παρατηρούνται σε όσους κάνουν χρόνια και συστηματική χρήση ουσιών, Ο επαγγελματικός προσανατολισμός, η επαγγελματική κατάρτιση, η εργασιακή ένταξη των απεξαρτημένων ατόμων, η αποκατάσταση των διαπροσωπικών τους σχέσεων και η συναισθηματική τους στήριξη είναι οι σημαντικότερες παράμετροι στην προσπάθεια κοινωνικής επανένταξης.

Λειτουργούν 8 κέντρα Κοινωνικής Επανένταξης σε διαφορετικές περιοχές της Ελλάδας, Θεσ/κη, 4 στην Αθηνά Πειραιάς, Λάρισα, Ηράκλειο,

1.4 ΚΕΝΤΡΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Τα πορίσματα των διεθνών ερευνητικών εργασιών και η εμπειρία του ΚΕ.ΘΕ.Α, από τα πρώτα κιόλας χρόνια της λειτουργίας του έδειξαν ότι το αποτέλεσμα της θεραπείας μπορεί να ενισχυθεί, όταν η οικογένεια του χρήστη εμπλακεί ενεργά σε αυτή. Για αυτό το λόγο, το ΚΕ.ΘΕ.Α πλαισίωσε εγκαίρως τα θεραπευτικά του προγράμματα με υπηρεσίες συμβουλευτικής που απευθύνονται στο οικογενειακό και το συγγενικό περιβάλλον του χρήστη.

Τα προγράμματα οικογένειας διαρκούν περίπου όσο και η θεραπεία του εξαρτημένου μέλους τους στο πρόγραμμα απεξάρτησης. Χωρίζονται σε τρεις βασικούς τύπους ανάλογα με τις ανάγκες των ατόμων που απευθύνονται σε αυτά:

Προγράμματα Συμβουλευτικής της Οικογένειας στα οποία οι γονείς, οι σύζυγοι/ σύντροφοι, τα αδέρφια και άλλοι συγγενείς, ενημερώνονται σχετικά με τις ανάγκες της θεραπευτικής παρέμβασης και τη σημασία του δικού τους ρόλου.

Παράλληλα Προγράμματα Οικογενειακής Θεραπείας. Σε αυτά συμμετέχουν οι ενδιαφερόμενοι των οποίων ο συγγενής παρακολουθεί ένα πρόγραμμα απεξάρτησης. Στόχος τους είναι να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα του στενού περιβάλλοντος του χρήστη τα οποία ενδεχομένως έχουν συμβάλει αρνητικά στην ανάπτυξη της εξάρτησης.

Ανεξάρτητα Προγράμματα Οικογενειακής Θεραπείας. Σε αυτά συμμετέχουν οι ενδιαφερόμενοι των οποίων ο εξαρτημένος συγγενής δεν παρακολουθεί κάποιο πρόγραμμα απεξάρτησης. Τα προγράμματα ενημερώνουν για τη θεραπευτική προσέγγιση του ΚΕ.ΘΕ.Α, ανιχνεύουν και αντιμετωπίζουν τα προβλήματα του στενού περιβάλλοντος του χρήστη που πιθανώς έχουν παίξει ρόλο στην εξάρτηση του και εκπαιδεύουν τους συμμετέχοντες στο πως μπορούν άμεσα ή έμμεσα να κινητοποιήσουν το χρήστη για θεραπεία.

1.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ

Τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται στο χώρο της φυλακής όπου το περιβάλλον είναι ιδιαίτερα πειστικό και επομένως ευνοϊκό για τη χρήση και την εξάρτηση. Απευθύνονται σε κρατούμενους εξαρτημένους χρήστες.

Κατά το 1997 λειτούργησαν προγράμματα υποστήριξης κρατουμένων χρηστών στο Δικαστικό Κατάστημα Φυλακών Κορυδαλλού, στις Γυναικείες Φυλακές Κορυδαλλού και στο Ψυχιατρείο των Φυλακών Κορυδαλλού. Επίσης, λειτούργησαν όλο το έτος οι ομάδες αυτοβοήθειας στο Δικαστικό Κατάστημα Λάρισας, ενώ σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε ειδικό πρόγραμμα στο Σωφρονιστικό Κατάστημα Ανηλίκων Κορυδαλλού,

Στόχος των προγραμμάτων αυτών είναι να ενημερώνουν τους κρατούμενους χρήστες για τις συνέπειες της χρήσης και τις δυνατότητες απεξάρτησης. Παράλληλα προσπαθούν να τους κινητοποιήσουν για θεραπεία και να τους προετοιμάσουν, για να ενταχθούν σε κάποιο πρόγραμμα.,

Δικαστικές Φυλακές Κορυδαλλού
ΑΘΗΝΑ
Ψυχιατρικό Κατάστημα Κρατουμένων
ΑΘΗΝΑ
Γυναικείες Φυλακές Κορυδαλλού
ΑΘΗΝΑ
Δικαστικές Φυλακές Διαβατών
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
Δικαστικές Φυλακές Βόλου
ΒΟΛΟΣ
Δικαστικές Φυλακές Λάρισας
ΛΑΡΙΣΑ
Σωφρονιστικό Κατάστημα Ανηλίκων Κορυδαλλού
ΑΘΗΝΑ

2. ΠΡΟΛΗΨΗ

Η προσφορά του ΚΕ.ΘΕ.Α, δεν περιορίζεται μόνο στη θεραπεία και την κοινωνική επανένταξη των εξαρτημένων ατόμων, αλλά επεκτείνεται και στο χώρο της πρόληψης όπου μπορούν να αξιοποιηθούν τόσο η Θεραπευτική εμπειρία όσο και τα συμπεράσματα των ερευνών που σχετίζονται με την αιτιολογία της χρήσης ουσιών. Οι δραστηριότητες πρόληψης αποτέλεσαν σημαντικό κομμάτι του έργου του ΚΕ.ΘΕ.Α, από την αρχή της λειτουργίας του.

Ο σχεδιασμός τους βασίζεται στους παρακάτω άξονες:

- ✓ Παρουσίαση ακριβών και αντικειμενικών πληροφοριών για τις εξαρτητικές ουσίες (νόμιμες και παράνομες)
- ✓ Προώθηση εναλλακτικών λύσεων στο πρόβλημα της κατάχρησης εξαρτητικών ουσιών.
- ✓ Εντοπισμός και αντιμετώπιση κοινωνικών συμπεριφορών που διαιωνίζουν την κατάχρηση ουσιών.
- ✓ Ενίσχυση των προσωπικών ικανοτήτων και των δεξιοτήτων του ατόμου

✓ Εκπαίδευση γονέων, μαθητών, εκπαιδευτικών και εθελοντών σε τεχνικές πρόληψης με τη δημιουργία ομάδων πρωτοβουλίας που προάγουν την αυτενέργεια, τη συλλογικότητα και τη λήψη αποφάσεων.

Το σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων πρόληψης έχουν αναλάβει τα Τμήματα Πρόληψης στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και η Κινητή Μονάδα Ενημέρωσης ΠΗΓΑΣΟΣ.

3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΥΡΙΟΣ ΣΤΟΧΟΣ των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του ΚΕ.ΘΕ.Α είναι να προωθήσουν την ψυχοκοινωνική προσέγγιση στην αντιμετώπιση του προβλήματος της τοξικοεξάρτησης στην Ελλάδα. Το ΚΕ.ΘΕ.Α, οργανώνει προγράμματα ειδίκευσης και ανταλλαγής τεχνογνωσίας σε συγκεκριμένους τομείς με την επιστημονική υποστήριξη συνεργατών από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες και την ενεργό συμμετοχή του σε Ευρωπαϊκά δίκτυα.

Στις Εκπαιδευτικές δραστηριότητες του ΚΕ.ΘΕ.Α περιλαμβάνονται:

- ✓ Προγράμματα εκπαίδευσης νέων επιστημόνων στους τομείς της πρόληψης και της Θεραπείας.
- ✓ Προγράμματα εκπαίδευσης και ειδίκευσης σε σύγχρονες θεραπευτικές τεχνικές.
- ✓ Προγράμματα εκπαίδευσης στελεχών της τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη σύσταση συμβουλευτικών κέντρων.
- ✓ Προγράμματα βιωματικής εκπαίδευσης για επαγγελματίες θεραπευτές, εκπαιδευτικούς και λειτουργούς πρόληψης.
- ✓ Προγράμματα έρευνας για φοιτητές ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων με στόχο την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.
- ✓ Προγράμματα πρακτικής άσκησης φοιτητών των Σχολών Κοινωνικής Εργασίας, Ψυχολογίας και Κοινωνιολογίας.
- ✓ Η διοργάνωση ευρωπαϊκών και παγκόσμιων συνεδρίων στο αντικείμενο της εξάρτησης,

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Ετήσια Αναφορά της πρώτης Ζήτησης Θεραπείας μας δίνει συνολική εικόνα για τα βασικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού που απευθύνεται στα Κέντρα Ενημέρωσης και Εισαγωγής του ΚΕ.ΘΕ.Α ζητώντας να ενταχθεί σε θεραπευτικό πρόγραμμα. Φυσικά η εικόνα αυτή αφορά το έτος 1996.

Ο εξαρτημένος που απευθύνθηκε στο ΚΕ.ΘΕ.Α στη διάρκεια του 1996, κατά την πρώτη του επαφή με το πρόγραμμα είναι συνήθως άνδρας, ηλικίας 27 ετών και δεν έχει προσεγγίσει ποτέ άλλοτε στο παρελθόν θεραπευτικές υπηρεσίες, του ΚΕ.ΘΕ.Α ή άλλου φορέα. Αν είχε προηγούμενη θεραπευτική εμπειρία αυτή συνήθως είχε λάβει χώρα σε διάστημα μικρότερο των έξι μηνών απ' τη συνέντευξη. Κατοικεί σε αστική περιοχή, κυρίως στη πρωτεύουσα, και ζει με τη γονική του οικογένεια. Ένας στους πέντε συγκατοικεί με κάποιον άλλον ή άλλους χρήστες. Το στενό κοινωνικό του περιβάλλον (οικογένεια, φίλοι) ενισχύει την προσωπική του απόφαση να έλθει σε επαφή με το Κέντρο για να αρχίσει θεραπεία. Δεν έχει συστηματική απασχόληση. Εγκατέλειψε το σχολείο στην εφηβική ηλικία, όταν ήταν λίγο παραπάνω από 15 ετών. Αυτή είναι περίπτωση και η ηλικία που πειραματίζεται για πρώτη φορά με τις ουσίες και θεωρεί και ο ίδιος χρονική αφετηρία της χρήσης ουσιών κάθε τύπου. Ύστερα από διάστημα περίπου λίγο μεγαλύτερο από δέκα χρόνια ζητά θεραπεία για την εξάρτησή του κυρίως από την ηρωίνη. Όσο νεώτερος είναι τόσο αυξάνεται η πιθανότητα να μην είναι η ηρωίνη η κύρια ουσία κατάχρησης. Πέρα από την κύρια ουσία κατάχρησης χρησιμοποιεί σε μεγάλο βαθμό και άλλες ουσίες, κυρίως κατασταλτικά χάπια ή κάνναβη, εάν είναι εξαρτημένος από ηρωίνη, ή χρησιμοποιεί δευτερευόντως ηρωίνη, εφόσον είναι εξαρτημένος από άλλη ουσία. Την εποχή που προσεγγίζει το κέντρο κάνει ενέσιμη, καθημερινή χρήση της ουσίας από την οποία είναι εξαρτημένος ενώ ένας στους τέσσερις χρησιμοποιεί κοινή σύριγγα με άλλους χρήστες. Για πρώτη φορά χρησιμοποίησε σύριγγα στην ηλικία των 21 ετών και στη διάρκεια της χρήσης έχει κάνει ενδοφλέβια χρήση ουσιών με κοινή σύριγγα. Σχεδόν οι δύο στους τρεις έχουν κάνει ιατρικές εξετάσεις και, αν και δεν έχει προσβληθεί από τον ιό HIV, ένας στους τρεις έχει ηπατίτιδα. Τέλος φαίνεται να αντιλαμβάνεται τη χρησιμότητα

της συλλογής των δεδομένων στη συνέντευξη και συνεργάζεται καλά με τους ερευνητές κατά την πραγματοποίησή της.

Από το προηγούμενο έτος (1996) υπάρχει η δυνατότητα σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων με στοιχεία που δημοσιεύονται από άλλες υπηρεσίες (ΕΚΤΕΠΝ 1996) αλλά και με όσα έχουν δημοσιευθεί στην προηγούμενη Αναφορά του ΚΕ.ΘΕ.Α για το 1995 (ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ 1996). Ύστερα από τη μελέτη και των δύο παραπάνω εκθέσεων, δεν φαίνεται να υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στο χρήστη. Μερικά από τα στοιχεία που εντοπίζονται σε αυτή την αναφορά και επισημάνθηκαν και από τις δις δύο προηγούμενες μελέτες τη χρήση ουσιών από γυναίκες. Όπως φαίνεται, οι γυναίκες, που πραγματοποιούν λιγότερες αιτήσεις θεραπευτικής βοήθειας από τους άνδρες - σε αναλογία μόλις 1 γυναίκα στους 6 άνδρες - παρουσιάζουν διαφορετική εικόνα. Ενώ αρχίζουν να πειραματίζονται με τις ουσίες κατά μέσον όρο λίγο αργότερα από ότι οι άνδρες, ξεκινούν τη χρήση με βαρύτερες ουσίες. Το διάστημα όμως, που μεσολαβεί μέχρι τη χρήση της κύριας ουσίας απ' την οποία είναι εξαρτημένες (κύρια ουσία κατάχρησης) είναι συντομότερο. Έχουν σε μικρότερο ποσοστό εμπειρία προηγούμενης θεραπείας και προσέρχονται σαφώς νεώτερες (περίπου κατά 4 χρόνια) απ' ότι οι άνδρες στις θεραπευτικές υπηρεσίες έχοντας μικρότερη διάρκεια χρήσης της κύριας ουσίας κατάχρησης. Παραμένουν στο σχολείο περισσότερο και παρουσιάζουν συνολικά υψηλότερο επίπεδο σπουδών. Ενώ κάνουν λιγότερο ενδοφλέβια χρήση απ' ότι οι άνδρες, χρησιμοποιούν για πρώτη φορά ένεση νωρίτερα απ' ότι αυτοί, κατά 1 περίπου χρόνο και μοιράζονται πιο εύκολα τη σύριγγα ιδιαίτερα οι μεγαλύτερες σε ηλικία γυναίκες. Δεν έχουν κάνει ιατρικές εξετάσεις για λοιμώξεις που είναι πιθανό να προκληθούν από την ενδοφλέβια χρήση σε ποσοστό υψηλότερο από τους άνδρες.

Συνολικότερα, οι ανάγκες του πληθυσμού αυτού αφορούν τους τομείς της υγείας, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της ενημέρωσης σχετικά με τη χρήση ουσιών και τη συμπεριφορά υψηλού κινδύνου που απορρέει από αυτή. Έτσι, οι υπηρεσίες θεραπείας πρέπει να παρακινήσουν και να υποστηρίξουν τους χρήστες, ώστε να ενδιαφερθούν για τη σωματική τους υγεία αφενός και να ελέγχουν ελέγξουν αφετέρου τη συμπεριφορά υψηλού κινδύνου που συνοδεύει τη χρήση ουσιών. Χωρίς αυτό να αποτελεί προτεραιότητα μόνον για τις θεραπευτικές υπηρεσίες, είναι σημαντική επίσης η ανάπτυξη οργα-

νωμένων δράσεων για χρήστες που δεν προσεγγίζουν τα θεραπευτικά κέντρα. Τέτοια προγράμματα στοχεύουν στην υποστήριξη των χρηστών εκτός, σε πρώτη τουλάχιστον φάση, οργανωμένου θεραπευτικού πλαισίου και διαμορφώνουν τους όρους για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των εξαρτημένων. Η δίχρονη περίπτωση εμπειρία του Κέντρου Πολλαπλής Παρέμβασης του ΚΕ.ΘΕ.Α, δείχνει ότι, ακόμα κι αν δεν υπάρχει διαμορφωμένο αίτημα για θεραπεία, η κάλυψη των επείγουσών αναγκών ενός μέρους του πληθυσμού των χρηστών ευνοεί την προσέλευσή τους στις σχετικές υπηρεσίες που συχνά καταλήγει στην ένταξή τους σε θεραπευτικές διαδικασίες.

Μεγάλος αριθμός ατόμων επανέρχεται, ύστερα από μάλλον σύντομη θεραπευτική εμπειρία, για να επαναδιατυπώσει το αίτημά του για θεραπευτική βοήθεια. Η επαναπροσέλευση και επανάληψη του αιτήματος για θεραπεία σε μικρό σχετικά διάστημα από την ημερομηνία διακοπής μας επιτρέπει να υποθέσουμε ότι οι υπηρεσίες βοηθούν την απόφαση του χρήστη που απευθύνεται σ' αυτές να ωριμάσει και εγκαθιστούν κλίμα εμπιστοσύνης μαζί του. Από την άλλη μεριά, το γεγονός ότι κάποιοι από τους νέους πελάτες των Κέντρων έχουν θεραπευτική εμπειρία από άλλες υπηρεσίες δηλώνει πως οι χρήστες «δοκιμάζουν» διάφορα θεραπευτικά πλαίσια και αυτή η τακτική πιθανώς ενισχύει την απόφασή τους για θεραπεία. Γι' αυτό το λόγο, απαιτείται συντονισμός και επικοινωνία μεταξύ των υπηρεσιών, ώστε να μπορεί να λαμβάνει ο χρήστης την αποτελεσματικότερη απόφαση σε συντομότερο χρόνο.

Από τη μελέτη που παρουσιάστηκε προκύπτει ότι η στιγμή που το άτομο εγκαταλείπει το σχολείο συμπίπτει χρονικά με τους πρώτους πειραματισμούς τους με τις ουσίες. Το στοιχείο αυτό πρέπει να μελετηθεί προσεκτικότερα και να λαμβάνεται υπόψη κατά το σχεδιασμό προγραμμάτων πρωτογενούς πρόληψης σε «ηλικίες υψηλού κινδύνου» που οφείλουν να γίνονται έγκαιρα και μέσα στο πλαίσιο του σχολείου. Αυτά τα προγράμματα επιδιώκουν να περιορίσουν το φαινόμενο της εγκατάλειψης του σχολείου και να αυξήσουν την αντίσταση των μαθητών στον πειραματισμό με τις ουσίες. Πρέπει να απευθύνονται στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας: μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς βέβαια, δεν είναι δεδομένο ότι η εγκατάλειψη του σχολείου οδηγεί στη χρήση, αφού χρήστες δεν είναι μόνον όσοι εγκατέλειψαν το σχολείο. Η διακοπή, ωστόσο, της εκπαιδευτικής συνέχειας με την εγκατάλειψη του σχολείου συμβάλλει αποφασιστικά στη δημιουργία συνθηκών που ευνοούν τη χρήση

ουσιών. Εξ' άλλου, οι δραστηριοποίηση στο χώρο της σχολικής κοινότητας μπορεί να προσφέρει εναλλακτικές λύσεις που προσδίδουν στο σχολείο ευρύτερο ενδιαφέρον με αναμφισβήτητα παιδαγωγικά αποτελέσματα. Οι κρίσεις της εφηβικής ηλικίας ευνοούν εξ' ορισμού επικίνδυνες συμπεριφορές, μια από τις οποίες είναι και η χρήση ουσιών. Η ευθύνη για την αντιμετώπιση και την επίλυσή τους ανήκει σε μεγάλο βαθμό και στο σχολείο που συγκεντρώνει όλες τις προϋποθέσεις για να αναπτύξει δραστηριότητες πρόληψης.

Το γεγονός ότι οι χρήστες που προσέγγισαν τις θεραπευτικές υπηρεσίες το 1996, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, δεν απομακρύνονται από τη γονική οικογένεια στην εφηβική ηλικία, σε συσχέτισμό με το ενδεχόμενο να εγκαταλείψουν το σχολείο και τον πειραματισμό τους με τις ουσίες δείχνει τη σπουδαιότητα που έχει η εκπαίδευση της οικογένεια για την αντιμετώπιση του προβλήματος στην πρώιμη φάση του. Άλλωστε, και το μεγάλο ποσοστό των χρηστών μεγαλύτερης ηλικίας που εξακολουθεί να συγκατοικεί με τη γονική οικογένεια δικαιολογεί το βαρύνοντα ρόλο της στην κινητοποίηση του χρήστη για θεραπεία.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι αρκετοί χρήστες μοιράζονται με άλλους χρήστες την ίδια στέγη συνήθως αδέρφια ή συντρόφους). Όπως είναι φυσικό, η παραμονή σ' ένα τέτοιο περιβάλλον αμβλύνει την αντίστασή τους απέναντι στη χρήση, δεν τους επιτρέπει να αναγνωρίσουν την προβληματικότητα της συμπεριφοράς τους και κατά συνέπεια καθυστερεί την απόφασή τους να αντιμετωπίσουν την εξάρτηση. Ιδιαίτερο λοιπόν βάρος χρειάζεται να δοθεί στην κινητοποίηση για απεξάρτηση αυτών των ομάδων χρηστών.

Το γεγονός ότι σε μεγάλο βαθμό οι χρήστες διαμένουν σε αστικές περιοχές δεν μας επιτρέπει από μόνο του να συμπεράνουμε ότι η χρήση και η κατάχρηση ουσιών είναι ένα αποκλειστικά αστικό φαινόμενο. Ιδιαίτερα μάλιστα αν εξετάσουμε τον τρόπο ανάπτυξης των ημιαστικών και των αγροτικών περιοχών. Φαίνεται πιο λογικό να υποθέσουμε ότι η πρόσβαση στις ουσίες, η διαθεσιμότητά τους και η δυνατότητα χρήσης τους, είναι μεγαλύτερη στις αστικές περιοχές απ' ό,τι στις ημιαστικές ή στις αγροτικές. Επιπλέον, το γεγονός ότι οι ίδιες οι υπηρεσίες ιδρύονται και λειτουργούν, για προφανείς λόγους, σε μεγάλα αστικά κέντρα διευκολύνει την προσέλευση των κατοίκων τους σε αυ-

τές. Οι επιδημιολογικές έρευνες πάντως δείχνουν ότι το πρόβλημα της χρήσης ουσιών είναι οξύτερο στις αστικές περιοχές απ' ότι στην ύπαιθρο.

Το γεγονός ότι στις υπηρεσίες του ΚΕ.ΘΕ.Α απευθύνθηκαν κατά το 1996 κυρίως Έλληνες υπήκοοι δεν αποκλείει την ύπαρξη ομάδων εθνικών μειονοτήτων με προβλήματα χρήσης. Στοιχεία μάλιστα από άλλες, παράλληλες καταγραφές επιτρέπουν την υπόθεση στο μέλλον, λόγω της έντονης κινητικότητας πληθυσμών και άλλων εθνικοτήτων που ότι παρατηρείται στην Ελλάδα (η ευρωπαϊκή ενοποίηση της αγοράς για παράδειγμα ευνοεί τέτοιες μετακινήσεις, η παλλινόστηση των Ελλήνων της διασποράς επίσης), θα αυξηθούν οι αιτήσεις θεραπείας από αλλοδαπούς. Η έρευνα άλλωστε τόσο στις Ηνωμένες Πολιτείες (ισπανόφωνοι πληθυσμοί όσο και στην Ευρώπη (ομάδες μεταναστών από κράτη πρώην αποικίες) έχει δείξει ότι οι εθνικά μειονοτικές ομάδες είναι περισσότερο ευάλωτες στη χρήση ουσιών. Η πρόσφατη εμπειρία των θεραπευτικών υπηρεσιών στη Θεσσαλονίκη (Θεραπευτικό Πρόγραμμα «ΙΘΑΚΗ», 1996) στην προσέγγιση επαναπατρισμένων Ελλήνων με πρόβλημα γλώσσας (επικοινωνίας) έδειξε ότι οι ομάδες αυτές έχουν προβλήματα χρήσης ουσιών που δεν αντιμετωπίζονται εξαιτίας της περιθωριοποίησης που συνήθως υφίστανται.

Ένα ενδιαφέρον στοιχείο που επισημαίνει ακόμη η μελέτη αυτή είναι η ανυπαρξία κοινωνικού δικτύου συμβουλευτικής που θα συνέβαλε στη διαμόρφωση του αιτήματος για θεραπεία και θα παρέπεμπε στα θεραπευτικά κέντρα. Οι χρήστες που ζήτησαν θεραπεία δεν προκύπτει ότι παραπέμφθηκαν από άλλες υπηρεσίες υγείας ή άλλους κοινωνικούς φορείς οι οποίοι ασχολούνται με το συγκεκριμένο ζήτημα. Εκείνο που βάρυνε στην απόφασή τους ήταν το αυστηρά ατομικό τους περιβάλλον (οικογένεια) ή συνειδητοποίηση της κατάστασής τους (προσωπική απόφαση και επιλογή). Εξαίρεση ίσως, και μόνον για τις νεώτερες ηλικίες, αποτελούν οι δικαστικές αρχές οι οποίες φαίνεται ότι αντί της ποινικής αντιμετώπισης προτείνουν στους νεαρούς χρήστες τα θεραπευτικά κέντρα, χωρίς ωστόσο, να υιοθετούν την ίδια στάση και για τους χρήστες μεγαλύτερης ηλικίας. Η σύνδεση, επομένως, των θεραπευτικών υπηρεσιών με μηχανισμούς που έχουν την εξουσία δικαστικής παραπομπής μπορεί να περιορίσει την επέκταση και την όξυνση του φαινομένου της χρήσης από εφήβους και όχι μόνο. Όλα τα παραπάνω συνηγορούν υπέρ της εντατικότερης επιμόρφωσης και ενημέρωσης των φορέων και των προσώπων που έρχονται

συχνά σε επαφή με χρήστες, γονείς χρηστών ή τις συνέπειες της χρήσης. Η ευκολότερη πρόσβαση των χρηστών στις σχετικές υπηρεσίες (ποικιλία υπηρεσιών, καλύτερη χωροταξική κατανομή των υπηρεσιών αυτών) πρέπει να αποτελεί στόχο της πολιτικής για τα ναρκωτικά. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να μειωθεί ο χρόνος που μεσολαβεί από την έναρξη της χρήσης ουσιών μέχρι την πρώτη επαφή για θεραπεία, ώστε να αντιμετωπίζονται πιο έγκαιρα τα προβλήματα που σχετίζονται με την χρήση. Το γεγονός ότι τα ποσοστά μόλυνσης από ηπατίτιδα και κυρίως από τον ιό του AIDS είναι μάλλον χαμηλά δεν είναι από μόνο του καθησυχαστικό. Κι αυτό, γιατί μόνον το ένα τρίτο όσων προσέρχονται στους συμβουλευτικούς σταθμούς έχει υποβληθεί σχετικά πρόσφατα σε ιατρικές εξετάσεις. Στις εξετάσεις που ακολουθούν το ποσοστό όσων έχουν προσβληθεί από την ηπατίτιδα αυξάνει δραματικά. Δεν συμβαίνει το ίδιο και με τον ιό του HIV, αφού τα ποσοστά παραμένουν και ύστερα από τις εξετάσεις αυτές χαμηλά. Πρέπει, ωστόσο να αναπτυχθούν προγράμματα για τον ιατρικό έλεγχο των χρηστών, την ενημέρωσή τους για τους κινδύνους μόλυνσης από την ηπατίτιδα ή τον ιό του AIDS που συνδέονται με την ανεξέλεγκτη και πολλαπλή χρήση ουσιών και τη σεξουαλική διαπαιδαγώγησή τους. Ιδιαίτερα χρήσιμη μπορεί να αποδειχθεί η λειτουργία «Γραμμής SOS» και κινητών μονάδων περίθαλψης για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών. Τα προγράμματα προσέγγισης χρηστών στο δρόμο είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά για όσους χρήστες δεν προσέρχονται στις υπηρεσίες.

Η ανεργία, ένα από τα κύρια προβλήματα των σύγχρονων κοινωνιών που για πολλούς ερευνητές συνδέεται με την χρήση ουσιών, αποτελεί αιτιολογικό παράγοντα της υποτροπής. Είναι λοιπόν σημαντική για την κοινωνική επανένταξη των αποθεραπευμένων χρηστών η περαιτέρω ανάπτυξη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, υποστήριξης και διαμεσολάβησης στην αγορά εργασίας. Η ανάπτυξη δικτύων υποστήριξης όπου θα συμμετέχουν, πέρα από τις θεραπευτικές υπηρεσίες, εργοδοτικοί οργανισμοί και οργανισμοί επαγγελματικής εκπαίδευσης μπορεί να βοηθήσει ουσιαστικά τους πρώην χρήστες να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που συνοδεύουν την προσπάθειά τους να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Σε ό,τι αφορά τη θεραπευτική αντιμετώπιση, χρειάζεται να αναπτυχθούν προγράμματα συμβουλευτικής γονέων με στόχο της συντομότερη κινητοποίηση του χρήστη. Χρειάζεται επίσης να αναπτυχθούν ανοικτά προγράμ-

ματα συμβουλευτικής και υποστήριξης για τους περιστασιακούς χρήστες ουσιών. Είναι, επιπλέον, σημαντική η περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου των θεραπευτικών κοινοτήτων και των προγραμμάτων απεξάρτησης όπως επίσης και η ανάπτυξη προγραμμάτων κινητοποίησης των χρηστών μέσα στη φυλακή, ώστε να αυξηθούν οι παραπομπές από το σωφρονιστικό σύστημα στα θεραπευτικά προγράμματα.

Η έλλειψη ανάλογων εργασιών από άλλα κέντρα που παρέχουν παρεμφερείς υπηρεσίες αποτελεί πρόσθετο αντικείμενο προβληματισμού. Η ύπαρξή τους θα μας επέτρεπε να αναλύσουμε τα χαρακτηριστικά των ατόμων που απευθύνονται στις διάφορες υπηρεσίες και να εκτιμήσουμε συνολικά τις ανάγκες τους. Επιπλέον, θα διευκόλυνε σημαντικά το συντονισμό των υπηρεσιών. Το ότι ένα χρόνο περίπου μετά τη δημοσίευση της πρώτης αναφοράς του ΚΕ.ΘΕ.Α (1996) υπάρχουν ακόμη δύο αναφορές (από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Ναρκωτικά και την τοξικομανία και από το Ελληνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά και την τοξικομανία) αποτελεί καλή συγκυρία και επιτρέπει να οργανωθεί καλύτερα η πολιτική παρέμβαση στο χώρο της τοξικοεξάρτησης.

Η ανάπτυξη κοινής, κατά το δυνατόν, μεθοδολογίας και συγγενών παρουσιάσεων θα έδινε στους μελετητές του φαινομένου τη δυνατότητα να αποκτήσουν πληρέστερη εικόνα στηριζόμενοι στα δεδομένα και όχι σε εικασίες ή στερεότυπα. Η εμπειρία, επίσης, των Θεραπευτικών Κέντρων είναι σημαντική πηγή πληροφοριών που μέχρι πολύ πρόσφατα παρέμενε αναξιοποίητη. Με δεδομένο ότι οι χρήστες ουσιών στην Ελλάδα έχουν ουσιαστικά δύο σημεία αναφοράς, τα Θεραπευτικά Κέντρα και τις υπηρεσίες καταστολής, είναι ευνόητη η σημασία της ανάπτυξης υπηρεσιών τεκμηρίωσης και έρευνας από τα θεραπευτικά κέντρα, ώστε να μπορούν να παρουσιάζουν τις υπηρεσίες που παρέχουν και επιπλέον να ανατροφοδοτούνται με σχετικές πληροφορίες.

Κεφαλαιώδες, πάντως, παραμένει το ζήτημα της τήρησης του κώδικα δεοντολογίας που εγγυάται τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που συλλέγονται και την προστασία τόσο των χρηστών που ζητούν θεραπεία όσο και εκείνων που παρέχουν υπηρεσίες θεραπείας από κάθε πιθανή κακή χρήση των δεδομένων (Hartnoll 1994). Στο ίδιο άλλωστε πνεύμα κινείται και ο Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της τοξικομανίας ο οποίος ανα-

φέρεται σαφώς στην προστασία των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζει η Σύμβαση 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης περί προστασίας των προσώπων έναντι της αυτόματης ηλεκτρονικής επεξεργασίας των στοιχείων προσωπικού χαρακτήρα (Κανονισμός ΕΟΚ 1993).

Επειδή η καταγραφή των στοιχείων απαιτεί να αναπτύξουν οι υπηρεσίες πρόσθετες δραστηριότητες και τα θεραπευτικά κέντρα αντιμετωπίζουν με επιφύλαξη ανάλογες διαδικασίες, χρειάζεται να αποσαφηνισθεί η σημασία αυτών των δραστηριοτήτων και το ότι σε καμία περίπτωση δε διαταράσσουν το βασικό έργο των θεραπευτικών κέντρων και δε θέτουν σε κίνδυνο το απόρρητο των πληροφοριών. Αυτό σε συνδυασμό με τα πολύ υψηλά ποσοστά θετικής αξιολόγησης της συνέντευξης μπορούν να άρουν την επιφυλακτικότητα των θεραπευτικών υπηρεσιών δεδομένου ότι οι χρήστες φαίνεται να κατανοούν τη χρησιμότητα της συλλογής των πληροφοριών. Η τακτική δημοσιοποίηση αναφορών από τις υπηρεσίες θα μας επιτρέψει να εκτιμήσουμε συνολικά την εικόνα που παρουσιάζει η ζήτηση θεραπείας.

Τέλος, η μελέτη των αποτελεσμάτων από διάφορες θεραπευτικές υπηρεσίες που εκτιμά το δείκτη πρώτης ζήτησης θεραπείας και ο συνδυασμός τους με άλλους έμμεσους δείκτες του φαινομένου της χρήσης καθιστά ακριβέστερες τις εκτιμήσεις σχετικά με τον πραγματικό αριθμό των χρηστών. ώστε η πολιτική ανάπτυξης των υπηρεσιών να ανταποκρίνεται πιο εύστοχα στις ανάγκες που προκύπτουν.

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΚΕ.ΘΕ.Α

Η αποτελεσματικότητα των Θεραπευτικών Κοινοτήτων έχει αποτελέσει αντικείμενο πολλών μελετών που παρουσιάζουν συγκριτικά αποτελέσματα με άλλα μοντέλα θεραπείας οι πιο γνωστές έρευνες διεθνώς είναι η DARP (Drug Abuse Reporting System) και η TOPS (Treatment Outcome Prospective Study). Οι περισσότεροι Θεραπευτικοί οργανισμοί πραγματοποιούν έρευνες αποτελεσματικότητας που εστιάζουν σε τρία βασικά κριτήρια την αποχή από τις ουσίες, την παραβατική συμπεριφορά και την επαγγελματική αποκατάσταση.

Το 1993 το ΚΕ.ΘΕ.Α σε συνεργασία με την ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών πραγματοποίησε έρευνα αποτελεσματικότητας με στόχο τον έλεγχο της κατάστασης των εξαρτημένων ατόμων που εισήχθησαν για θεραπεία απεξάρτησης το διάστημα από 01.01.88 έως και 31.12.88 στις Θεραπευτικές Κοινότητες ΙΘΑΚΗ και ΣΤΡΟΦΗ. Η έρευνα αυτή εξέτασε την πορεία των ατόμων 5 χρόνια μετά την εισαγωγή τους στις Θεραπευτικές Κοινότητες, ανεξάρτητα από το αν είχαν ολοκληρώσει η όχι τη θεραπεία τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας δημοσιεύτηκαν το 1996, στο περιοδικό ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (τεύχος 42).

Το 1995 το ΚΕ.ΘΕ.Α πραγματοποίησε νέα έρευνα αποτελεσματικότητας για τα άτομα που εισήχθησαν στη θεραπευτική Κοινότητα ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ το χρονικό διάστημα από 01.10.89 έως και 31.12.90. Παρακάτω παρουσιάζονται πρώτη φορά τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής.

Μεθοδολογία

Για τη διεξαγωγή της έρευνας χρησιμοποιήθηκε ημιδομημένη συνέντευξη που στηρίχθηκε στο ερωτηματολόγιο ASI (Addiction Severity Index. Mc Lellan) το οποίο συλλέγει πληροφορίες για τους παρακάτω τομείς:

- ✓ κατάσταση υγείας
- ✓ επαγγελματική και οικονομική κατάσταση
- ✓ χρήση αλκοόλ και ναρκωτικών
- ✓ νομική κατάσταση
- ✓ οικογενειακές και κοινωνικές σχέσεις
- ✓ ψυχική κατάσταση

Η έρευνα θέλησε να ελέγξει την κατάσταση όλων των ατόμων (N = 92) 5 χρόνια μετά την εισαγωγή τους για θεραπεία, ανεξάρτητα από το χρόνο παραμονής τους σε αυτή. Τελικά ανεβρέθηκαν και δέχτηκαν να απαντήσουν στα ερωτήματα της έρευνας 65 άτομα (53 άνδρες και 12 γυναίκες), αριθμός ικανοποιητικός για την εγκυρότητα της έρευνας. Ο μέσος όρος ηλικίας των ατόμων ήταν τα 33 έτη.

Την περίοδο που έγινε η έρευνα 60 από τα άτομα αυτό βρισκονταν στην ευρύτερη κοινωνία και 5 στη φυλακή. Από τα υπόλοιπα 27 άτομα. 3 βρί-

σκονταν στο εξωτερικό και η επικοινωνία μαζί τους ήταν αδύνατη. 12 δεν βρέθηκαν, 2 είχαν αποβιώσει, 2 ήταν στη φυλακή, 4 αρνήθηκαν να απαντήσουν, 2 δεν ήρθαν στη συνάντηση και 2 βρίσκονταν σε άλλη πόλη.

Για να εξασφαλιστεί η εγκυρότητα της έρευνας, οι πληροφορίες διασταυρώθηκαν με άλλες πηγές όπως ομάδες αποφοίτων, οικογένεια κ.λ.π.

Αποτελέσματα

α) Χρήση Ουσιών

Το 100% των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα στην περίοδο πριν την επαφή του με τα Θεραπευτικά Προγράμματα του ΚΕ.ΘΕ.Α, έκανε χρήση ουσιών. Η συντριπτική πλειοψηφία (96.9%) χρησιμοποιούσε ως κύρια ουσία κατάχρησης την ηρωίνη. Από τα 65 άτομα της έρευνας, τα 48 (ποσοστό 73,8%) δεν χρησιμοποιούσαν καμία ουσία τα τελευταία 5 χρόνια (από την εποχή της θεραπείας μέχρι και τη διεξαγωγή της έρευνας) ανεξάρτητα από το αν είχαν ολοκληρώσει το πρόγραμμα.

β) Νομικά Προβλήματα

Το 75,4% των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα είχε συλληφθεί τουλάχιστον μία φορά πριν ενταχθεί σε θεραπεία. Μετά τη θεραπευτική εμπειρία βρέθηκε ότι ποσοστό μόνο 1,38% είχε εμπλοκή με το ποινικό σύστημα.

γ) Επαγγελματική Κατάσταση

Το 80% των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα, όταν έφθασαν στις θεραπευτικές υπηρεσίες του ΚΕ.ΘΕ.Α, ήταν άνεργοι ή είχαν περιστασιακή απασχόληση.

Μετά τη θεραπευτική εμπειρία είχε πλήρη απασχόληση, ποσοστό 70,8%.

Συμπεράσματα

Από τα παραπάνω στοιχεία είναι φανερό ότι η συμμετοχή σε κάποιο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, βελτιώνει την κατάσταση του ατόμου

όσον αφορά τη χρήση ουσιών και την επαγγελματική απασχόληση και περιορίζει την παραβατική συμπεριφορά.

Η αποτελεσματικότητα της θεραπείας συναρτάται άμεσα με τη διάρκεια παραμονής στο πρόγραμμα. Από την παρούσα έρευνα, όπως και από άλλες (DARP, TOPS), φαίνεται ότι αυτοί που ολοκληρώνουν το πρόγραμμα έχουν καλύτερη έκβαση από όσου διέκοψαν. Ωστόσο, ακόμα και για όσους δεν ολοκλήρωσαν τη θεραπεία, η επαφή για μικρό χρονικό διάστημα (90 μέρες) με το πρόγραμμα, μπορεί να αποτελέσει αφετηρία για τη διακοπή της χρήσης και να επηρεάσει θετικά την εξέλιξη του ατόμου.

Η παρούσα έρευνα είναι απαραίτητο να επαναληφθεί ύστερα από 5 χρόνια, προκειμένου να υπάρχουν συγκριτικά αποτελέσματα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Τσερενζούλιας Δήμος- Αιμοδότης

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Να προσφέρω την εργασία μου και την βοήθειά μου χωρίς χρηματικό αντάλλαγμα.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Προσφορά εργασίας με χρηματικό αντάλλαγμα.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Εθελοντές Αιμοδότες, Ερυθρός Σταυρός, Πρόσκοποι.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, υπάρχουν διάφορες στην αμοιβή και στο ωράριο.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι δεν παρεμβαίνει
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η ευαισθησία και η αγάπη για αυτό που κάνει.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Να προσπαθεί να δώσει λύσεις στην εργασία του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην προσωπική του ικανοποίηση και στην καλή γνώμη των άλλων.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι είναι διακριτή

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί του το επιβάλλει η εργασία του.

Ε.Ε.Σ Ιωαννίνων.

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Προσφορά χωρίς υλική αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εκτέλεση εργασίας με συνέπεια και ευθύνη.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Σώμα Ελληνίδων οδηγών – Γιατροί του Κόσμου – Γιατροί χωρίς σύνορα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Οι διαφορές πρέπει να είναι ως προς την αμοιβή η πρώτη ηθική και δεύτερη υλική.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η αγάπη προς τον συνάνθρωπο και η κοινωνικότητα.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Ο εθελοντής επεμβαίνει όπου χρειάζεται.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ο επαγγελματίας ανάλογα με τις γνώσεις του συμμετέχει σε όλους τους τομείς εργασίας.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ηθική ικανοποίηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Όχι

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι.

Ξυπολιά Γιώτα - Αιμοδότηρια

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;
Κάνω κάτι οικειοθελώς. Χωρίς να πληρώνομαι.
2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;
Εργάζομαι με σκοπό το κέρδος δηλ. πληρωμή.
3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Εθελοντές Αιμοδότες, Ερυθρός Σταυρός, Πρόσκοποι
4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Η σημαντικότερη είναι η οικονομική διαφορά
5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Όχι.
6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι.
7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Ευαισθησία, κοινωνικότητα.
8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Όχι, είναι αδιαβάθμητο.
9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Ναι, είναι συγκεκριμένο
10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι’ αυτό που κάνει;
Ναι, έχει

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Σε ηθική ικανοποίηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, δεν μπορεί.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί ένας επαγγελματίας ασκεί διοίκηση.

Παπαδόπουλος Κώστας - Αιμοδότης

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Προσφορά εργασίας χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Προσφορά εργασίας με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ερυθρός Σταυρός, Εθελοντές Αιμοδότες, Ελπίδα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, ένας εθελοντής δεν πληρώνεται ενώ ο επαγγελματίας πληρώνεται.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η καλή θέληση, η ανάγκη να βοηθήσει.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, κάθε φορά καθορίζεται από την διάθεση που έχει.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, κάνει κάτι το συγκεκριμένο καθημερινά.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι’ αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ικανοποίηση από τα αποτελέσματα της προσφοράς του.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι διακριτοί, ως προς τα καθήκοντά τους.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι.

Διαμαντής Πέτρος - Αιμοδότης

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";**
Να προσφέρουμε κάτι με την θέλησή μας, χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";**
Άσκηση επαγγέλματος με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Εθελοντές Αιμοδότες, Πρόσκοποι, Γιατροί του Κόσμου.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Η σημαντικότερη είναι η οικονομική διαφορά.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Σε καμία περίπτωση
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Θέληση να βοηθήσει όσους έχουν ανάγκη.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην προσωπική του ικανοποίηση

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, γιατί οι ρόλοι τους είναι τελείως διαφορετικοί.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν έχει εξουσία.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, λόγω των προσόντων του.

Μανωλόπουλος Παναγιώτης - Αιμοδότης

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;
Προσφορά υπηρεσιών οικειοθελώς.
2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;
Εργασίας με αμοιβή.
3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Εθελοντές Αιμοδότες, Ε.Ε.Σ.
4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Ναι, υπάρχουν, όπως αμοιβή, ευθύνες, ωράριο.
5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Ένας εθελοντής μόνο βοηθάει την διοίκηση.
6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι.
7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Η εμπειρία, η αγάπη, η ευαισθησία.
8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Όχι, κάθε φορά είναι διαφορετικό.
9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Ναι, ένας επαγγελματίας προσπαθεί να λύσει κάθε πρόβλημα που παρουσιάζεται..

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ηθική ικανοποίηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, δεν μπορεί.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, μπορεί.

Δημητρακοπούλου Δέσποινα – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Η παροχή υπηρεσιών χωρίς χρηματική αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Η προσφορά εργασίας με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ε.Ε.Σ, Σώμα προσκόπων, το χαμόγελο του παιδιού, Γιατροί Χωρίς Σύνορα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, όπως η χρηματική αμοιβή, η συνέπεια, τα καθήκοντα.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η ευαισθησία – αγάπη για τον συνάνθρωπό του.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, το επίπεδο ενός επαγγελματία είναι συγκεκριμένο.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ηθική ικανοποίηση, στην καλή γνώμη των άλλων.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν είναι μέσα στα καθήκοντά του.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ήδη ασκεί.

Ζαβέρδα Πόπη – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Παροχή βοήθειας και υπηρεσιών χωρίς χρήματα.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Παροχή εργασίας με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ε.Ε.Σ, Σώμα Ελλήνων Προσκόπων, Σώμα Ελληνίδων οδηγών, Γιατροί Χωρίς Σύνορα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, όπως είναι η αμοιβή, τα καθήκοντα, οι διοικητικές ευθύνες.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Απόκτηση εμπειριών, αγάπη για αυτό που κάνει.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, κάθε φορά είναι διαφορετικό.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, γιατί είναι συγκεκριμένο.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι..

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Σε οτιδήποτε άλλο, εκτός από χρήματα.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι διακριτοί, εξαιτίας των καθηκόντων που έχει ο καθένας.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν έχει τις κατάλληλες γνώσεις.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί ήδη ασκεί.

Βαλδαμανζή Σαλώμη – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";**
Εθελοντισμός είναι η προσφορά εργασίας χωρίς χρηματική αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";**
Επαγγελματισμός είναι η προσφορά εργασίας με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ε.Ε.Σ, Σαμαρείτες, Γιατροί του Κόσμου, Σώμα Ελληνίδων οδηγών.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, υπάρχουν. Χρηματικές διαφορές αλλά και διοικητικές διαφορές.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι, δεν μπορεί να είναι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Αγάπη για αυτό που κάνει, κάλυψη ελεύθερου χρόνου.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Το επίπεδο εργασίας ενός επαγγελματία καθορίζεται από τις γνώσεις του, και από ότι του έχουν αναθέσει να κάνει.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Έχει μεγάλη ευθύνη.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Σε ηθική ικανοποίηση, ευχαρίστηση, αλλά όχι σε χρήμα.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι διακριτοί στον μισθό, στα καθήκοντα.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, δεν μπορεί.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, ασκεί διοίκηση.

Βγενοπούλου Χαρίκλεια – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Να προσφέρω κάτι οικειοθελώς, χωρίς χρηματικό αντάλλαγμα.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Να προσφέρω την εργασία μου με χρηματική αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ε.Ε.Σ, Γιατροί του Κόσμου, Σώμα Ελληνίδων οδηγών, Σαμαρείτες.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Φυσικά και υπάρχουν. Η βασικότερη είναι η χρηματική αμοιβή.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι, δεν παρεμβαίνει.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Τα κίνητρα είναι απόκτηση εμπειριών, η αγάπη για αυτό που κάνει.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Το επίπεδο εργασίας ενός εθελοντή δεν μπορούμε να το καθορίσουμε. Αυτό εξαρτάται από τις ικανότητές του.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, πρέπει να λύσει τα προβλήματα που παρουσιάζονται.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Φυσικά και έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Αποτιμάται σε ηθική ικανοποίηση, εκπλήρωση στόχων, όχι πάντως σε χρηματική αμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, άλλα είναι τα καθήκοντα ενός εθελοντή και άλλα ενός επαγγελματία.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, δεν μπορεί, γιατί δεν έχει τα κατάλληλα προσόντα.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, μπορεί.

Κοινωνική Πρόνοια Πρέβεζας (2 Άτομα)

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Προσφορά υπηρεσιών χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εφαρμογή γνώσεων – εμπειριών.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ερυθρός Σταυρός, Φιλανθρωπικό Σωματείο η “Αγία Ελεούσα”, Γηροκομείο Πρέβεζας, Φλόγα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι. Στον τρόπο αμοιβής, στον χρόνο απασχόλησης. Η ικανοποίηση για τον επαγγελματία είναι οικονομική και ηθική, ενώ για τον εθελοντή μόνο ηθική.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Αγάπη στον συνάνθρωπο, κοινωνικότητα.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Ανάλογα με τις ικανότητές του.

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Σ' όλους τους τομείς ανάλογα με τα προσόντα του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;
Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;
Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;
Ηθική ικανοποίηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;
Ναι, διακρίνονται με βάση την αμοιβή και τα καθήκοντα διοίκησης.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;
Όχι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;
Ναι, λόγω γνώσεων που έχει.

Παπακώστα Τίτα. Σ.Ε.Π Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Προσφέρω τις υπηρεσίες μου στο κοινωνικό σύνολο χωρίς υλική ανταμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εφαρμογή γνώσεων κατά την άσκηση επαγγέλματος.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ερυθρός Σταυρός, Γιατροί χωρίς σύνορα κ.α
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, στον τρόπο αμοιβής.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Πάνω απ’ όλα είναι η αγάπη, η κοινωνικότητα η ανιδιοτέλεια κ.τ.λ.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Το επίπεδο εργασίας ενός εθελοντή ποικίλλει ανάλογα με τα προβλήματα και τις δυσκολίες που παρουσιάζονται και που αυτός καλείται να αντιμετωπίσει π.χ προσφορά αίματος από εθελοντή αιμοδότη, προσφορά εθελοντών για την προστασία άγριων ζώων κ.τ.λ.

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;

Καθορίζεται από τις ικανότητές του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ηθική ανταμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Διακρίνονται λόγω της αμοιβής.

---

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν έχει τα προσόντα.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί έχει τα προσόντα.

Τάση Ελένη (Σώμα Ελλήνων Προσκόπων Άρτας)

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Παρέχω τις υπηρεσίες μου σ’ αυτούς που έχουν ανάγκη, χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Προσφέρω τις υπηρεσίες μου έναντι αμοιβής.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Σώμα Προσκόπων Εθελοντών Αιμοδοτών Ε.Ε.Σ
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, στο ωράριο και στην αμοιβή.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Ο εθελοντής διακατέχεται από αγάπη για τον συνάνθρωπό του.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Ο εθελοντής καλείται να προσφέρει τη βοήθειά του οπουδήποτε χρειάζεται.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Τα προσόντα και οι γνώσεις που έχει ένας επαγγελματίας καθορίζουν το επίπεδο εργασίας του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Σε ηθική ικανοποίηση που απορρέει από την εκπλήρωση του καθήκοντος.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Είναι διακριτοί στα καθήκοντα.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, λόγω έλλειψης γνώσεων.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, λόγω πείρας και γνώσεων που πιστοποιούνται από τους τίτλους σπουδών που έχει.

Ζαφειροπούλου Αγγέλα – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;

Είναι να προσφέρει την βοήθειά μας προς τους συνανθρώπους μας, χωρίς χρηματικό αντάλλαγμα.

2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;

Να προσφέρουμε τις υπηρεσίες μας με σκοπό το χρηματικό κέρδος.

3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.

Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Εθελοντές Σαμαρείτες, Σώμα Ελλήνων Προσκόπων, Σώμα Ελληνίδων Οδηγών.

4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.

Ναι, υπάρχουν. Αυτές είναι η αμοιβή, το ωράριο, η εξουσία, τα καθήκοντα.

5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;

Όχι, δεν παρεμβαίνει.

6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;

Όχι.

7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;

Η αγάπη για αυτό που κάνει, κάλυψη ελεύθερου χρόνου.

8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;

Όχι, αυτό εξαρτάται με το τι ανατίθεται κάθε φορά σε ένα εθελοντή.

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;

Ναι, πρέπει να βάλει προς ενέργεια ότι του ανατίθεται.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Φυσικά, και έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ικανοποίηση που νιώθει από αυτό που κάνει, στην αγάπη για τον συνάνθρωπό του..

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, ως προς τα καθήκοντα τους.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, δεν μπορεί.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, ο επαγγελματίας ασκεί διοίκηση.

Γασταρινάτου Ιωάννα – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Είναι να παρέχουμε την βοήθειά μας οικειοθελώς, στο κοινωνικό σύνολο.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Να παρέχουμε την εργασία μας πάντα με χρηματικό αντάλλαγμα.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ε.Ε.Σ, Σώμα προσκόπων, Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Ελπίδα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Φυσικά και υπάρχουν. Αυτές είναι οικονομικές διαφορές, καθώς επίσης διαφορές στην εργασία - καθήκοντα
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Παρεμβαίνει για να βοηθήσει.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Ευαισθησία, αγάπη για αυτό που κάνει.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, γιατί κάθε φορά είναι διαφορετικό.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, το επίπεδο εργασίας ενός επαγγελματία κάθε φορά είναι συγκεκριμένο.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, αυτό που κάνει πρέπει να το κάνει σωστά.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην εσωτερική του πληρότητα.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν έχει τα προσόντα.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί έχει υποχρέωση.

Μαυροειδή Ιφιγένεια – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Το να προσφέρω βοήθεια χωρίς να περιμένω αντάλλαγμα.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Η άσκηση επαγγέλματος έναντι αμοιβής.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Γιατροί του Κόσμου, Εθελοντές Αιμοδότες, Πρόσκοποι.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Υπάρχουν όσον αφορά την αμοιβή.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η ανάγκη συμμετοχής στα προβλήματά της κοινωνίας μας.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Ο εθελοντής παρουσιάζεται όποτε και όπου υπάρχει ανάγκη
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Η παρουσία του επαγγελματία στην εργασία του πρέπει να είναι συνεπής.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Αποτιμάται σε ηθική ανταμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί ο ρόλος του είναι να βοηθάει αυτούς που έχουν ανάγκη.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι.

Μπούδια Διονυσία – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Είναι να προσφέρουμε τον εαυτό μας, να βοηθήσουμε τον συνάνθρωπό μας, χωρίς να πληρωνόμαστε.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Είναι η προσφορά εργασίας με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ε.Ε.Σ, Πρόσκοποι, Ελπίδα, Γιατροί του Κόσμου.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Φυσικά, και υπάρχουν. Αυτές είναι η αμοιβή, οι υποχρεώσεις, οι συνέπειες στην εργασία.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Αγάπη για αυτό που κάνει, κοινωνική ευαισθησία.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, κάθε φορά είναι διαφορετικό.

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;

Ναι, αυτό είναι συγκεκριμένο

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ευχαρίστησή του.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, οι ρόλοι τους είναι τελείως διαφορετικοί.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν μπορεί να πάρει αποφάσεις.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί ένας επαγγελματίας πάντα ασκεί διοίκηση.

Ραζή Βούλα – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Βοήθεια προς τον συνάνθρωπο χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε μορφή αμοιβής.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εκτέλεση εργασίας μέσα σε νόμιμα πλαίσια.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Σώμα Ελληνίδων οδηγών, Εθελοντές Αιμοδότες.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ο επαγγελματίας ακολουθεί συγκεκριμένο ωράριο ενώ ο εθελοντής όχι.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι, δεν μπορεί να είναι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Ο ελεύθερος χρόνος, η ανάγκη προσφοράς.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Η εργασία του εθελοντή δεν υπάγεται σε συγκεκριμένους κανονισμούς.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ο επαγγελματίας εκτελεί την εργασία του κατόπιν σχεδιασμού.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ηθική ικανοποίηση, ευχαρίστηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι διακριτοί όσον αφορά τις απολαβές ηθικές ή υλικές.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι.

Κωνσταντινοπούλου Σερίνα – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Η οποιαδήποτε προσφορά η οποία δεν συνοδεύεται από αμοιβή
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Η εκτέλεση καθηκόντων με γνώμονα τους κανονισμούς.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Σώμα Ελληνίδων οδηγών, Γιατροί χωρίς σύνορα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Αμοιβή, ωράριο, καθήκοντα.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι, δεν μπορεί.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η ανάγκη να συμμετέχει σε κάποια ομάδα και να προσφέρει.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Η εργασία του εθελοντή δεν υπακούει σε συγκεκριμένους κανόνες.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Η εργασία του επαγγελματία γίνεται από την τήρηση ορισμένων κανόνων.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Φυσικά και έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ηθική και όχι υλική ανταμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Είναι όσον αφορά το ωράριο, την αμοιβή και τον χρόνο απασχόλησης.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί συμμετέχει για να προσφέρει.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις όσον αφορά τις γνώσεις.

Κ^α Πρέντζα Άννα (Κέντρο Πρόληψης Άρτας)

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Παροχή υπηρεσίας χωρίς αμοιβή. Έχει ξεφύγει από την αγαθοεργία και είναι μια στάση ζωής.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Καθορισμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις θεσμοθετημένες και αμοιβόμενες.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Γιατροί του κόσμου, Διεθνής αμνηστία, Greenpeace, Unicef, Ερυθρός Σταυρός, Ελπίδα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, αμοιβή, ωράριο, επιλογή στον εθελοντισμό.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι, μόνο για να βοηθήσει την διοίκηση.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι, δεν μπορεί.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Αγάπη για αυτό που κάνει, κάλυψη ελεύθερου χρόνου.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Δεν μπορεί να καθοριστεί.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, ανάλογα με τις γνώσεις του, τα προσόντα του και τον χώρο εργασίας.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, γιατί όταν ασχοληθεί με κάτι πρέπει να το φέρει εις πέρας.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Αναγνώριση από την κοινωνία, ηθική ικανοποίηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Υπάρχουν κοινά σημεία ως προς την ευθύνη και την δημιουργικότητα.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Μπορεί.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ασκεί γιατί έχει υποχρέωση.

φή όπου ασχολήθηκε με την αποκατάσταση των προσφύγων και την παροχή υλικής και ιατρικής βοήθειας.

2. Η Μικρασιατική Καταστροφή

Μετά την κατάρρευση του Μικρασιατικού Μετώπου άρχισε η φυγή προς την Ελλάδα, όλοι τους ήταν άστεγοι, ασθενείς και ζητούσαν άσυλο και προστασία από το ελληνικό κράτος. Εκτός όμως της κρατικής μέριμνας στο έργο της αποκατάστασης των προσφύγων, σημαντικό ρόλο διαδραμάτισαν και οι φιλανθρωπικές εθελοντικές οργανώσεις τόσο εντός όσο και εκτός Ελλάδας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Χ.Α.Ν Θεσσαλονίκης, όπου παρεχώρησε πολύτιμο υλικό ενδυμασίας στους πρόσφυγες. Σημαντική ήταν η βοήθεια του Ερυθρού Σταυρού για την αποκατάσταση των προσφύγων.

3. Γενικά περί Εθελοντικών Οργανώσεων στην Ελλάδα. 1970 και μετά.

Μέχρι τις αρχές του 1970 η κυβερνητική παρέμβαση στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας περιοριζόταν σχεδόν αποκλειστικά σε ιδρυματική φροντίδα. Υπήρχαν ιδρύματα για ορφανά εγκαταλελειμμένα ή παραμελημένα παιδιά και νέους, ιδρύματα για κουφούς, τυφλούς καθώς και γηροκομεία. Όμως η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών μέσα στα ιδρύματα ήταν χαμηλού επιπέδου και οι ελλείψεις σε επαγγελματικό προσωπικό πολύ μεγάλες.

Οι εθελοντικές Οργανώσεις κοινωνικής πρόνοιας κάλυπταν ένα μικρό μέρος των αναγκών του πληθυσμού με προγράμματα εξωιδρυματικής φροντίδας. Το 1980 υπήρχαν 1.053 οργανώσεις κοινωνικής πρόνοιας σ' όλη τη χώρα. Απ' αυτές το 33% ανήκε στον εθελοντικό μη κερδοσκοπικό τομέα. Ενώ την περίοδο 1980 – 1988 οι οργανώσεις κοινωνικής πρόνοιας του δημοσίου τομέα αυξήθηκαν κατά 68% ενώ οι οργανώσεις του εθελοντικού τομέα μειώθηκαν κατά 18%.

Στην δεκαετία του 1990 η ελληνική κυβέρνηση ενθαρρύνει την επέκταση του εθελοντικού μη κερδοσκοπικού τομέα, αυξάνοντας συγχρόνως τον έ-

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ηθική ικανοποίηση, συναισθηματική κάλυψη.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Υπάρχουν κοινά σημεία ως προς την ευθύνη και την δημιουργικότητα.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Μπορεί, όταν του το αναθέσει κάποιο διοικητικό στέλεχος.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ασκεί ήδη.

Βάσω Αθανασοπούλου - Αιμοδότρια

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Κοινωνική ευαισθησία, δράση, δέσμευση, διάθεση, προσφοράς χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Γνώση, εξειδίκευση, δέσμευση, κέφι, ζήλος για το παραγόμενο έργο.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Κίνηση ΠΡΟΤΑΣΗ, Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών, Αντικωφωτική Οργάνωση, ΟΙΚΙΠΑ, Όμιλος Συμπαράστασης και Αγάπης, Περιβαλλοντική Λέσχη Αχαΐας, Αντικαπνιστικός Σύλλογος, Γιατροί του Κόσμου, Ορίζοντες, Υπόσχεση, Ερυθρός Σταυρός, Αντικαρκινική Εταιρεία, Εταιρεία, Κοινοτικής Ψυχιατρικής Νοτιοδυτικής Ελλάδας.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Υπάρχουν διαφορές μεγαλύτερες ή μικρότερες ανάλογα με την φιλοσοφία του φορέα ανάλογα με τον ρόλο του εθελοντή εργαζόμενου. Η βασική διαφορά είναι η μη αμειβόμενη εργασία που προσφέρει ο εθελοντής.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Αν το οργανόγραμμα του φορέα το επιτρέπει μπορεί ο εθελοντής να παρεμβαίνει και σε αυτό το επίπεδο.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Μπορεί, αν δεσμεύει πολύ χρόνο και έχει αναλάβει να βγάλει εις πέρας βασικά κομμάτια του έργου του φορέα χωρίς την εμπύχωση, ενίσχυση από άλλους εργαζόμενους.

- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Διάθεση προσφοράς, είναι το φανερό κίνητρο, άλλα κίνητρα μπορεί να είναι τόσα όσο και οι εθελοντές!!
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Το καταστατικό του φορέα μπορεί να ορίζει το ελάχιστο δέσμευσης ή τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη συμμετοχή στο φορέα.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Το ίδιο ισχύει και για τον επαγγελματία ανάλογα με τη σύμβαση που υπογράφει.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει.
- 11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Η ευθύνη του επαγγελματία είναι πιο αυξημένη δεδομένου ότι η δέσμευσή του με τον φορέα είναι αυξημένη.
-
- 12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;**
Δέσμευση, ζήλος, διάθεση για μάθηση, ποιότητα.
- 13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;**
Είναι διακριτοί. Ο επαγγελματίας εργάζεται επ' αμοιβή, είναι εξειδικευμένος στο αντικείμενό του, αφιερώνει κατά κανόνα περισσότερο χρόνο όσον αφορά στο έργο του, έχει μεγαλύτερη δέσμευση.
- 14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;**
Ναι, αν έχει τις ανάλογες δεξιότητες και ο φορέας αφήνει αυτό το περιθώριο.
- 15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;**
Ναι, για τους παραπάνω λόγους που αφορούν τον εθελοντή.

Μουζιώτης Αλέξης. Μέλος Δ.Σ Κίνησης Πρότασης.

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;

Εννοούμε την εθελοντική προσφορά του εθελοντή προς τον συνάνθρωπο και γενικά προς την ζωή.

2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;

Σημαίνει να παράγεις ποιότητα και χρήματα στην τσέπη σου.

3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.

Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών, Αντικωφωτική Οργάνωση, ΟΙΚΙΠΑ, Όμιλος Συμπαραστάσης και Αγάπης, Περιβαλλοντική Λέσχη Αχαΐας, Αντικαπνιστικός Σύλλογος, Γιατροί του Κόσμου, Ορίζοντες, Ε.Ε.Σ, Υπόσχεση, Κίνηση Πρόταση, Ερυθρός Σταυρός, Σοροπτομιστικός Σύλλογος.

4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.

Σαφώς και υπάρχουν διαφορές. Ο εθελοντής προσφέρει τον προσωπικό του χρόνο, κάνοντας κατάθεση ψυχής προς τον συνάνθρωπο και γενικά προς την ζωή.

5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;

Παρεμβαίνει δυναμικά, μόνο όπου οι Εθελοντικοί φορείς είναι μαζί.

6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;

Σε καμία περίπτωση.

7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;

Κατάθεση ψυχής, Αγάπη – Ανθρωπιά – Αλληλεγγύη – Φιλία – Ειλικρίνεια – Συντροφικότητα. Με τις αξίες αυτές ο εθελοντής πορεύεται στη ζωή, για ποιότητα στη ζωή μας.

8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;

Απαντώ = Νο 7

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;

-----

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Σαφώς και έχει ευθύνη για αυτό που κάνει, ειδάλλως δεν είναι εθελοντής.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

-----

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ο εθελοντής κάνει κατάθεση ψυχής, και παίρνει χαρά για αυτό που κάνει αποκτώντας Γνώσεις και εμπειρίες Ζωής.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Σαφώς και είναι διακριτοί οι ρόλοι.

---

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Βεβαίως. Γιατί; (αυτονόητο)

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Βεβαίως. Γιατί; (αυτονόητο)

Ζαχαροπούλου Ελένη - Αιμοδότηρια

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;
Παροχή υπηρεσιών χωρίς αμοιβή.
2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;
Παροχή εργασίας με αμοιβή.
3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Εθελοντές Αιμοδότες, Ερυθρός Σταυρός.
4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Η σημαντικότερη είναι η οικονομική διαφορά
5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Όχι.
6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι.
7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Η θέληση και η αγάπη που νιώθει για κάτι.
8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Όπου χρειάζεται, ανάλογα με τις γνώσεις και τις εμπειρίες του.
9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Ναι, είναι καθορισμένο
10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;
Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ευχαρίστηση που νιώθει.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι διακριτικός.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν έχει τα προσόντα

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί έχει τα προσόντα.

Γεωργαντόπουλος Αντώνης - Αιμοδότης

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Βοηθάω κάποιον χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εργάζομαι με σκοπό την πληρωμή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Εθελοντές Αιμοδότες, Γιατροί του Κόσμου.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, όπως είναι η αμοιβή και οι ευθύνες που έχουν.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Συμπλήρωση των κενών του.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, κάθε φορά είναι διαφορετικό.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, είναι συγκεκριμένο, δίνει λύσεις στα προβλήματα.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ικανοποίησή του, όχι όμως σε χρήματα.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, όσον αφορά τα καθήκοντά τους.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι δεν μπορεί.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί έχει υποχρέωση.

Εκπαίδευση εθελοντών

Ο εθελοντής στην κοινωνία μας ταυτίζεται με τον αυθόρμητο ερασιτεχνικό και την επιφανειακή απασχόληση. Αν ο εθελοντισμός δεν συνδυάζεται με εκπαίδευση τότε συνήθως δεν προχωρά σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, υπάρχουν πολλές αποτυχίες, δεν γίνονται ορατές αλλαγές με τελικό αποτέλεσμα ή να επέρχεται απογοήτευση ή να εξαντλείται σε μικρές παρεμβάσεις Κυρίως συμπτωματικού και όχι προληπτικού χαρακτήρα π.χ βοήθεια πτωχών.

Η εκπαίδευση αποτελεί και εξειδικευμένες μορφές προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ομάδων στόχου. Ο όρος εκπαίδευση κοινότητας πρέπει να γίνεται αντιληπτός όχι ως μαθησιακή διαδικασία αλλά ως διεργασία και διαδικασία κατανόησης γεγονότων, έρευνας, ανάπτυξης δράσεων και διαμόρφωση στάσεων και συμπεριφορών που διευκολύνουν την λειτουργία των ατόμων και των ομάδων για μια ανθρώπινη ζωή με ποιότητα στα πλαίσια της αειφόρου ανάπτυξης .

Η ίδια η λειτουργία των ομάδων αποτελεί ανεξάντλητη πηγή εκπαίδευσης μέσα από τους διάφορους ρόλους ως μέλος, συντονιστής κ.τ.λ αλλά κυρίως μέσα από την πράξη πραγματοποιείται η εκπαίδευση των εθελοντών. Το μέλος εκπαιδεύει και εκπαιδεύεται, πράττει, αξιολογεί, διορθώνει και αυτή η διεργασία προχωρά για το πρόσωπο αλλά και την ομάδα. Υπάρχει μια συνεχής αλληλεπίδραση και εξέλιξη των διαφόρων επιπέδων που η κάθε αλλαγή στο ένα επίπεδο επιδρά στο άλλο και αυτό με την σειρά του στα προηγούμενα. Αυτή είναι μια συνεχής διαδικασία εκπαίδευσης.

Κίνητρα εθελοντή

Το άτομο το οποίο συμμετέχει σε εθελοντικές οργανώσεις έχει ορισμένα κίνητρα, είτε φανερά, είτε υποσυνείδητα:

- Η αγάπη του ανθρώπου προς την συνάνθρωπό του και η κατανόηση των προβλημάτων του.
- Η ανάγκη του ατόμου για πληροφόρηση – γνώσεις.
- Η ανάγκη του ατόμου και η πεποίθησή του για αλλαγή μέσα από την ομαδική συμμετοχή.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ικανοποίησή του.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, λόγω αμοιβής των καθηκόντων.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι γιατί δεν έχει τη δυνατότητα.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, μπορεί.

Λαλιώτη Ντάνα - Αιμοδότηρια

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Προσφέρω την βοήθειά μου χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εργάζομαι με σκοπό το κέρδος.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ερυθρός Σταυρός, ΕΜΑΚ, Εθελοντές Αιμοδότες.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, έχουν οικονομικές διαφορές, διαφορετικές ευθύνες και συνέπειες.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η ευαισθησία για τον συνάνθρωπο.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, αυτό εξαρτάται από το τι θα του αναθέσουν οι άλλοι.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, εκτελεί την εργασία του χωρίς προβλήματα.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Όχι, σε χρήματα.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, όσον αφορά τα καθήκοντά τους, τις ευθύνες τους.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν έχει τα προσόντα.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι.

Αναγνώστου Γεωργία. Ε.Ε.Σ Ιωαννίνων

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;

Εθελοντισμός σημαίνει ανιδιοτελής προσφορά, προσφορά αγάπης, περσίσευμα καρδιά, ακόμα θα μπορούσε να σημαίνει μια ιδιόμορφη και υπέροχη “τρέλα...”

2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;

Επαγγελματισμός σημαίνει προσφορά εργασίας ορισμένη και επιβεβλημένη με χρηματική αμοιβή.

3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.

Ε.Σ, Χαμόγελο του παιδιού, Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Φλόγα, Σαμαρείτες, Κυρίες Φιλόπτωχου Ταμείου Εκκλησιών κ.τ.λ.

4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.

Και βέβαια υπάρχουν. Για να προσφέρεις εθελοντική εργασία προσπαθείς και προσέχεις πρώτα να είσαι τέλεια σαν άνθρωπος, στο σπίτι σαν νοικοκυρά, σαν σύζυγος, σαν μητέρα, σαν επαγγελματίας στη δουλειά σου. Να είσαι πάντα χαρούμενη, ευδιάθετη, να μην νιώθεις κόπωση και αν νιώθεις να μην επιτρέπεις να φαίνεται, να πετάς στην κυριολεξία, να γεμίζεις τον άλλον, να απαλύνεις τον πόνο του ή να νιώθεις το πρόβλημά του. Με λίγα λόγια να γίνει “ένα” με τον απέναντί σου.

5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;

Στον τομέα της διοίκησης ο εθελοντής μπορεί και επιβάλλεται να παρεμβαίνει όταν τον αφορά κάτι ή όταν θίγεται η προσωπικότητά του.

6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;

Ο εθελοντής σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αμοιβεται χρηματικά. Επιτρέπεται μόνο η ηθική αμοιβή του.

7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;

Το βασικό κίνητρο είναι η αγάπη, η ανακούφιση, η ψυχική ειρήνη, η ηθική τόνωση και η χαρά της προσφοράς στο συνάνθρωπο και στον εαυτό του. Δεν παραβλέπει και το παράδειγμα του Ιησού Χριστού που από Αγάπη ήρθε, για να προσφέρει αγάπη και για την αγάπη ανέβηκε στο Σταυρό.

8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;

Ο εθελοντισμός ξεκινά από την ανατολή του ηλίου έως τη Δύση του. Γίνεται τρόπος ζωής κάτι όμοιο με την ορθοδοξία. Το έργο του πολύπλευρο, πολυσύνθετο, πολύ κουραστικό, με μεγάλη ψυχική και σωματική αντοχή απαραίτητη.

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;

Το επίπεδο του επαγγελματία είναι ορισμένο.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ο εθελοντής έχει πολύ μεγάλη ευθύνη για αυτό που κάνει, γιατί έχει να κάνει πάντα με έμπυχο υλικό και αυτό έχει ιδιαιτερότητες, και χρειάζεται πολύ μεγάλη προσοχή, διάκριση, λεπτούς χειρισμούς και εγρήγορση.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Έχει απαντηθεί στο ερώτημα 9

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Πολλές φορές η εργασία του εθελοντή δεν παίρνεται από μερικούς στα σοβαρά. Νομίζουν ότι αυτό που κάνουμε, γίνεται για να "σκοτώσουμε την ώρα μας" ή για κοινωνικές σχέσεις. Ακόμα νομίζουν άλλα κίνητρα μας οδηγούν στον εθελοντισμό.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ευδιάκριτοι οι ρόλοι. Δεν γίνεται τίποτε κατ' ανάγκη βιοποριστική, ούτε ο χρόνος πιέζει. Κάλυψη ύλης, απόδοση σε εργοδότη.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Θα μπορούσε άριστα ο εθελοντής να ασκήσει διοίκηση, άλλωστε μπορεί να το έχει κάνει στο χώρο δουλειάς του και μάλιστα με μεγάλη επιτυχία.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Και αυτοί μπορούν να ασκήσουν διοίκηση και μάλιστα επιτυχημένα. Εκτός μερικών που έχουν αποδεχθεί ότι τα κατάφεραν τέλεια γιατί η κάθε εργασία θέλει και "Ταλέντο".

Μανοπούλου Αγγελική – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ Άρτας

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;
Προσφορά εργασίας χωρίς αμοιβή.
2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;
Προσφορά εργασία με αμοιβή.
3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Σώμα Ελλήνων Οδηγών, Ε.Ε.Σ κ.α.
4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Η αμοιβή είναι η διαφορά.
5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Ο εθελοντισμός βοηθά, συμπληρώνει.
6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι.
7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Η αγάπη στην μεγάλη της έννοια.
8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Η εργασία του εθελοντή είναι ανιδιοτελής, χωρίς διακρίσεις, χρώματος ανθρώπου ή θρησκείας με προσφορά σε ασθενείς, ηλικιωμένους, μικρά παιδιά, γενικά κατατρεγμένους ανθρώπους.

- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ο επαγγελματίας έχει διαφορετικές εργασίες. Αυτές συμπληρώνουν όλο τον ιστό της κοινωνίας και βοηθούν ανάλογα με την ειδικότητα, π.χ γιατροί, δικηγόροι κ.λ.π.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει.
- 11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει.
- 12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;**
Ηθική αμοιβή.
- 13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;**
Ο επαγγελματίας έχει αμοιβή.
- 14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;**
Ασκήει περιορισμένη διοίκηση.
- 15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;**
Ο επαγγελματίας ασκεί μεγάλη διοίκηση βάσει της ειδικότητάς του, του συμβολαίου του και των όρων πρόσληψής του ή ελεύθερης εργασίας.

Τούμπουρου Ρίτα – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Εργασία χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εργασία με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ε.Ε.Σ, Φιλόπτωχο Ταμείο, Γιατροί Χωρίς Σύνορα κ.λ.π.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Η αμοιβή είναι η διαφορά.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Ο εθελοντισμός συμπληρώνει.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η αγάπη για τον άνθρωπο (αδερφό).
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Η εργασία του εθελοντή είναι μεγάλη πρώτα σε οργανωμένη βάση (Ε.Ε.Σ. κ.τ.λ.) αλλά και σε ατομική, με την προσφορά στην αναξιοπαθούντα συγγενή, γείτονα κ.τ.λ.

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;

Ο επαγγελματίας έχει διαφορετικές εργασίες. Βοηθά αποτελεσματικά την οργανωμένη κοινωνία μας με βάση την αμοιβή που λαμβάνει.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Μόνον ηθική αμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, ο επαγγελματίας αμοιβεται.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ο εθελοντής ασκεί διοίκηση περιορισμένη.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ο επαγγελματίας ασκεί διοίκηση συγκεκριμένη βάσει της αμοιβής του.

Μανοπούλου Αγγελική – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Προσφορά εργασίας με τη θέληση του ανθρώπου άνευ αμοιβών.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Προσφορά εργασίας με χρηματική αμοιβή και συμβάσεις.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ε.Ε.Σ – Γιατροί χωρίς σύνορα – Τράπεζα τροφίμων.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Η διαφορά είναι στην αμοιβή (χρήμα ή είδος). Η εθελοντική εργασία είναι δωρεάν.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Δεν παρεμβαίνει, συμπληρώνει εφ’ όσον καλείται.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Κίνητρο είναι η αγάπη για τον συνάνθρωπο.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Το πεδίο εργασίας του εθελοντή είναι μεγάλο π.χ βοήθεια σε ηλικιωμένα άτομα, ανήλικα και ανήμπορα παιδιά, οργάνωση συσσιτίων, έρανοι, κατασβέσεις πυρός κ.λ.π.

- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Του επαγγελματία οι εργασίες είναι τόσες πολλές που συμπληρώνουν όλο το της ζωής του ανθρώπου π.χ γιατροί, δικηγόροι κ.λ.π.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει.
- 11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει.
- 12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;**
Αποτιμάται σε ηθική ικανοποίηση.
- 13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;**
Ναι, είναι διακριτοί λόγω της αμοιβής.
- 14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;**
Ο εθελοντής ασκεί διοίκηση περιορισμένη.
- 15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;**
Ο επαγγελματίας ασκεί διοίκηση εντεταλμένη, υπεύθυνη, αμοιβόμενη και σαφώς διαγραφόμενη εκ των όρων του συμβολαίου πρόσληψής τους.

Ριγανέλα Αλίκη – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Εργασία χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εργασία με αμοιβή (μισθός, παροχές, μπόνους).
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Εθελόντριες, Ε.Ε.Σ.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Η αμοιβή είναι η διαφορά.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Ο εθελοντισμός βοηθά, συμπληρώνει.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι, δεν πρέπει.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η αγάπη για τον συνάνθρωπο.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Ο εθελοντής έχει ευρύτατο πεδίο εργασίας π.χ βοήθεια σε ασθενείς, μικρά παιδιά, ηλικιωμένους, πρόσφυγες, κατατρεγμένους.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ο επαγγελματίας έχει εργασίες διαφορετικές οι οποίες συμπληρώνουν την καθημερινή ζωή και καλύπτουν τις ανάγκες των ανθρώπων ασκώντας κάποιο επάγγελμα π.χ κρεοπώλης, ζαχαροπλαστικής κ.λ.π

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ηθική αμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ο επαγγελματίας παίρνει αμοιβή.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Η διοίκηση που ασκεί ο εθελοντής είναι περιορισμένη.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Αντίθετα ο επαγγελματίας ασκεί ευρύτατη βάση του συμβολαίου εργασίας και αμοιβής που παίρνει.

Παπούλια Καίτη – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Εργασία άνευ αμοιβής.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εργασία με αμοιβή (μισθός).
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Γιατροί χωρίς σύνορα, Ε.Ε.Σ, Σαμαρείτες κ.α.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Η αμοιβή είναι η ουσιώδης διαφορά.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Ο εθελοντισμός συμπληρώνει δεν παρεμβαίνει.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η αγάπη για τον πλησίον.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Το επίπεδο εργασίας του εθελοντή είναι μεγάλο τόσο σε οργανωμένη βάση όσο και στην καθημερινή ζωή.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ο επαγγελματίας έχει εργασίες διαφορετικές που συμπληρώνουν όλο τον κοινωνικό ιστό π.χ δικηγόροι, μηχανικοί, τεχνικοί κ.α.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Μόνον ηθική αμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ο ρόλος του επαγγελματία έχει αμοιβή (χρήματα).

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ο εθελοντής ασκεί περιορισμένη διοίκηση.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ο επαγγελματίας ασκεί διοίκηση βάσει των νόμων, του πτυχίου, ή άλλων τίτλων που κατέχει και βάσει του συμβολαίου προσλήψεως του σε κάθε υπηρεσία

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Εθελοντισμούς είναι η προσφορά χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Επαγγελματισμός είναι η προσφορά με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ε.Ε.Σ, Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών, Ο.ΚΑ.ΝΑ, Γιατροί χωρίς σύνορα, Πρόσκοπο κ.α.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, όπως η χρηματική αμοιβή, η δέσμευση
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Μόνο όταν η οργάνωση είναι καθαρά εθελοντική, όπου παρεμβαίνει στην διοίκηση.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η αγάπη για τον συνάνθρωπο, η προσωπική ανάπτυξη, κάλυψη ελεύθερου χρόνου.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, αυτό εξαρτάται από τις ικανότητες ενός εθελοντή και από την οργάνωση στην οποία συμμετέχει.

- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ένας επαγγελματίας πρέπει να δώσει λύσεις σε ότι του έχουν αναθέσει και να τις βάλει προς ενέργεια.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει.
- 11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει.
- 12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;**
Στην ηθική ικανοποίηση, στην κοινωνική αναγνώριση, στην συμπλήρωση των κενών του.
- 13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;**
Φυσικά και οι ρόλοι είναι διακριτοί.
- 14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;**
Όχι, δεν μπορεί, γιατί δεν έχει τις δυνατότητες.
- 15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;**
Ναι, μπορεί.

Δαρβινού Αγγελική – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Προσφορά υπηρεσιών χωρίς χρηματικό αντάλλαγμα.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Προσφορά υπηρεσιών με χρηματικό αντάλλαγμα.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Σώμα Ελλήνων Προσκόπων, Σώμα Ελληνίδων Οδηγών, Χαμόγελο του παιδιού κ.α.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, υπάρχουν διαφορές στην αμοιβή, στα καθήκοντα στις συνέπειες και τις ευθύνες
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Παρεμβαίνει για να βοηθήσει, δεν έχει θέση διοικητική
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η απόκτηση εμπειριών, η αγάπη προς τον συνάνθρωπο.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, κάθε φορά είναι διαφορετικό.

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;

Ναι.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Όχι, σε χρήματα.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Φυσικά και είναι διακριτοί.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, δεν μπορεί, γιατί δεν κατέχει διοικητική θέση.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, μπορεί γιατί κατέχει διοικητική θέση.

Λαδοβρέκει Παρασκευή – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Παροχή βοήθειας χωρίς υλική αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Άσκηση επαγγέλματος συνοδευόμενη από αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Ε.Ε.Σ, Σώμα Προσκόπων.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Οι διαφορές βρίσκονται στην αμοιβή και τα καθήκοντα.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η αγάπη προς τον συνάνθρωπο.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Η εργασία ενός εθελοντή δεν είναι προσχεδιασμένη όσον αφορά τον τόπο και τον χρόνο.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Η εργασία ενός επαγγελματία είναι ορισμένη τοπικά και χρονικά.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην προσωπική ευχαρίστηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Είναι διακριτοί λόγω αμοιβής.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί ο ρόλος του είναι να προσφέρει και όχι να διοικεί.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Μπορεί, γιατί έχει τα κατάλληλα πρόσωπα.

Παναγοπούλου Μαρία – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Η χωρίς οικονομική απολαβή προσφορά βοήθειας προς τον συνάνθρωπο.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Η συνέπεια στην εκτέλεση καθηκόντων.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Εθελοντές Αιμοδότες, Ε.Ε.Σ, Χαμόγελο του παιδιού, Γιατροί χωρίς σύνορα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Η διαφορά έγκειται στην αμοιβή είτε ηθική, είτε υλική.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η ανάγκη έκφρασης για βοήθεια προς το κοινωνικό σύνολο.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Ο εθελοντής δεν έχει συγκεκριμένη εργασία.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Η εργασία του επαγγελματία υπάγεται σε ορισμένους κανονισμούς.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ηθική αμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Είναι διακριτοί γιατί ο εθελοντής δεν αμοίβεται υλικά.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν έχει τις γνώσεις.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί αυτός είναι ο ρόλος του.

Τράμπας Άγγελος. Σ.Ε.Π Άρτας

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;
Προσφορά οικειοθελώς εργασία.
2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;
Εργασία με αμοιβή.
3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Σώμα Προσκόπων, Διεθνής αμνηστία, Εθελοντές Αιμοδότες.
4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Ναι, στον χρόνο απασχόλησης και στην αμοιβή.
5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Όχι.
6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι.
7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Βασικό κίνητρο είναι η αγάπη.
8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Ένας εθελοντής προσφέρει τις υπηρεσίες του όπου υπάρχει ανάγκη.
9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Καθορίζεται ανάλογα με τα προσόντα και τις ικανότητές του
10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι’ αυτό που κάνει;
Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ο εθελοντής αισθάνεται ικανοποίηση όταν εκπληρώνει την αποστολή του.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, διακρίνονται λόγω αμοιβής και καθηκόντων.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί απαιτούνται ειδικές γνώσεις.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί αυτός είναι ο ρόλος του.

Καλιατσάτος Άγγελος. Σ.Ε.Π Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Παρέχω τις υπηρεσίες μου για να βοηθήσω το συνάνθρωπο, χωρίς να περιμένω χρηματικό αντάλλαγμα.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Ασκώ κάποιο επάγγελμα με σκοπό το κέρδος.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Γιατροί χωρίς σύνορα, Πρόσκοποι.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Υπάρχουν διαφορές στο χρόνο απασχόλησης και στην αμοιβή.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η αγάπη, το ενδιαφέρον για τις δυσκολίες που περνάνε κάποια άτομα.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Ο εθελοντής πηγαίνει όπου υπάρχει ανάγκη.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Σε διάφορους τομείς ανάλογα με τα προσόντα του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι και μεγάλη.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Το ίδιο μεγάλη.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ικανοποίηση που νιώθει όταν καταφέρνει να ελαχιστοποιήσει τον πόνο κάποιου.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, ανάλογα με τις γνώσεις τους διαφέρουν και τα καθήκοντά τους.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί περιορίζεται στο να αποδέχεται τις αποφάσεις άλλων.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, εφόσον έχει τα προσόντα.

Γώγου Βιβή. Σ.Ε.Π Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Να προσφέρω τη βοήθειά μου στην κοινωνία, χωρίς να έπεται αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Είναι η άσκηση επαγγέλματος με στόχο το κέρδος.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Γιατροί χωρίς σύνορα, Σύλλογος Ελπίδα, Πρόσκοποι.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Στον εθελοντισμό δεν υπάρχει κάποιο χρηματικό αντάλλαγμα όπως στον επαγγελματισμό.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Εκτός από την αγάπη, η ανάγκη να ανήκει σε κάποιο ομάδα, και να προσφέρει στην ολοκλήρωση του έργου της.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Εκεί που είναι απαραίτητη η παρουσία του.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Το επίπεδο του καθορίζεται από την μόρφωσή του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Σε ήθικη ικανοποίηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, στα καθήκοντα διοίκησης.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Συνήθως όχι, γιατί δεν έχει τα προσόντα

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, ασκεί γιατί οι γνώσεις και η πείρα του παρέχουν αυτή τη δυνατότητα.

Κουτρούμπας Δημήτριος – Σ.Ε.Π Άρτας

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;
Προσφέρω τις υπηρεσίες μου χωρίς αμοιβή.
2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;
Εφαρμογή των ικανοτήτων μου, που προϋποθέτει την ύπαρξη αμοιβής.
3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Σ.Ε.Π, Ερυθρός Σταυρός. Διεθνής αμνηστία.
4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Αμοιβή, ωράριο.
5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Όχι.
6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι.
7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Αγάπη στον συνάνθρωπο.
8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Όπου υπάρχει ανάγκη.
9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Ανάλογα με τα προσόντα και τις γνώσεις του.
10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι’ αυτό που κάνει;
Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ηθική ανταμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, στην αμοιβή.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, αποκλειστικά, λόγω ειδικών γνώσεων που απαιτούνται.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, λόγω των προσόντων του.

Σερβοπάνος Παναγιώτης. Σ.Ε.Π Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Παροχή βοήθειας σ’ αυτούς που έχουν ανάγκη χωρίς να επιδιώκουν το κέρδος.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εργασία με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Σ.Ε.Π, Ε.Ε.Σ, Ελληνική Ομάδα Διάσωσης.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, στην αμοιβή.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Αγάπη, κοινωνικότητα, η ανάγκη να συμμετάσχει σε κάποια ομάδα.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όπου χρειάζεται η βοήθειά του.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ανάλογα με τις ικανότητές του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

· Ηθική ικανοποίηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, όσον αφορά την αμοιβή.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι.

Φώτης Δημήτριος. Σ.Ε.Π Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Προσφορά υπηρεσιών χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Προσφορά υπηρεσιών με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Σ.Ε.Π, Αιμοδότες, Ε.Ε.Σ
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Βασική διαφορά είναι η αμοιβή καθώς και οι ώρες απασχόλησης.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Αγάπη, συμπόνια, αλληλεγγύη.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Ο εθελοντής προσφέρει τις υπηρεσίες του όπου χρειάζεται.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Η εργασία του καθορίζεται από τις γνώσεις και τα προσόντα του.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι’ αυτό που κάνει;**
Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Αποτιμάται στην ικανοποίηση και τη χαρά που νιώθει όταν προσφέρει τις υπηρεσίες του.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι. Τα καθήκοντά τους διαφέρουν ως προς τις γνώσεις που έχει ο καθένας.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Συνήθως όχι, όταν δεν έχει την πείρα να πάρει κατάλληλες αποφάσεις.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, εφόσον έχει τα απαιτούμενα προσόντα.

Γεωργακοπούλου Ελένη - Αιμοδότρια

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";**
Παροχή εργασίας χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";**
Παροχή εργασίας με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Εθελοντές Αιμοδότες, Ερυθρός Σταυρός.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, υπάρχουν διαφορές στην αμοιβή, στην εργασία και στις ευθύνες.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η απόκτηση γνώσεων, η εμπειρία από κάτι νέο.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, είναι αδιαβάθμιτο.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, δίνει λύσεις σε κάθε πρόβλημα.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην συμπλήρωση των κενών του.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι διακριτοί.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι.

Παύλου Λευτέρης - Αιμοδότης

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";**
Να προσφέρω τη βοήθειά μου χωρίς αντάλλαγμα.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";**
Προσφέρω την εργασία μου με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Εθελοντές Αιμοδότες, Το χαμόγελο του παιδιού.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, διαφέρουν στην αμοιβή, στο ωράριο, στα καθήκοντα.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η αγάπη για τον συνάνθρωπο.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, κάθε φορά είναι διαφορετικά.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, κάθε μέρα κάνει το ίδιο πράγμα.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ικανοποίησή του από αυτό που κάνει.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν έχει τη δυνατότητα.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί αυτό επιβάλλεται.

Ζορμπά Γιάννα. Κοινωνική Λειτουργός. Κίνηση “Πρόταση”

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;

Η ανιδιοτελής προσφορά του ανθρώπου, προσφορά χωρίς αμοιβή προς το κοινωνικό σύνολο μέσα από δράσεις που δεν έχουν ως στόχο την χρηματική αμοιβή.

2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;

Η εργασία – προσφορά του ανθρώπου με χρηματική αμοιβή, παραγωγή έργου μέσα σε συγκεκριμένο πλαίσιο και τομείς, δράσεις και σαφώς με περισσότερη εξειδίκευση.

3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.

Η κίνηση “ΠΡΟΤΑΣΗ”, ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ, Ερυθρός Σταυρός, Αντικωφωτική Οργάνωση, Όμιλος συμπάραστασης και Αγάπης, Περιβαλλοντική Λέσχη Αχαΐας, Αντικαπνιστικός Σύλλογος, Γιατροί του Κόσμου, Υπόσχεση, Αντικαρκινική Εταιρεία, Εταιρία Προστασίας Καταναλωτών.

4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.

Καταρχήν η διαφορά είναι σε σχέση με την χρηματική αμοιβή ή όχι, στην εθελοντική εργασία δεν υπάρχει χρηματική αμοιβή, σε αντίθεση με την επαγγελματική εργασία. Η δέσμευση στην επαγγελματική εργασία είναι πιο οριοθετημένη και πλαισιωμένη, αντίθετα στην εθελοντική εργασία έγκειται στη διάθεση και δυνατότητα του εθελοντή. Επίσης όσον αφορά την ποιότητα/ ποσότητα του έργου, υπάρχουν περισσότερες απαιτήσεις και δυνατότητες στην επαγγελματική εργασία απ’ ότι στην εθελοντική.

5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;

Εξαρτάται από τον φορέα και την οργάνωση. Υπάρχουν οργανώσεις καθαρά εθελοντικές όπου ο εθελοντισμός παρεμβαίνει στην διοίκηση.

- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι, δεν μπορεί.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Τα πιο κυρίαρχα είναι τα ακόλουθα: η προσωπική ανάπτυξη, η ανάγκη για προσφορά, η ανάγκη συνύπαρξης με άλλους ανθρώπους, η κοινωνική αναγνώριση.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Νομίζω ότι αυτό εξαρτάται τόσο από τον ίδιο τον εθελοντή (δέσμευση / ικανότητες) όσο και από τον φορέα ή οργάνωση στην οποία συμμετέχει.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Εξαρτάται από τον φορέα (οργάνωση αλλά σαφώς το επίπεδο εργασίας είναι πού πιο αυξημένο ποσοτικά και ποιοτικά σε σχέση με αυτό του εθελοντή, καθώς και πιο εξειδικευμένο.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Σαφώς και έχει.
- 11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ίσως η ευθύνη του είναι πιο αυξημένη σε σχέση με τον εθελοντή, λόγω της σχέσης του με τον φορέα (εργασία επί αμοιβή, σύμβαση).
- 12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;**
Η ηθική ικανοποίηση, μέσα από προσφορά, η προσωπική του ανάπτυξη, η κοινωνική αναγνώριση.
- 13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;**
Οι ρόλοι πιστεύω ότι είναι διακριτοί με δυσκολία σε περιπτώσεις που στην ίδια οργάνωση ένας άνθρωπος λειτουργεί και με τους δύο ρόλους.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, εξαρτάται από τον φορέα, επίσης εξαρτάται από τις δεσμεύσεις του εθελοντή, τις δεξιότητες και το περιθώριο που αφήνει ο φορέας.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, και εξαρτάται από τους λόγους που προανέφερα.

Γεωργακόπουλος Γιάννης - Αιμοδότης

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Προσφέρω τις υπηρεσίες μου χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Προσφέρω τις υπηρεσίες μου με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Εθελοντές Αιμοδότες, Ερυθρός Σταυρός, Πρόσκοποι.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, όσον αφορά την αμοιβή και την εξουσία.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η αγάπη και η συμπόνια για τον συνάνθρωπό του, και γενικά για ότι κάνει.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Ένας εθελοντής κάνει ότι του πουν οι άλλοι. Έτσι κάθε φορά η εργασία του δεν είναι η ίδια.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Το επίπεδο του καθορίζεται από τις γνώσεις του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ηθική ανταμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, όσον αφορά τα καθήκοντά τους, την αμοιβή και τις ευθύνες.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι.

Διαμαντή Μαρία - Αιμοδότρια

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";
Εργασία χωρίς αμοιβή.
2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";
Εργασία με αμοιβή.
3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Εθελοντές Αιμοδότες, Ερυθρός Σταυρός.
4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Ναι, η σημαντικότερη είναι η αμοιβή.
5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Όχι.
6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι.
7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Η ανάγκη για προσφορά.
8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Όχι αυτό εξαρτάται από τις ικανότητές του.
9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Ναι, γιατί η εργασία του είναι ορισμένη.
10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;
Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην χαρά και στην ευχαρίστηση που νιώθει, καθώς επίσης και στην απόκτηση εμπειριών.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι διακριτοί, γιατί διαφέρουν τα καθήκοντά τους, η αμοιβή τους και οι ευθύνες τους.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί κάνει ότι του λένε οι άλλοι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί πρέπει να πάρει αποφάσεις.

Ζαχαρόπουλος Νίκος - Αιμοδότης

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";**
Προσφορά εργασίας χωρίς χρηματική αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";**
Προσφορά εργασίας με χρηματική αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Εθελοντές Αιμοδότες, Ερυθρός Σταυρός, Πρόσκοποι.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, η αμοιβή είναι διαφορετική, όπως επίσης τα καθήκοντα και οι ευθύνες.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η θέληση να βοηθήσει όσους έχουν ανάγκη, η κάλυψη ελεύθερου χρόνου.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, κάθε φορά δεν είναι το ίδιο.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ένας επαγγελματίας δίνει λύσεις σε κάθε πρόβλημα που παρουσιάζεται.
- 10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ηθική ανταμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, διακρίνονται λόγω αμοιβής και καθηκόντων.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δέχεται τις αποφάσεις των άλλων.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί επιβάλλεται να παίρνει αποφάσεις.

Διαμαντή Γεωργία - Αιμοδότηρια

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";**
Προσφορά εργασίας με την θέλησή μας χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";**
Προσφορά εργασίας με χρηματική αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Εθελοντές Αιμοδότες, Ερυθρός Σταυρός, Χαμόγελο του παιδιού.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, όπως αμοιβή, καθήκοντα, ωράριο.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η αγάπη για αυτό που κάνει.
- Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, ποτέ δεν είναι το ίδιο.
- Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, δίνει λύσεις σε κάθε πρόβλημα που παρουσιάζεται
- Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;**
Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Αποτιμάται στην ικανοποίηση από την εκπλήρωση των στόχων του.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι διακριτοί, όσον αφορά, τα καθήκοντα, την αμοιβή και τις ευθύνες.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν μπορεί να πάρει αποφάσεις.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι.

Στεφανόπουλος Αλέξης - Αιμοδότης

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;
Προσφέρω την βοήθειά μου χωρίς χρήματα.
2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;
Προσφέρω εργασία με την πληρωμή
3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Ερυθρός Σταυρός, Εθελοντές Αιμοδότες.
4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Ναι, π.χ αμοιβή, καθήκοντα.
5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Όχι.
6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι, δεν μπορεί.
7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Καλή θέληση, αγάπη για τον συνάνθρωπο.
8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Όχι.
9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Ναι.
10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι’ αυτό που κάνει;
Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ικανοποίηση από την εκπλήρωση του σκοπού του.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, είναι διακριτοί οι ρόλοι τους.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί δεν μπορεί να πάρει αποφάσεις.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ήδη ασκεί, γιατί καθημερινά παίρνει αποφάσεις.

Στεφανοπούλου Μαρία - Αιμοδότηρια

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";
Παρέχω τις υπηρεσίες μου χωρίς χρήματα.
2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";
Παρέχω την εργασία μου με πληρωμή.
3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Εθελοντές Αιμοδότες, Πρόσκοποι.
4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Ναι, π.χ αμοιβή, εξουσία.
5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Όχι.
6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι.
7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Κοινωνική ευαισθησία.
8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Όχι, κάθε φορά είναι διαφορετικό.
9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Ναι.
10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;
Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην προσωπική του ικανοποίηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Φυσικά και είναι διακριτοί.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, γιατί συνήθως κάνει ότι του λένε οι άλλοι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί ο ίδιος παίρνει αποφάσεις.

Ε.Ε.Σ Ιωαννίνων

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Αυτός που αυθόρμητα προσφέρεται να προσφέρει υπηρεσία χωρίς εξαναγκασμό δηλ. αυτοθυσία.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Προσφορά εργασίας επί αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Γιατροί χωρίς σύνορα, Γιατροί του Κόσμου, Ε.Ε.Σ, Πρόσκοποι.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Υπάρχουν. Η βασικότερη όλων είναι ότι η εθελοντική εργασία δεν αμοιβεται, ενώ η επαγγελματική εργασία αμοιβεται.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Σε ότι αφορά ναι, αλλά καθαρώς στη διοίκηση όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Ποτέ.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Τα κίνητρα του εθελοντή είναι καθαρώς αυθόρμητα, εκούσια και γενικά κάθε κίνητρο που εμπεριέχει την αυτοθυσία.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Το επίπεδο του εθελοντή έχει κίνητρα αγνά, ηθικά, κίνητρα προσφοράς προς τον συνάνθρωπό του, χρειάζεται αυτοθυσία και φύρα της τσέπης.

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;

Το επίπεδο της εργασίας του είναι καθαρώς επαγγελματικό και τις περισσότερες φορές χρησιμοποιεί όλα τα μέσα προκειμένου να επιτύχει, για να επιτύχει το κέρδος.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Βεβαίως έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Και ο επαγγελματίας έχει ευθύνη για αυτό που κάνει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ηθική ικανοποίηση που αισθάνεται για αυτό που κάνει.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Και βέβαια είναι.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Και βέβαια μπορεί και μάλιστα χρηστή, χωρίς διοίκηση δεν προχωρεί τίποτα.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Και ο επαγγελματίας μπορεί να ασκεί διοίκηση, γιατί έτσι θα προκόψει η επιχείρησή του, αλλά κατά πόσο θα είναι χρηστή αυτό είναι άλλο θέμα.

Γαλάνης Παναγιώτης. Σ.Ε.Π Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";**
Κάνω κάτι οικειοθελώς χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";**
Κάνω κάτι όχι οικειοθελώς και με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Σώμα Ελλήνων Προσκόπων, Ε.Ε.Σ.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Στον εθελοντισμό δεν υπάρχει αμοιβή ενώ στον επαγγελματισμό ναι.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Σαφώς και όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Η ανάγκη να βοηθήσει τον συνάνθρωπο η οποία πηγάζει από την αγάπη του γι' αυτόν. Καθώς και η ανάγκη να συμμετέχει σε κάποια ομάδα.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Το επίπεδο που καθορίζετε από τις ικανότητες που έχει και από τι είναι διατεθειμένος να κάνει.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Καθορίζετε από τις γνώσεις του και συγκεκριμένα από τα πτυχία του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Στην ηθική ικανοποίηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, στην αμοιβή αλλά και στα καθήκοντά τους.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι εξ' ολοκλήρου.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, λόγω των γνώσεων και των πτυχίων.

Τρόμπας Δημήτρης. Σ.Ε.Π Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Κάνω κάτι για να βοηθήσω τον συνάνθρωπο χωρίς κάποιο υλικό αντάλλαγμα.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Κάνω κάτι συστηματικά με σκοπό το κέρδος.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ε.Ε.Σ, Εθελοντές Αιμοδότες, Σ.Ε.Π
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Διαφορά σημαντική είναι ο τρόπος αμοιβής γιατί στον εθελοντισμό η αμοιβή είναι ηθική ενώ στον επαγγελματισμό υλική
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Τα κίνητρά του είναι αλτρουϊστικά με σκοπό να βοηθήσει αυτούς που έχουν ανάγκη από κάποια βοήθεια.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Ο εθελοντής καλείται να προσφέρει την βοήθειά του όπου υπάρχει ανάγκη.

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;

Το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία καθορίζετε από τη μόρφωση και τις γνώσεις του. ;

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Σε ηθική ικανοποίηση που νιώθει για την προσφορά του στον συνάνθρωπο.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, στα καθήκοντά τους και στην αμοιβή.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι, λόγω έλλειψη πείρας.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, λόγω γνώσεων και πείρας.

Καλαμπόκη Δήμητρα. Σ.Ε.Π Άρτας

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;
Προσφορά εργασίας χωρίς αμοιβή.
2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;
Προσφορά εργασίας με αμοιβή.
3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Γιατροί χωρίς σύνορα, Διεθνής αμνηστία, Σ.Ε.Π.
4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Υπάρχουν, στο ωράριο και στην αμοιβή.
5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Όχι.
6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι.
7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Η ανάγκη για κοινωνικότητα, η αγάπη για τον συνάνθρωπο.
8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Ο εθελοντής επεμβαίνει όπου τον χρειάζονται και ανάλογα με τις ικανότητές του.
9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Ανάλογα με τις γνώσεις του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ηθική ανταμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, όσον αφορά την αμοιβή.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, εξαιτίας των γνώσεών του.

Λάμπρου Ελευθέριος. Σ.Ε.Π Άρτας

---

1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";
Προσφορά εργασίας χωρίς την απόκτηση αμοιβής.
  2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";
Προσφορά εργασίας με αμοιβή.
  3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.
Σ.Ε.Π, Γιατροί του Κόσμου, Ερυθρός Σταυρός.
1. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.
Ναι, στην αμοιβή και στο ωράριο.
- Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;
Όχι.
- Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;
Όχι.
- Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;
Η αγάπη για τον συνάνθρωπο.
- Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;
Όπου είναι αναγκαίο και απαιτείται η προσφορά του.
- Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;
Ανάλογα με τα προσόντα του.
- Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;
Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ηθική ανταμοιβή.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, στην αμοιβή.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, επειδή έχει γνώσεις.

Τάσης Γεώργιος. Σ.Ε.Π Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Η παροχή υπηρεσιών χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Εφαρμογή γνώσεων για απόκτηση περισσότερων αγαθών.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Πρόσκοποι, Ερυθρός Σταυρός, Αιμοδότες.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Σημαντική διαφορά είναι η αμοιβή.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Ανιδιοτελή κίνητρα που πηγάζουν από την αγάπη να βοηθήσουμε αυτούς που υποφέρουν.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Προσφέρει τη βοήθειά του σ' αυτούς που την χρειάζονται.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Σ' όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής, ανάλογα πάντα με τις γνώσεις του.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ηθική ανταμοιβή για την εκπλήρωση του καθήκοντός του.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Είναι διακριτοί εξαιτίας των διαφόρων καθηκόντων που καλούνται να εκπληρώσουν.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί κατέχει τις γνώσεις και την πείρα που απαιτείται.

Κος Γιώργος Σιμιγιάτος. Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών «Αιμοδότης»

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Ο όρος εθελοντισμός είναι όταν κάποιος ασχολείται με κάποιο κοινωνικό έργο, προσφέροντας τις υπηρεσίες του στην κοινωνία χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Ο επαγγελματισμός ασχολείται μόνο με την αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Σύλλογοι Αιμοδοτών, Ομοσπονδία Εθελοντικών, Μ.Υ.Ο, Ελληνικό Καραβάνι αλληλεγγύης, Γιατροί χωρίς σύνορα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, υπάρχει μεγάλη διαφορά, διότι η εθελοντική εργασία είναι αυτή που βγαίνει από τον εσωτερικό κόσμο ενός εθελοντή προς τον πάσχοντα συνάνθρωπο όλο το 24ωρο. Ενώ η επαγγελματική εργασία είναι απλώς το 8ωρο που υποχρεούται να κάνει το άτομο.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Μπορεί και πρέπει.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι, ο εθελοντής κάνει εθελοντική μη αμειβόμενη εργασία.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Κίνητρα αλτρουϊστικά.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Μπορεί να είναι οποιαδήποτε, να εργαστεί ο εθελοντής σε όλα τα επίπεδα.

9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;

Το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία είναι σ' όλα το χρήμα, εφόσον πληρωθεί θα αποδώσει.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει μεγάλη ευθύνη και από τον επαγγελματία διότι κινείται από ηθικά και κοινωνικά κίνητρα.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, διότι πληρώνεται και γιατί υπάρχει ο κίνδυνος της απόλυσης.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Το γέμισμα του ψυχικού του κόσμου προς τον συνάνθρωπο.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, κρίνονται με διαφορετικό τρόπο από την κοινωνία και με μεγάλη διαφορά μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία, με την έννοια ότι ο εθελοντής μπορεί αν εργαστεί όλο το 24ωρο και να είναι μη αμοιβόμενος.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, αυτό υπάγεται ανάλογα με την μόρφωση και την θέση που έχει.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, ο επαγγελματίας ανάλογα με την θέση πρέπει να έχει και αντίστοιχη μόρφωση.

Κα Μπακιέλα Μαρία. Κέντρο Πρόληψης Άρτας

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Εθελοντισμός";**
Εθελοντισμός είναι παροχή υπηρεσιών χωρίς αμοιβή.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος "Επαγγελματισμός";**
Επαγγελματισμός είναι η εφαρμογή των γνώσεων με αμοιβή.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Γιατροί του Κόσμου, Το χαμόγελο του παιδιού, Unicef, Διεθνής αμνηστία, Ερυθρός Σταυρός, Ελπίδα.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, υπάρχουν οικονομικές διαφορές, διαφορές στις ευθύνες και στο ωράριο.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Παρεμβαίνει μόνο για να βοηθήσει.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι, ο εθελοντής κάνει εθελοντική μη αμειβόμενη εργασία.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Όχι.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Προσωπικές φιλοδοξίες, κάλυψη ελεύθερου χρόνου, Αγάπη για αυτό που ασχολείται.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, ανάλογα με τις γνώσεις του, τις εμπειρίες και τα προσόντα.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Ηθική ικανοποίηση, Συναισθηματική κάλυψη.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, ως προς την ευθύνη και την δημιουργικότητα.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Μπορεί.

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, ασκεί διοίκηση.

Πολυχρονοπούλου Μαρία – Εθελόντρια Ε.Ε.Σ

- 1. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Εθελοντισμός”;**
Να προσφέρεις εργασία χωρίς να πληρώνεσαι.
- 2. Γνωρίζετε τι σημαίνει ο όρος “Επαγγελματισμός”;**
Επαγγελματισμός είναι η προσφορά εργασίας με πληρωμή σύμφωνα με τις γνώσεις.
- 3. Ποιες εθελοντικές οργανώσεις γνωρίζετε; Αναφέρατε μερικές.**
Ερυθρός Σταυρός, Γιατροί του Κόσμου, Πρόσκοποι, Εθελοντές Αιμοδότες.
- 4. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ εθελοντικής – επαγγελματικής εργασίας και ποιες.**
Ναι, υπάρχουν, όπως χρηματική αμοιβή, εξουσία, ευθύνες.
- 5. Στον τομέα της διοίκησης παρεμβαίνει ο εθελοντισμός;**
Όχι.
- 6. Ένας εθελοντής μπορεί να είναι και αμειβόμενος;**
Όχι.
- 7. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κίνητρα ενός εθελοντή;**
Μάθηση για κάτι καινούργιο, ζήλος, ευαισθησία.
- 8. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός εθελοντή;**
Όχι, αυτό εξαρτάται από τις δυνατότητές του.
- 9. Μπορείτε να καθορίσετε το επίπεδο της εργασίας ενός επαγγελματία;**
Ναι, γιατί ασκεί κάτι το συγκεκριμένο, το οποίο πρέπει να βγάλει εις πέρας.

10. Ο εθελοντής έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει, γιατί από την στιγμή που αναλαμβάνει κάτι, έχει κάποιες ευθύνες.

11. Ο επαγγελματίας έχει ευθύνη γι' αυτό που κάνει;

Ναι, έχει.

12. Σε τι αποτιμάται η εργασία του εθελοντή;

Κάλυψη ελεύθερου χρόνου, ηθική ικανοποίηση.

13. Είναι διακριτοί οι ρόλοι μεταξύ εθελοντή – επαγγελματία;

Ναι, έχει.

14. Μπορεί ένας εθελοντής να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Όχι δεν μπορεί

15. Μπορεί ένας επαγγελματίας να ασκήσει διοίκηση; Γιατί;

Ναι, γιατί ήδη ασκεί και έχει υποχρέωση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι όροι “εθελοντισμός” και “επαγγελματισμός” είναι δύο όροι με εντελώς διαφορετική έννοια. Ο κάθε ένας όρος έχει την δική του έννοια. Στον εθελοντισμό προσφέρουμε τις υπηρεσίες και την εργασία μας οικειοθελώς χωρίς αμοιβή. Αντιθέτως στον επαγγελματισμό προσφέρουμε την εργασία μας πάντα με αμοιβή. Επομένως η σημαντικότερη διαφορά των δύο παραπάνω εννοιών είναι η αμοιβή. Επίσης υπάρχουν και άλλες διαφορές όπως διοικητικές διαφορές, διαφορές στα καθήκοντα, στις ευθύνες και στην εξουσία από την εργασία του εθελοντή και του επαγγελματία. Ακόμα όσον αφορά τον τομέα της διοίκησης δεν παρεμβαίνει ο εθελοντισμός. Το μόνο που μπορεί να κάνει ένας εθελοντής είναι να βοηθήσει και να συμπληρώσει την διοίκηση εφόσον καλείται να βοηθήσει.

Από την έρευνα που κάναμε διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν πάρα πολλές εθελοντικές οργανώσεις, με τις οποίες ασχολείται ένας μεγάλος αριθμός ατόμων. Τέτοιες οργανώσεις είναι ο Ερυθρός Σταυρός, Οι Γιατροί του Κόσμου, Οι Αιμοδότες, Το Σ.Ε.Π, Η Διεθνής αμνηστία, Η Ελληνική Ομάδα Διάσωσης, Η Αντικωφωτική Οργάνωση, Ο Όμιλος Συμπαράστασης και Αγάπης, Η Περιβαλλοντική Λέσχη Αχαΐας, Ο Αντικαπνιστικός Σύλλογος, Ορίζοντας, Η Κίνηση Πρόταση, Ο Σοροπτομιστικός Σύλλογος κ.α.

Τα κίνητρα που στρέφουν και ωθούν κάποιον να ασχοληθεί και να συμμετάσχει σε κάποια εθελοντική οργάνωση είναι κίνητρα ανθρωπιάς και αγάπης για τον συνάνθρωπό του και για την κοινωνία στην οποία ζει. Επίσης μπορεί να ασχοληθεί κάποιος με μια εθελοντική οργάνωση για να αναπτυχθεί. Ο ίδιος προσωπικά, για την απόκτηση εμπειριών, για την κάλυψη ελεύθερου χρόνου, από ευαισθησία και από κοινωνικότητα. Ένας εθελοντής συμμετέχοντας σε μια οργάνωση δεν ξέρει συγκεκριμένα με τι θα ασχοληθεί. Κάθε φορά καλείται να ασχοληθεί με κάτι το διαφορετικό και όχι με το ίδιο αντικείμενο. Άρα καταλαβαίνουμε το επίπεδο εργασίας ενός εθελοντή είναι αδιαβάθμιτο. Αντιθέτως το επίπεδο εργασίας του επαγγελματία είναι καθορισμένο. Κάθε φορά προσπαθεί να δώσει λύσεις σε κάθε πρόβλημα του παρουσιάζεται στην εργασία του. Ανεξαρτήτως από το επίπεδο της εργασίας τους τόσο ο εθελοντής όσο και επαγγελματίας έχουν μεγάλη ευθύνη για αυτό που κάνουν.

Ένας επαγγελματίας δουλεύει με στόχο την χρηματική του αμοιβή. Σε αντίθεση ο στόχος ενός εθελοντή δεν είναι η χρηματική αμοιβή. Η εργασία του αποτιμάται στην ηθική ικανοποίηση που νιώθει από αυτό που κάνει, στην καλή γνώμη των άλλων, στην ευχαρίστηση και στην συμπλήρωση των κενών του.

Τέλος ένας εθελοντής δεν μπορεί να ασκήσει διοίκηση. Αυτό συμβαίνει γιατί δεν έχει εξουσία. Δεν μπορεί να πάρει αποφάσεις και επομένως κάνει ό,τι σου λένε οι άλλοι. Υπάρχει όμως περίπτωση να ασκήσει κάποιο διοικητικό στέλεχος. Αντιθέτως ο επαγγελματίας ήδη ασκεί διοίκηση γιατί του το επιβάλλει η εργασία του.

Η εργασία με την οποία ασχοληθήκαμε ήταν μια εργασία η οποία μας φάνηκε λίγο δύσκολη. Ο λόγος ο οποίος μας δυσκόλεψε είναι ότι για το θέμα μας ο οποίο έχει τον τίτλο "εθελοντισμός και επαγγελματισμός, θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία" δεν υπήρχε αρκετή βιβλιογραφία. Τα στοιχεία τα οποία βρήκαμε μέσα από την βιβλιογραφία ήταν λίγα. Έτσι αναγκαστήκαμε να στραφούμε προς το ερωτηματολόγιο. Συντάξαμε ένα ερωτηματολόγιο και μέσα από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων προσπαθήσαμε να βγάλουμε συμπεράσματα. Επομένως ήρθαμε σε επαφή με αρκετές εθελοντικές οργανώσεις και με τα άτομα τα οποία συμμετείχαν σε αυτές. Οι εθελοντικές οργανώσεις οι οποίες δέχτηκαν να μας βοηθήσουν και με τις οποίες συνεργαστήκαμε είναι οι εξής: Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, οι Αιμοδότες, Το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων Άρτας, το Κέντρο Πρόληψης Άρτας, η Κίνηση Πρόταση. Ήρθαμε σε επαφή και με άλλες εθελοντικές οργανώσεις οι οποίες βέβαια δεν θέλησαν να μας βοηθήσουν.

Μέσα από την έρευνα συμπεραίνουμε ότι οι εθελοντισμός και ο επαγγελματισμός είναι δύο όροι εντελώς διαφορετικοί, όπου ο καθένας έχει τα δικά του χαρακτηριστικά και τα οποία έχουμε προαναφέρει. Επίσης καταλάβαμε ότι υπάρχουν αρκετές εθελοντικές οργανώσεις στις οποίες συμμετέχει ένας μεγάλος αριθμός ατόμων, των οποίων το έργο είναι να βοηθήσουν τον συνάνθρωπό τους, και γενικότερα να οδηγήσουν την κοινωνία στην οποία ζούμε προς το καλύτερο. Επομένως υπάρχουν αρκετά άτομα με ευαισθησία και αγάπη τα οποία είναι στη διάθεση όσων τους έχουν ανάγκη. Το έργο τους είναι αρκετά δύσκολο γιατί κάθε φορά έρχονται σε επαφή με κάτι νέο και με διαφο-

ρετικά άτομα, τα οποία πρέπει να βοηθήσουν σε κάθε πρόβλημα που αντιμετωπίζουν.

Επομένως, μέσα από το έργο αυτών των ατόμων λύνονται αρκετά προβλήματα τα οποία μας δυσκολεύουν την ζωή. Υπάρχουν αρκετά άτομα τα οποία αντιμετωπίζουν προβλήματα και τα οποία έχουν ανάγκη την βοήθεια των εθελοντικών οργανώσεων που χάρη στην βοήθειά τους η ζωή τους αποκτάει νόημα. Άρα το έργο των εθελοντών είναι πολύ σημαντικό την εποχή στην οποία ζούμε, όπου τα προβλήματα είναι πάρα πολλά.

Όπως όλοι καταλαβαίνουμε η συμβολή των εθελοντικών οργανώσεων είναι πάρα πολύ σημαντική, και θα πρέπει όλο και περισσότερα άτομα να συμμετέχουν σ' αυτές γιατί πραγματικά τα αποτελέσματα μέσα από την προσφορά και την προσπάθεια όλων μας είναι σημαντική.

Τέλος μέσα από την έρευνα καταλάβαμε πόσο σημαντική είναι η προσφορά όλων μας. Επομένως, η εργασία μας βοήθησε να γνωρίσουμε και να αποκτήσουμε γνώσεις τις οποίες μέχρι τώρα δεν θεωρούσαμε τόσο σημαντικές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) " Η καθημερινή ζωή στην εποχή του Ομήρου" (Αιμίλιος Μιρώ)
- 2) "Ιστορία του αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού" (Σπύρου Σίτου)
- 3) "Εθελοντισμός το κρίσιμο θέμα" (Οδυσσέας Βουδούρης)
- 4) Ορισμοί από το λεξικό Τεγόπουλος – Φυτράκης
- 5) Εγκυκλοπαίδεια της Νέας Ελληνικής Γλώσσας
- 6) Περιοδικό Κίνησης – Πρότασης "Το πρόσωπο"

